

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΡ. 222 22 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1960 ΔΡ. 5

ΤΑ ΠΛΟΙΑ ΦΕΥΓΟΥΝ ΠΑΛΙ...

Ή ναυτική κρίση τελειώνει;

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΠΑΣΤΕΡΝΑΚ

Αποκλειστική συνέντευξη

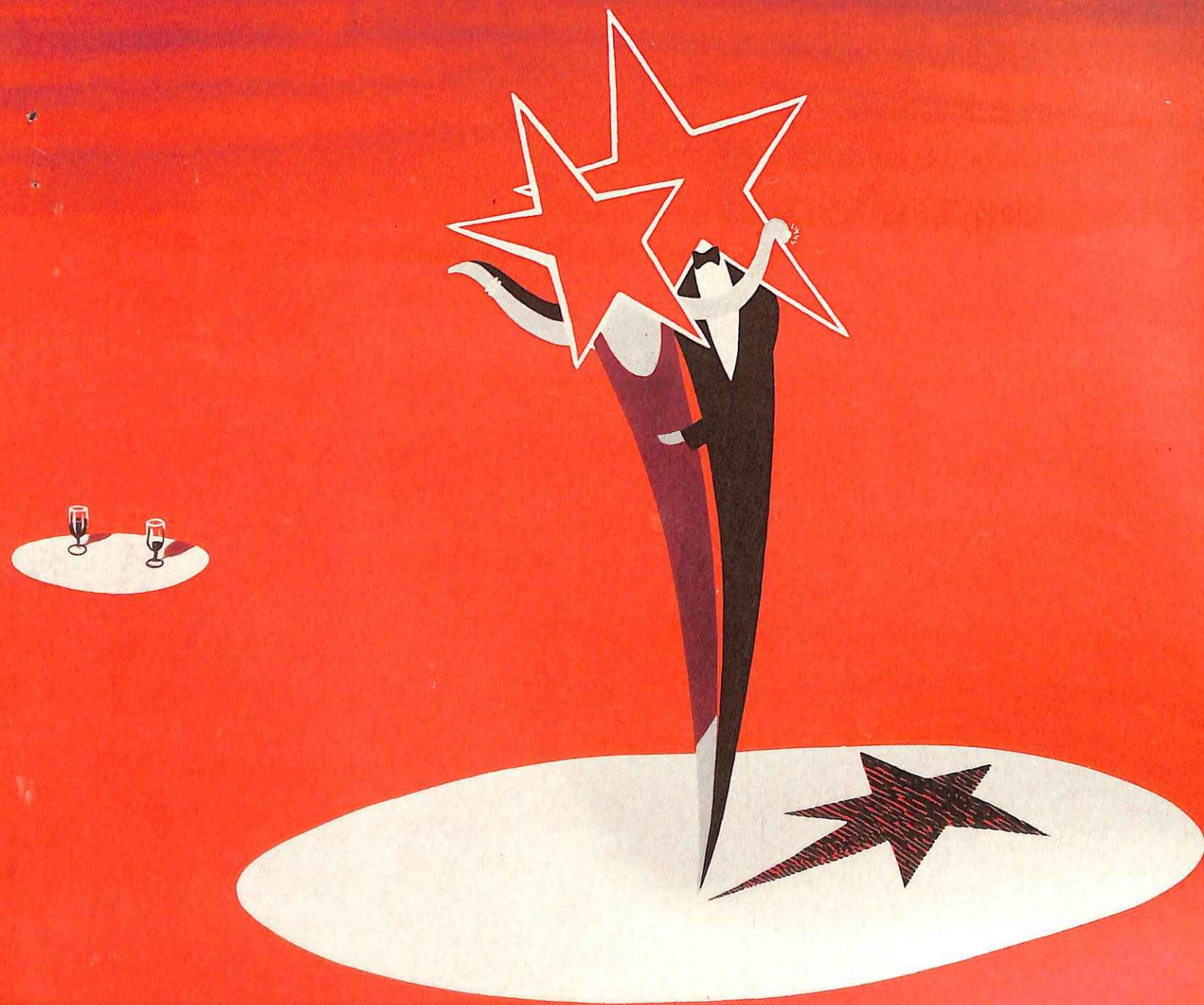

Ἡ εξέλιξη τῆς ζωῆς: Ἀπὸ τὴ μέδουσα τῆς προκαμβριανῆς περιόδου στὸν λογικὸ ἄνθρωπο τῆς ἐποχῆς μας.

Η ΑΚΤΗ "ΑΣΤΗΡ" ΓΛΥΦΑΔΑΣ ΔΙΑΘΕΤΕΙ 100 ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ
ΠΑΡΕΧΟΝΤΑ ΙΔΕΩΔΗ ΔΙΑΜΟΝΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΧΕΙΜΩΝΑ. ΤΗΛ: 046-461

ΕΛΑΤΕ ΜΑΖΥ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΤΑΒΕΡΝΑ "ΑΣΤΕΡΙΑ,,

Ν' ΑΠΟΛΑΥΣΤΕ ΤΙΣ ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΟΡΧΗΣΤΡΕΣ ΝΑ ΧΟΡΕΨΕΤΕ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΕ
ΜΕ TIMEX A LA CARTE • TABLE D'HOTE ΤΑ ΣΑΒΒΑΤΑ ΔΡΑΧ 120. ΤΗΛ: 04175 - 04176

ΑΚΤΗ ΑΣΤΗΡ ΓΛΥΦΑΔΑ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΕΥΧΟΣ ΑΡΙΘ. 222 ΔΡΑΧ. 5
ΕΤΟΣ Ε' 22 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1960

Εκδόσεις: ΕΛΚΗΝ Έλένη Γ. Βλάχου—Η. Γ. Ηλιδόπουλος
Διευθυνσεις: Κων. Κ. Ψυχας (Μονής Πετράκη αριθ. 8, Αθήναι)
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Κ. Ζαγοριανίτης ("Αλδου Μανουτζίου 18 Αθήναι)

Γραφεία:

Συντάξεις, Σωκράτους 57, Αθήναι, Τηλεφ. 527-081
Εκδόσεις, Βουλιαγμένης 352, Αθήναι, Τηλεφ. 971-685

Συνδρομαί:

Εσωτερικού, εξάμηνος δραχ. 130. Ετήσια δραχ. 260.
Εξωτερικού, εξάμηνος δολλάρ. 7. Ετήσια δολλάρ. 14.

Αεροπορική αποστολή κατόπιν συνεννόησης—Διαφημίσεις κατά συμφωνίαν. Απαγορεύεται η αναδημοσίευσις άρθρων και εικόνων του περιοδικού χωρίς την άδεια των συγγραφέων και των εκδοτών—Χειρόγραφα δεν επιστρέφονται—Τηλεγραφική Διεύθυνσις: ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΘΗΝΑΙ.

«ΕΛΚΗΝ» ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Ε.Π.Ε. (Κεφ. Καταβεβλημένων Δρ. 400.000)

Οι καθηγηταί του Πολυτεχνείου

Κύριε Διευθυντά.

Θά μου επιτρέψετε μίαν μικράν επανόρθωσιν εις τὸ ἄρθρον τοῦ κ. Θ. Παπακωνσταντίνου, τὸ δημοσιευθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 217 φύλλον τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ὑμῶν περιοδικοῦ περὶ τῶν προβλημάτων τῆς Ἀνωτάτης Παιδείας εἰς τὴν Ἑλλάδα, σχετικῶς μετὰ τὴν σύγκρισιν τῶν ἀριθμῶν, οἱ ὅποιοι ἀφοροῦν τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν σπουδαστῶν αὐτοῦ. Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀναγράφεται ὅτι τὸ Πολυτεχνεῖον ἀπέκτησε καθηγητὰς ἀναλογικῶς πολὺ περισσότερους ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν σπουδαστῶν, ἥτοι ὅτι ἐνῶ ὁ ἀριθμὸς τῶν σπουδαστῶν ἠξήθη κατὰ 124,7%, ὁ τῶν καθηγητῶν εἰς 310,4%.

Οἱ σχετικοὶ ἀριθμοὶ θάσει τῶν στατιστικῶν τῆς Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως τῆς Ἑθνικῆς Στατιστικῆς Ἱπποκράτους εἶναι οἱ ἑξῆς: 1937 — 38 ἀριθμὸς σπουδαστῶν 521, καθηγηταί 47. Ἔτος 1955 — 56 ἀριθμὸς σπουδαστῶν 1272, καθηγηταί καὶ ὑφηγηταί 97 (ἐξ ὧν ὑφηγηταί 38).

Ἐν πρώτοις ἡ ἀύξισις θάσει τῶν ἀνωτέρω ἀριθμῶν εἶναι 144% διὰ τοὺς σπουδαστὰς καὶ 106% διὰ τοὺς καθηγητὰς. Ἐν πάσῃ ὁμοῦ περιπτώσει καὶ ἡ ἀύξισις αὐτῆς τῶν καθηγητῶν εἶναι ἐντελῶς φαινομενικὴ καὶ τυχαία καὶ ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1955 — 56 προσετέθησαν 38 ὑφηγηταί, ἐνῶ κατὰ τὸ 1937 — 38 δὲν ὑπῆρχεν ὁ θεσμὸς τῶν ὑφηγητῶν, ὁ ὁποῖος τὸ πρῶτον ἐδημιουργήθη κατὰ τὸ ἔτος 1944.

Οἱ ὑφηγηταὶ ὁμοῦ δὲν διδάσκουν οὐδὲ ἀναμεινύονται καθόλου εἰς τὸ διδακτικὸν ἔργο τοῦ Ἰδρύματος, ἐκτὸς ἐὰν ἔχουν ἐντολὴν διδασκαλίας ὅποτε λαμβάνουν τὸν τίτλον τοῦ ἐντεταλμένου ὑφηγητοῦ, ἐντεταλμένος δὲ ὑφηγητὴς ὑφίσταται ἤδη μόνον εἰς ὅστε κατ' οὐσίαν ὁ ἀριθμὸς τῶν διδα-

σκόντων ἠξήθη μόνον κατὰ 27,7% ἐνῶ τῶν σπουδαστῶν εἰς 144%.

Μετὰ τιμῆς
Ὁ πρῶτανις
ΑΛ. ΠΑΠΠΑΣ

♦ Ὁ κ. πρῶτανις ἔχει δασικῶς δίκαιον, διότι οἱ ὑπολογισμοὶ τῶν ποσοστιαίων ἀναλογιῶν ἔγιναν ἐπὶ ἀριθμοῦ 197 τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ διὰ τὸ 1955 - 1956, ἀντὶ τοῦ ἀκριβοῦς 97. Οὕτω κατὰ τὰ στοιχεῖα τῆς Ε. Σ. Τ. Ε. ὁ ἀριθμὸς τῶν σπουδαστῶν τοῦ Ε. Μ. Π. ἀνῆλθετο τὸ 1938 - 39 εἰς 566, ἐνῶ τὸ 1955 - 56 ἔφθασε τοὺς 1272 (ἀύξισις κατὰ 124,7%), ὁ δὲ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ ἀνῆλθετο τὸ 1938 - 39 εἰς 48 καὶ ἔφθασε τὸ 1955 - 56 τοὺς 97 (ἀύξισις κατὰ 102%). Τὸ Πολυτεχνεῖον, πάντως, εὐρίσκεται εἰς σχετικῶς καλυτέραν μοῖραν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς, διότι ἐνῶ οἱ εἰς αὐτὸ φοιτῶντες ἀντιπροσωπεύουν τὰ 6,4% τῶν σπουδαστῶν τῆς χώρας, τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν τοῦ καλύπτει τὰ 12% τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ ὅλων τῶν ἀνωτάτων σχολῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν παιδαγωγικῶν ἀκαδημιῶν.

Ἑλληνικὰ θέματα

Στὸ ὑπ' ἀριθ. 219 τεύχος τῶν «Εἰκόνων» ὁ κ. Α. Πούντας θίγει εἰς ἐπιστολὴν τοῦ τοῦ θέματος τῆς ἐνημερότητος τοῦ ἑλληνικοῦ τύπου ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν ἑλληνικῶν θεμάτων καὶ διαπιστώνει ὁλοκληρωτικὴν ἀπουσίαν ἄρθρων τὰ ὅποια ἀφοροῦν τὴν ἑλληνικὴν πραγματικότητα. Συμφωνῶ ἀπολύτως μαζί του. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι εἰς παλαιότερας ἐποχὰς αἱ ἐφημερίδες ἔβριθαν κυριολεκτικῶς ἀπὸ ἐκαμπάνιες, αἱ ὁποῖαι ἀνεφέροντο εἰς θέματα τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τῆς πρωτευούσης. Ἐπίσης ὁ τύπος διέθετε καὶ περισσώτερα — παρ' ὅτι σήμερον — μέσα εἰς τὸν τομέα αὐτόν, ἀκόμη καὶ ἀεροσκάφη. Ἐλείψει τὸ ἐνδιαφέρον δι' αὐτὸν τὸν τόπον εἰς τοιοῦτον βαθμόν;

Θ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΛΟΣ

♦ Πραγματικὰ, αὐτὸ συνέβαινε ἄλλοτε στὸν ἑλληνικὸν τύπον. Ἐρωτᾶται μόνον ἐὰν ἡ ὑπεροχὴ τῶν ἐσωτερικῶν γεγονότων καὶ ἡ πολυσέλιδη — φλυαρία στὶς περιστάσε-

"Ένα τέλειο καὶ
δοκιμασμένο
Ἀμερικανικὸ
προϊόν

Σὲ γυάλινα
θάλα
καὶ μετάλλινα
κουτιά

ΣΤΙΓΜΙΑΙΟΣ ΚΑΦΕΣ

BRAVO

ΔΙΑΛΥΤΟΣ - ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΣ

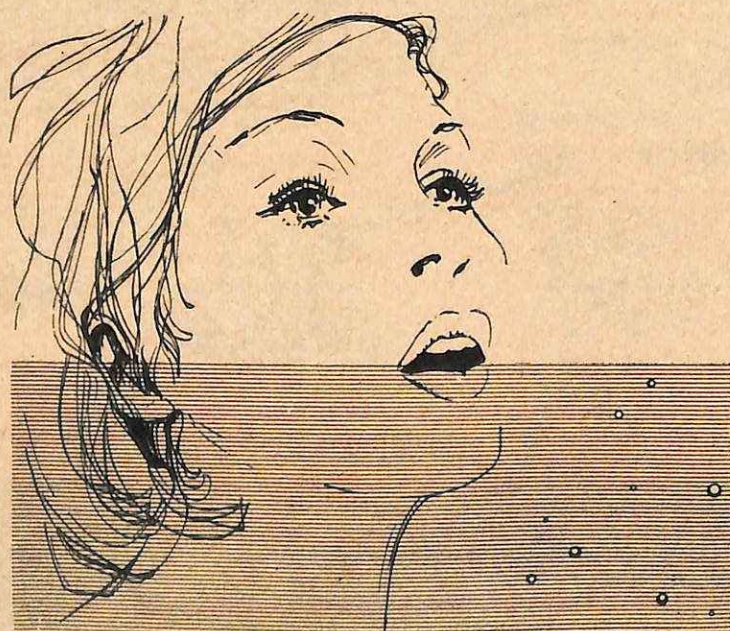
Ἐνδουσιάζει ὁσους ζητοῦν τὴν γεῦσι καὶ
τὸ ἄρωμα τοῦ πραγματικοῦ καφέ!

ΕΙΣΑΓΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΥΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ
ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΑΦΕΔΩΝ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ BRAVO

Μόλις ΤΟ ΠΕΡΝΕΙΣ... ΒΟΥ ΠΕΡΝΑ

ΜΙΑ ΝΕΑ ΚΑΤΑΚΤΗΣΙΣ

Από επιστημονικές έρευνες διεπιστώθη ότι: Κύριος συντελεστής για την νεανική και δροσερή τρυφερότητα του δέρματος είναι η περιεκτικότητά του σε υγρό. Μετά χρόνια όμως το δέρμα χάνει σιγά-σιγά αυτό το υγρό και αρχίζει να διψά. Πρώτη ένδειξη είναι οι μικρές ρυτίδες γύρω από τα μάτια και το στόμα.

Μια αποτελεσματική λύσις.

Με την NIVEA έχετε την βεβαιότητα να εξουδετερώνετε την έλλειψη αυτή. Τα δραστικά συστατικά της κρέμας NIVEA δίνουν στο δέρμα να πih. Έτσι αναπληρώνουν το υγρό του και ξαναδίνουν στο δέρμα την ομορφιά του.

ΠΡΟΪΟΝ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ BEIERSDORF, ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

Τώρα που πλησιάζουν οι γιορτές, κάθε γυναίκα νοιώθει περισσότερο επιτακτική την ανάγκη ενός ωραίου γούνινου παλτού που θα ολοκληρώσει τις βραδυές τουαλέτες. Στο κατάστημα γυναικικών της ΒΟΥΛΑΣ ΜΗΤΣΑΚΟΥ Περιοχικός 21 θα βρείτε μια πλούσιότετη συλλογή γυναικικών πολυτελείας καθώς και ωραιότατους γιακάδες από γούνα που τόσο εύνοει φέτος η μόδα. Έξαιρετικές τιμές. Μεγάλες εύκολιες πληρωμές. Μην παραλείψετε να θαυμάσετε την πλούσια συλλογή σε γυναικικά.

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Η ΜΑΡΩ ΚΟΝΤΟΥ, η νέα πρωταγωνίστρια του θεάτρου, που σημείωσε επιτυχή εμφάνιση πλάι στον Δημήτρη Χόρν στο «Ρομανόρο», τέλεσε αυτές τις μέρες τους γάμους της με τον υπερατέρι κ. Καρύδη - Φούξ. (Φωτογραφία εξωφύλλου Βάσου Μίγκου).

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

οες περιπτώσεις — εμφάνιση ενός φόνου ή μιας μικρής πυρκαϊάς ήταν εκδήλωση ενδιαφέροντος ή έλλειψης άλλων ειδήσεων. Κατά την γνώμη μας συνέβαινε το δεύτερο, γιατί εκείνη την εποχή δεν υπήρχαν τα σημερινά μέσα τηλεπικοινωνίας με το εξωτερικό, μέσω των οποίων σήμερα διαχέεται σε μια χώρα, απ' όλες τις άλλες, τεράστιος αριθμός ειδήσεων. Έτσι στις ημέρες μας οι ειδήσεις, λόγω του περιορισμένου χώρου εν αναλογία με τον αριθμό τους, αποκτούν τις ψυχολογικές τους διαστάσεις, χωρίς να χρειάζεται να αναπτυχθεί υπερβολικά ένα θέμα.

Ποδοσφαιρικά

Κάθε χώρα, αν δεν έχει ισχυρή εθνική ποδοσφαιρική ομάδα, έχει τουλάχιστον ομάδα οργανωμένη σοδαρά. Η μόνη χώρα που εξαιρείται είναι η Ελλάδα. Γιατί όμως; Ποιος φταίει; Οι παίκτες, ο προπονητής ή οι διοικούντες το άθλημα; Κατά την γνώμη μου, την ευθύνη που το ελληνικό ποδόσφαιρο βρίσκεται σε κατάρπτωση την έχουν οι προπονητές και οι διοικούντες. Πριν λίγο καιρό παίξαμε με την Γιουγκοσλαβία και σταθήκαμε πολύ τυχεροί που δεχθήκαμε μόνο τέσσερα γκολ... Ποιά ήταν η αιτία; Πολλοί έβριξαν την ευθύνη στον Τραντή και τον Σοφριανίδη, πολύ δέ στον πρώτο. Η αιτία όμως ήταν άλλη. Τόσον καιρό δεν υπήρχε εθνική ομάδα στην Ελλάδα. Μόλις, όμως, έφτασε ο αγών με την Γιουγκοσλαβία, έμαζευαν άμέσως 25 ποδοσφαιριστές, τους έστειλαν σαν τ' αρνιά σ' ένα κάμπο με λύκους. Τα ίδια έκαναν και λίγες μέρες αργότερα με την Δανία. Κατά την γνώμη μου, ιδεώδης εθνική είναι η έξης: Θεοδωρίδης, Ρωσίδης, Λινοξυλάκης, Στεφανόπουλος — Πολυχρονίου, Λουκανίδης — Νεστορίδης (έξω δεξιά), Σοφριανίδης, Τραντής, Μπέμπης, Χολέβας.

PS — MSK — PSFC
Σουδάν

♦ Δικαιολογημένες, ασφαλώς, οι ανησυχίες σας για την εθνική ομάδα ποδοσφαίρου. Πάντως από το Σουδάν δεν μπορείτε δευτείας να έχετε και άμεση προσωπική αντίληψη των πραγμάτων, που να δικαιολογή την τόσο κατηγορηματική κριτική σας. Δεν νομίζουμε ότι η αμοιβή διαμοσπονδία είναι δυνατό να μη θέλη την πρόοδο του αθλήματος. Οποιοδήποτε ή πρόοδος του ποδοσφαίρου βρίσκεται σε συνάρτηση με το γενικότερο πρόβλημα του ελληνικού αθλητισμού.

ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ:

μια από τις ωραιότερες τοποθεσίες της Αττικής, ο Κοκκινάρης, θα στολισθεί πολύ σύντομα με ένα νέο εστιατόριο και ξενονα, σε χαρακτηριστικό χωρικό, α-νέλλογο με τα CHALETS των Έλβετικών Άλπεων με πισίνες, κήπους κ.λ.π. Το κτίσιμό του οφείλεται στην πρωτοβουλία γνωστής Αθηναίας κυρίας, η οποία επιθυμεί να προσφέρει μια πρωτότυπη και πολιτισμένη γωνιά στην Αττική, προσεγγίσις το ευρύ κοινό. Ένα ωραίο τουριστικό περιήγρητο υπό την διεύθυνση του αρχιμαγειρέρου του ΜΑΧΙΜ των Παρισίων και Γαλλού ζαχαροπλάστου του μεγάλου οίκου ΜΟΤΤΑ, θα συμπληρώσει το CHALET. Από τώρα όσοι είχαν την τύχη να ιδούν τα σχέδια και τις μελέτες, εκφράζονται με ενθουσιασμό γι' αυτό και το συγκρίνουν με τα καλύτερα ανάλογα κέντρα της Ευρώπης.

Όταν οι φίλοι συναντιούνται
μιλούν για το Τζιν
ΓΚΟΡΝΤΟΝ' Σ

Το Τζιν δεν πίνεται
ακόμα... Φροντίστε
να το συνδυάσετε με
το εύγευστο
Κοκτέιλ: Λεμό-
νόδας, πορτο-
καλάδας κ.λ.π.

ΑΥΤΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΤΖΙΝ

ΣΥΝΤΗΣΤΕ ΤΟ ΜΕ ΤΟ
ΟΝΟΜΑ

Gordon's

Είναι το Καλύτερο

OPIZON

OPIZON

"BLACK & WHITE"

(ΜΠΛΑΚ ΑΝΤ ΓΟΥΑΪΤ)
ΣΚΩΤΣΕΖΙΚΟ ΟΥΪΣΚΥ

Το πρόσωπο
μένει πάντα έυτεδειμένο!

- Γι' αυτό έχει ανάγκη τώρα τον χειμώνα από την προστασία και την αναπλαστική επίδραση της Λανολίνης Μελπάν.
- Κάτι το θαυμάσιο συμβαίνει, όταν περιποιήσθε τακτικά το δέρμα σας με Λανολίνη Μελπάν.
- Χάρης στα ΕΝΥΔΡΑ - ΜΟΡΙΑ του EXTRAIT PURIFIE A LA LANOLINE, που περιέχει, ανεφοδιάζει το δέρμα με τα ΥΓΡΑ και τα τροφονομικά συστατικά που χρειάζεται, το ανανεώνει και το διατηρεί απαλό, τρυφερό, βελούδινο.

ΜΕΛΠΑΝ

Μια πραγματική εύλογία για το δέρμα,

ΤΡΕΦΕΙ
ΣΥΝΤΗΡΕΙ
ΦΡΕΣΚΑΡΕΙ

Κι' ο καθείς να μην ξεχνά λίγο Καμελ και συχνά

ΤΑΙΝΙΑ

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ 16
Έντος Γραφείας

Boutique
Roby

PATRON
CROQUIS
ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΩΝ
ΠΑΡΙΣ/ΑΡΝ
ΟΙΚΣΗ

Ligne

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ
27
ΠΛ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛ. 29 - 935

ΕΥΘΥΜΙΑΘΗΣ

ΜΑΛΛΙΑ
ΠΛΕΚΤΑ
ΚΟΥΒΕΡΤΕΣ

ΑΘΗΝΑΙ - ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

Κροσάκης

ΕΡΜΟΥ 26
ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΥΦΑΣΜΑΤΑ

Διαμαντή

Πλάσινα Διαμάντια
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 48 - ΤΗΛ. 33-086

ΠΑΚΕΤΑ
ΜΑΛΛΙΑ
ΜΑΛΛΙΝΑ
ΖΑΚΕΤΤΕΣ

ΕΥΘΥΜΙΑΘΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ - ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

(U.P.I. Photo)

Εύτυχες τέλος

Απαρηγόρητος έφθασε στο Λονδίνο, από τον Ίνδικό Ωκεανό, όπου υπηρετεί, ο αεροπόρος Φρέντ Μόρρις, 23 ετών, έπειτα από την άναγγελία της άπαγωγής του γιού του Κάρην, ηλικίας 6 μηνών. Άλλά στο σταθμό τον περίμενε μια έκπληξη: Η γυναίκα του Πάτ, 19 ετών, με τον Κάρην στην άγκαλιά της. Ο μικρός άνεκαλύφθη, 19 ώρες μετά την άπαγωγή, έγκαταλελειμμένος από τους άπαγωγείς σ' ένα νεκροταφείο.

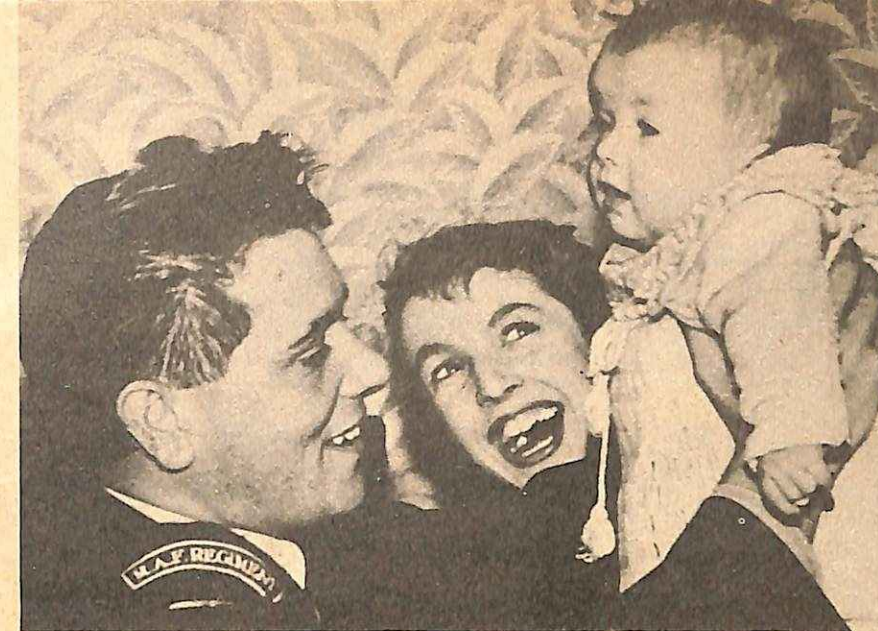
Μέλλοντες γάμοι

Ανάμεσα στις άλλες διασημότητες της 7ης τέχνης, που κατέκλυσαν τη βραδυά της έπαναλειτουργίας του τό φημισμένο νυκτερινό κέντρο του Χόλλυγουντ «Κίρο'ς», ήταν και ο παλαιίμαχος κωμικός της όθνης Τζίμμου Ντουράντε με την κατ'ά πολλά έτη νεωτέρα μνηστή του Μάρτζορι Λίττλ. Τό ζεύγος τών εύτυχών μελλονύμφων άνήγειλε ότι οι γάμοι θα τελεσθούν τόν Ιούλιο.

(A.T.P.)

Προολυμπιακοί γυναικών

Η πριγκίπισσα Μπριγκίττα της Σουηδίας (άνω) παρακολούθησε τους προολυμπιακούς άγώνες γυναικών, που διεξήχθησαν στο Γκρίντεβαλντ της Έλβετίας έν όψει της Χειμερινής Όλυμπιάδος του Σκάου Βάλλεϋ («Εικόνες» τ. 221). Η πριγκίπισσα, που είναι και η ίδια φανατική λάτρης του ώραιου σπόρ, πέρασε σχεδόν άπαρατήρητη, έπειτα από επιθυμία της ν' άποφευχθή κάθε έπισημότητας. Στο μεταξύ, την παραμονή της έναρξεως τών άγώνων, άγνωστοι έκλεψαν από την είσοδο του άγωνιστικού χώρου τη ρωσική σημαία. Με δυσκολία πρόφθασε η όργανωτική έπιτροπή νά την άντικαταστήση, λίγες στιγμές πρίν φθάση στο Γρίντεβαλντ ό Ρώσος πρεσβευτής στη Βέρνη

MIRRORPIC

Πριγκιπικοί γάμοι

Στην Παναγία τών Παρισίων έγινε ό πρώτος, έπειτα από ένα αιώνα, πριγκιπικός γάμος. Νύφη ήταν η πριγκίπισσα Φρανσουάζ ντε Μπουρμπών-Πάρμ, κατευθείαν άπόγονος του Λουδοβίκου ΙΔ', και γαμβρός ό Έδουάρδος ντε Λόμπκοβιτς, πρίγκιψ της Άγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας του Γερμανικού Έθνους. Τό γάμο εύλόγησε ό άρχιεπίσκοπος Παρισίων καρδινάλιος Φέλτεν.

(A.D.P.)

(London Express News)

Η ώραιότερη μαμά του 60

Οι υπερβολικοί φόβοι της Μπέ-Μπέ άπεδείχθησαν άσύστατοι. Όλα εξέλιχθηκαν αίσίως και η κυρία Σαρριέ έφερε στόν κόσμο ένα υγιέστατο αγοράκι, 3,5 χιλιογράμμων, που τό ώνόμασε κιόλας Νικολά-Ζάκ-Ζάν. «Θαύμα! Είναι αγοράκι κ' έχει τις δοϋλες του μπαμπά του», άνέκραξε μόλις τό πρωτοείδε η ώραία μαμά. Τό γεγονός γιωρτάσθηκε με άφθονη σαμπάνια άπ' τον πανευτυχή πατέρα, στο μπαρ που υπάρχει κάτω από τό σπίτι του. Τούτο στάθηκε και η εύκαιρία νά συμφιλιωθή ό Ζάκ Σαρριέ με τους δημοσιογράφους, μετά από τις συγκρούσεις του μαζί τους («Εικόνες» τεύχ. 221)

(A.F.P.)

Ο ΑΝΤΙΣΗΜΙΤΙΣΜΟΣ:

ΜΙΑ ΑΝΤΙΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΝΟΟΤΡΟΠΙΑ

Ο κ. Θ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΑΝΑΛΥΕΙ ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΝ ΤΩΝ ΑΝΤΙΕΒΡΑ-Ι-ΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Την παραμονή των Χριστουγέννων οι τοίχοι της νέας συναγωγής της Κολωνίας, εις την Δυτικήν Γερμανίαν, ἐγέμισαν με ἀγκυλωτούς σταυρούς —τὸ σύμβολον τοῦ χιτλερισμοῦ— καὶ με ἐπιγραφάς: «Γερμανοί, ἀξιώσατε νὰ φύγουν οἱ Ἑβραῖοι!». Προτοῦ συμπληρωθῇ μὴν δὲν ἔμεινε χώρα τῆς γῆς, εἰς τὴν ὁποίαν νὰ μὴ σημειωθῶν παρόμοιοι ἐκδηλώσεις. Σύμβολα, ἐπιγραφαί, ἀπειλητικαὶ ἐπιστολαὶ πρὸς ἐξέχοντας Ἑβραίους καὶ δόμει ἀκόμη εἰς δημόσια ἑβραϊκὰ κτίρια κατέκλυσαν τὸν κόσμον με ἀστραπιαίαν ταχύτητα.

Ἡ ἀνθρωπότης εὐρίσκειται ἐνώπιον μίας καταπληκτικῆς καὶ μυστηριώδους ἀντισημιτικῆς ἐπιδείξεως. Ποῖος κατευθύνει τὴν ἐπίδειξιν αὐτὴν καὶ διὰ ποίους σκοποὺς, δὲν ἔχει ἐξακριβωθῇ ἀκόμη. Βέβαιον, πάντως, εἶναι ὅτι κάποια κεντρικὴ διεθνὴς ὀργάνωσις πρέπει νὰ ἔχῃ ἀποφασίσαι τὴν ἐξόρμωσιν αὐτὴν, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ δνειδος διὰ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ὅτι θὰ ἔχῃ ὠρισμένas πολιτικὰς ἐπιδιώξεις. Βέβαιον ἐπίσης εἶναι ὅτι ἡ ἐπίσημος Δυτικὴ Γερμανία·μόνον ζημίαν —καὶ μάλιστα μεγάλην— ἡμπορεῖ ν' ἀναμνήνῃ ἀπὸ τὸ δρυκολάκισμα αὐτοῦ τοῦ χιτλερισμοῦ καὶ τοῦ ἀντισημιτισμοῦ.

Ἰσως ἓνα μέρος τῶν ἐκδηλώσεων αὐτῶν νὰ εἶναι προϊόν ἀπλῆς μιμησεως. Ὑπάρχουν εἰς ὅλον τὸν κόσμον πολλοὶ ἡλίθιοι, οἱ ὁποῖοι, βλέποντες νὰ γίνεται τὸση συζήτησις διὰ τοὺς ἀγκυλωτοὺς σταυρούς, δὲν ἀντέχουν εἰς τὸν πειρασμὸν νὰ μὴ «θεβαιώσουν» τὴν ὑπαρξίν των με τὴν χάραξιν ἐνὸς ἡ περισσοτέρων, ὅπου ἡμποροῦν. Ἔτσι συνελήφθησαν ὅχι ὀλίγοι εἰς διαφόρους χώρας —καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα— οἱ ὁποῖοι ἀποδεδειγμένως προέδισαν εἰς τὴν ἐνέργειαν αὐτὴν διὰ νὰ ἐπαίξουν —νηφάλοι ἢ μεθυμένοι. Ἀκόμη καὶ Ἑβραῖοι συγκαταλέγονται μεταξύ τῶν μωρῶν αὐτῶν.

Πέραν ὅμως τῶν πιθηκισμῶν αὐτῶν, ποὺ καλύπτουν μικρὸν ποσοστὸν τοῦ συνόλου τῶν ἀντισημιτικῶν ἐκδηλώσεων, ὑπάρχει ὁ ὄγκος τῶν σκοπίμων, ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι ἀσήμαντος. Οἱ δρᾶσαι τῶν στρατολογουμένων μεταξύ τοῦ ἀντισημιτικοῦ πληθυσμοῦ κάθε χώρας. Καὶ ἂς μὴ αὐταπατάμεθα. Παρὰ τὰς ἀτιμωτικὰς διὰ τὸ ἀνθρώπινον γένος καὶ διὰ τὸν σύγχρονον πολιτισμὸν ἐξετάσεις, τὰς ὁποίας ἔδωκε μόλις πρὸ δύο δεκαετηρίδων ὁ ἀντισημιτισμός, ὅταν ἔγινε κρατικὴ κοσμοθεωρία καὶ ἐξωπλισθῇ με τὴν κατοικοῖον δύναμιν τοῦ χιτλερικοῦ κράτους, ἐξακολουθοῦν νὰ ὑπάρχουν εἰς ὅλας δυστυχῶς τὰς χώρας —ἀνεξαρτήτως κοινωνικοῦ συστήματος καὶ πολιτιστικῆς ἀναπτύξεως— πολλοὶ ἀντισημίται.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὁ ἀντισημιτισμὸς εἶναι μία κτηνωδὸς ἀντιανθρωπιστικὴ νοοτροπία καὶ ὅτι οἱ φορεῖς τῆς, ὁσάκις τοὺς δίδεται εὐκαιρία νὰ μεταβάλλουν τὰς «ιδέας» των εἰς πράξιν, ἀποδεικνύονται, ἐν ὑστάτῃ ἀναλύσει, ἐχθροὶ τῆς ἀνθρωπότητος. Αἱ ρίζαι τοῦ ὅμως —ρίζαι δύο χιλιετηρίδων— εἶναι θαθεῖαι καὶ τρέφονται ἀπὸ μύρια κατάλοιπα τῶν σκοτεινῶν χρόνων καὶ ἀπὸ ὅχι ὀλίγα ἐπιγεννήματα τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως. Καὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ἡμεῖς οἱ χριστιανοὶ —ἀν θέλωμεν νὰ εἰμεθα εὐκρινεῖς, χωρὶς συμβατικότητος— ὅτι μέσα εἰς τὴν διαδρομὴν τῶν αἰώνων κατένεα ἔθνους δὲν ἔχει ἀπολύτως ἄσφον ἱστορικὸν ἀπὸ τὴν ἀποψιν τῆς μεταχειρίσεως τῶν Ἑβραίων.

Δὲν εἶναι τοῦ παρόντος ἡ ἀνάλυσις τῶν λόγων, εἰς τοὺς ὁποίους ὀφείλεται ὁ ἀντισημιτισμὸς. Περισσότερον ἴσως ἐνδιαφέρον παρουσιάζει ἡ ἀνάλυσις τῆς προσωπικότητος τοῦ ἀντισημίτου, ὡς ἀτόμου. Καὶ ἀπὸ τῆς ἀποψεως αὐτῆς τὸ πρῶτον ἐρώτημα ποὺ τίθεται εἶναι τὸ ἐξῆς: Ὁ ἀντισημιτισμὸς εἶναι μία εἰδικὴ «ἀντίδρασις», ἄσχετος πρὸς ἄλλους τύπους στασεως ἐναντι τῶν ἀνθρωπίνων προβλημάτων ἢ ἀποτελεῖ τμήμα ἐνὸς ὁλοκληροῦ συμπλέγματος «ιδεῶν», ποὺ ἀφοροῦν μεγάλῃν ποικιλίαν θεμάτων; Εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο ὑπάρχει συγκεκριμένη ἀπάντησις —ἡ ὁποία ἔχει ἐξαχθῇ ὡς πόρισμα σειράς πειραματικῶν καὶ στατιστικῶν ἐρευνῶν, ποὺ ἔγιναν εἰς τὰς ἀγγλοσαξονικὰς ἰδίως χώρας:

Αἱ ἀντισημιτικαὶ ἀντιδράσεις συνδέονται στενῶς με ποικιλίαν ἄλλων κοινωνικῶν στάσεων. Καὶ ἡ πρώτη καὶ σημαντικώτερα σύνδεσις εἶναι ἡ μεταξύ ἀντισημιτισμοῦ καὶ συντηρητισμοῦ. Ὁ Ἄγγλος διευθυντὴς τοῦ Ψυχολογικοῦ Τμήματος τοῦ ἸνστιτοῦτοΦ Ψυχιατρικῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Λονδίνου, δόκτωρ H. J. Eysenck, ἀπηθύνηε τὰ ἐξῆς δύο ἐρωτήματα εἰς 250 συντηρητικούς, 250 φιλελευθέρους καὶ 250 ἐργατικούς, ἀντιστοιχῶν ἡλικίας, φύλου καὶ μορφώσεως: α) Πιστεύετε ὅτι οἱ Ἑβραῖοι εἶναι ἐξ ἴσου με τοὺς ἄλλους πολίτας ἀξιοὶ λόγου, ἐντιμοὶ καὶ με αἰσθημα εὐθύνης; β) Πιστεύετε ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ἔχουν ὑπερβολικὴν δύναμιν καὶ ἐπιρροὴν εἰς αὐτὴν τὴν χώραν;

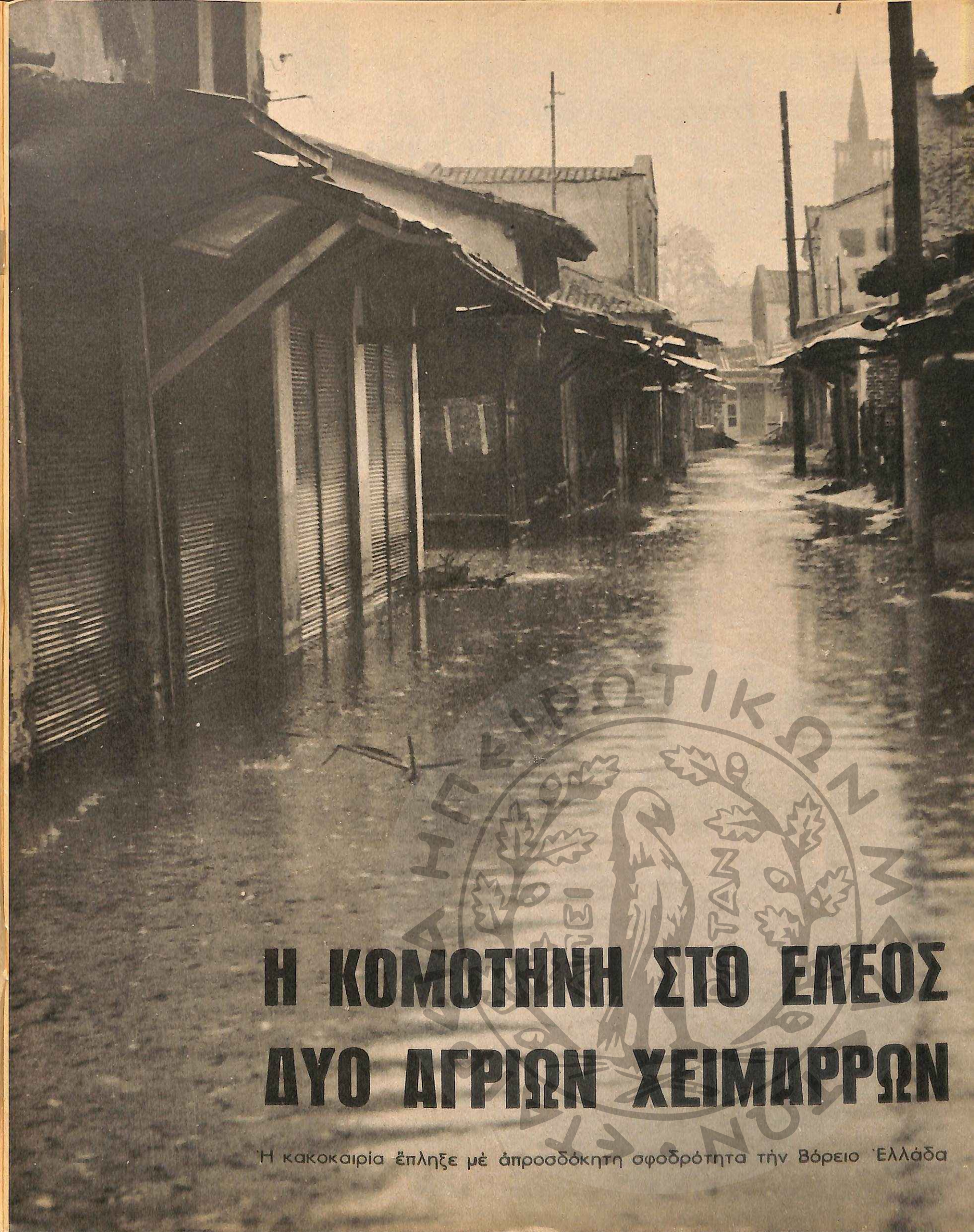
Τὰ 40% τῶν συντηρητικῶν ἀπάντησαν ὅτι θεωροῦν τοὺς Ἑβραίους ἐξ ἴσου με τοὺς ἄλλους πολίτας ἀξίους λόγου, ἐντίμους καὶ με αἰσθημα εὐθύνης, ἐναντι 58% φιλελευθέρων καὶ 67% σοσιαλιστῶν. Ὅπερ σημαίνει ὅτι οἱ συντηρητικοὶ εἶναι περισσότερον ἀντισημίται ἀπὸ τοὺς φιλελευθέρους καὶ οἱ φιλελευθέροι περισσότερον ἀντισημίται ἀπὸ τοὺς σοσιαλιστάς. Ἐπίσης, ἐν σχέσει με τὸ δεύτερον ἐρώτημα, 68% τῶν συντηρητικῶν ἀπάντησαν ὅτι φρονοῦν πὼς οἱ Ἑβραῖοι ἔχουν ὑπερβολικὴν δύναμιν καὶ ἐπιρροὴν εἰς τὴν Μ. Βρετανίαν, ἐναντι 52% φιλελευθέρων καὶ 39% σοσιαλιστῶν. Οἱ ἀριθμοὶ αὗτοι, οἱ ὁποῖοι συμφωνοῦν με τὰ πορίσματα ἀναλόγων ἐρευνῶν εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ εἰς ἄλλας χώρας, ἀποδεικνύουν ὅτι ὑπάρχει στενὴ συνάρτησις μεταξύ τῶν συντηρητικῶν πολιτικῶν ἀντιλήψεων καὶ τοῦ ἀντισημιτισμοῦ.

Ἐκτὸς τῶν δύο ἀνωτέρω ἐρωτημάτων ἐτέθησαν ἄλλα 38 ἐρωτήματα εἰς τοὺς ἐξεταζομένους, ἀφορῶντα διαφόρους κοινωνικὰς ἀντιλήψεις των. Καὶ ἀπὸ τὰς ἀπαντήσεις, ποὺ ἔδωσαν, συνήχθη ὅτι ὑπάρχει σειρά ὁλόκληρος ἀποψων, τὰς ὁποίας συμμερίζονται εὐρέως οἱ ἀντισημίται, ἐνῶ τὰς ἀπορρίπτουν ἐν τῷ συνόλῳ των ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι ἀντισημίται. Οὕτω, οἱ ἀντισημίται πιστεύουν ὅτι οἱ ἐγχρωμοὶ λαοὶ εἶναι ἐκ γενετῆς κατώτεροι τῶν λευκῶν ὅτι ὁ πόλεμος εἶναι συμφυὴς με τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ὅτι ἀρῶνονται ὅτι ἡ μεταχειρίσις τῶν ἐγκλημάτων δὲν εἶναι ὅσον πρέπει αὐθιγὰ ὅτι τοὺς ἐγκληματίας πρέπει νὰ τοὺς τιμωρῶμεν καὶ ὅχι νὰ ἐπιδιώκωμεν τὸν «σφαρονισμόν» των ὅτι οἱ «ἀντιρρησῖαι συνειδήσεως» (αὐτοὶ ποὺ ἀρνούνται νὰ ὑπηρετήσουν εἰς τὸν στρατὸν) εἶναι προδότες τῆς χώρας των καὶ πρέπει νὰ κολάζονται ἀναλόγως ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνεται σεσσησὶν ν' ἀποβαρρύνονται οἱ γάμοι μεταξύ λευκῶν καὶ ἐγχρῶμων ὅτι δὲν γεννῶνται ὅλα τὰ ἀνθρώπινα ὄντα με τὰς αὐτὰς δυνατότητας ὅτι ὁ ἐθνικισμὸς εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον δὲν ἀσκέει δυσμενὴ ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς εἰρήνης ὅτι τὰ ἐγκλήματα βίας πρέπει νὰ κολάζονται καὶ με μαστίγωσιν ὅτι ἡ θρησκευτικὴ ἀγωγή εἰς τὰ σχολεῖα πρέπει νὰ εἶναι ὑποχρεωτικὴ ὅτι ἡ ἀρχὴ «τὸ ἔθλο ἐβγῆκε ἀπὸ τὸν παράδεισον» εἶναι σοφὴ ἀρχὴ καὶ πρέπει νὰ ἐσαρμόζεται εἰς τὴν ἀγωγὴν τῶν παιδιῶν ὅτι αἱ γυναῖκες δὲν εἶναι ἴσαι με τοὺς ἄνδρας εἰς νοημοσύνην, ὀργανωτικὴν ἰκανότητα κλπ. ὅτι ἡ θανατικὴ ποινὴ δὲν πρέπει νὰ καταργηθῇ ὅτι θὰ ἐκραγῇ ἓνας νέος πόλεμος ἐντὸς δεκαετίας ὅτι οἱ Ἰάπωνες εἶναι ἐκ φύσεως σκληροὶ λαός. Τὰ αὐτὰ «ἐυρήματα» ἔχουν προκύψει καὶ ἀπὸ πολλὰς ἄλλας ἀναλόγους ἐρεῦνας. Οἱ ἀντισημίται τείνουν νὰ εἶναι ἐθνικισταί, θρησκευόμενοι, ἐθνοκεντρικοί, ἀντισημιταῖ καὶ σαδιστικοεπιθετικοί (ὅπως ἀποδεικνύει ἡ ἐκ μέρους των ὑποστήριξις τῆς μαστίγώσεως, τῆς θανατικῆς ποινῆς κλπ.).

Αὗται εἶναι μερικαὶ ἀπὸ τὰς ἀντιλήψεις, ποὺ συνδέονται με τὸν ἀντισημιτισμὸν. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἄλλαι ἐξ ἴσου ἐνδιαφέρουσai. Γενικῶς ἔχει διαπιστωθῇ ὅτι ἡ μόρφωσις ἐπιδρᾷ ἀνασχετικῶς ἐπὶ τῶν ἀντισημιτικῶν τάσεων. Οὕτω διαπιστοῦνται σημαντικαὶ διαφοραὶ μεταξύ ἐκείνων ποὺ ἔχουν καὶ ἐκείνων ποὺ δὲν ἔχουν πανεπιστημιακὴν μόρφωσιν, ἐφ' ὅσον αἱ δύο ομάδες διατηροῦν τὰς αὐτὰς ἀναλογίας φύλου, ἡλικίας καὶ πολιτικῆς τοποθετήσεως. Οὕτω, εἰς τὸ ἐρώτημα ἂν οἱ Ἑβραῖοι ἔχουν ὑπερβολικὴν δύναμιν καὶ ἐπιρροήν, ἀπάντησαν καταφατικῶς τὰ 51% τῶν ἐχόντων πανεπιστημιακὴν μόρφωσιν καὶ τὰ 60% τῶν μὴ ἐχόντων.

Τὸ φύλον, ἐπίσης, ἔχει διεθνῶς διαπιστωθῇ ὅτι ἀποτελεῖ διαχωριστικὸν παράγοντα μεταξύ τῶν ἀντισημιτῶν καὶ τῶν ἄλλων. Οἱ ἄνδρες ἔχουν κατὰ μεγαλύτερον ποσοστὸν ἀντισημιτικὴν νοοτροπίαν ἀπὸ τὰς γυναῖκας. Εἰς ὅλας τὰς πολιτικὰς ομάδας, ἐνῶ αἱ γυναῖκες ἔδωσαν κατὰ 50% ἀντισημιτικὰς ἀπαντήσεις εἰς τὰ δύο βασικά ἐρωτήματα, οἱ ἄνδρες παρουσίασαν ποσοστὸν 56%. Ἡ ἡλικία φαίνεται νὰ ἀσκή μικροτέραν ἐπίδρασιν. Πάντως, δηλαδὴ, συμπέρασμα εἶναι ὅτι ὁ ἀντισημιτισμὸς ἀποτελεῖ ἀναμφισβητήτως εἰδικὴν στάσιν, ἀλλὰ συνδέεται στενῶς με μεγάλῃν ποικιλίαν κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν ἀντιλήψεων καὶ ἐπηρεάζεται καὶ ἀπὸ τὴν μόρφωσιν καὶ ἀπὸ τὸ φύλον.

Γεωργίου

Η ΚΟΜΟΤΗΝΗ ΣΤΟ ΕΛΕΟΣ ΔΥΟ ΑΓΡΙΩΝ ΧΕΙΜΑΡΡΩΝ

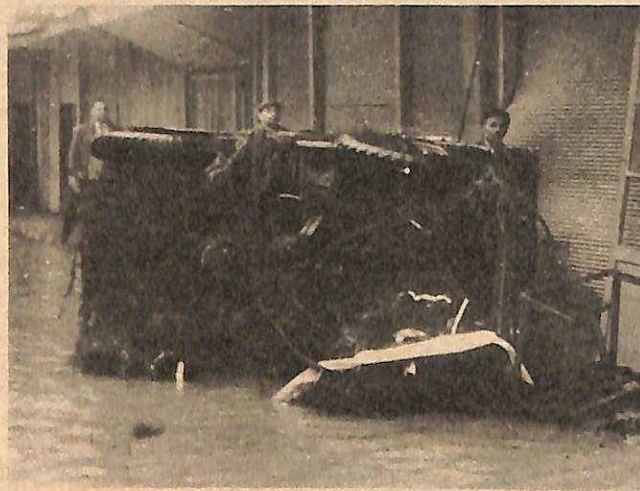
Ἡ κακοκαιρία ἐπληξε με ἀπροσδόκητη σφοδρότητα τὴν Βόρειο Ἑλλάδα

Σκηνές άπογνώσεως — και μετά ή εικόνα της έρημώσεως

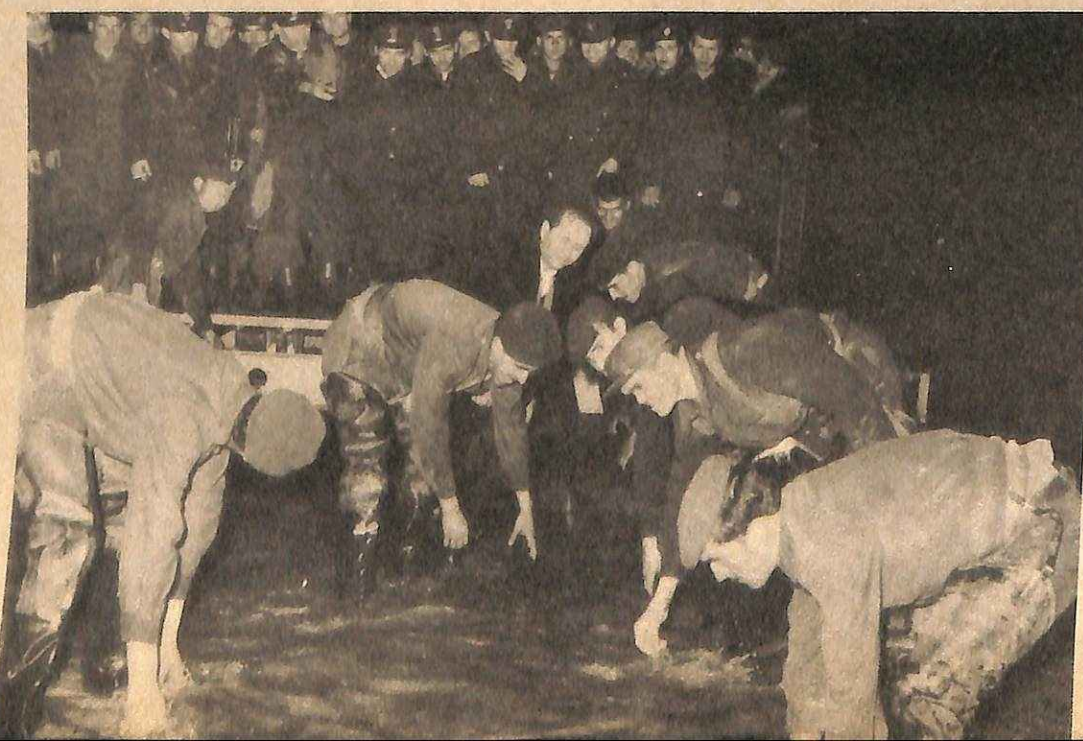

ΜΟΛΙΣ ΠΕΡΑΣΕ Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΤΟΥ ΠΝΙΓΜΟΥ, ΑΡΧΙΣΕ Η ΠΑΛΗ ΜΕ ΤΗ ΒΑΘΕΙΑ, ΠΗΚΤΗ ΛΑΣΠΗ

Τò άναποδογυρισμένο αυτόκίνητο μ'ας δίνει ένα μέτρο της μανίας τών όρμητικών χειμάρρων που κατέκλυσαν την Κομοτηνή, παρασύροντας τ'ά πάντα στο διάδ'α τους. Άλλόκοτο θέαμα παρουσίαζαν οί πλημμυρισμένοι δρόμοι, όπου επέπλεαν, άνάμεσα σε κλαδιά και δένδρα, διάφορα οικιακά άντικείμενα. Μιά άπό τίς πρώτες φροντίδες τών στρατιωτικών συνεργείων (κάτω) ήταν ή άμεση περισυλλογή τους και ή συγκέντρωση και φύλαξή τους σε άσφαλή σημεία, για ν'άποδοθούν στους κατόχους τους. Έτσι δέν σημειώθηκε ούτε ένα κρούσμα διαρπαγής

(Φωτ. "Ένωσις 5, Διαμαντίδης — Βαλάκης 4)

Ο ΧΕΙΜΑΡΡΟΣ ΜΠΟΥΚΛΟΥΤΖΑΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΔΙΑΡΚΗ ΑΠΕΙΛΗ ΓΙΑ ΤΗ ΘΡΑΚΙΚΗ ΠΟΛΗ

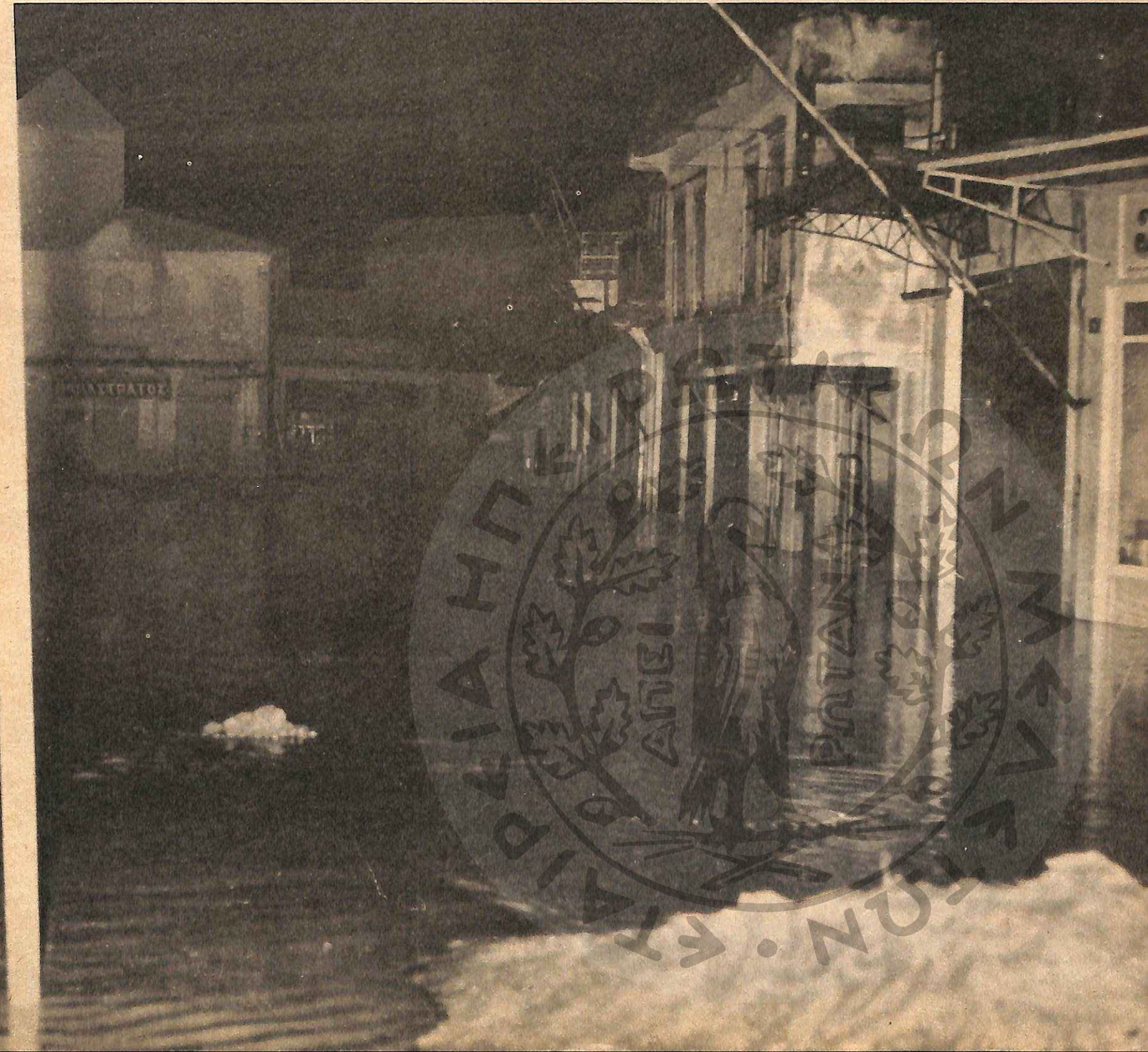

ΟΛΗ Η ΥΠΑΙΘΡΟΣ ΤΗΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ ΜΕΤΑΒΛΗΘΗΚΕ ΣΕ ΑΠΕΡΑΝΤΗ, ΜΟΥΝΤΗ ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ

"Υστερα από δυό διαδοχικά κύματα ύδατίνων ὄγκων ή πόλη νικήθηκε

ΜΙΑΣ ΠΛΗΜΜΥΡΙΣΜΕΝΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ, ΣΥΝΗΩΝΤΑΣ ΜΑΣ ΤΗΝ ΠΡΟΑΙΩΝΙΑ ΑΝΑΜΝΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΥ, ΤΗΣ ΑΚΑΤΑΜΑΧΗΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΜΑΝΙΑΣ.

ΑΛΛΟΚΟΤΑ ΑΓΡΙΟ ΕΙΝΑΙ ΠΑΝΤΟΤΕ ΤΟ ΘΕΑΜΑ

Η συμφορά άρχισε ανειδοποίητα, απλά —όπως, άλλωστε, αρχίζουν κατά κανόνα όλες σχεδόν οι συμφορές. Κανείς δεν υποπτευόταν τις έφιαλτικές σκηνές που θα έκτυλίσσονταν σε λίγο, όταν, κατά τις όκτω το θρόδυ της Κυριακής, έπιασε η ραγδαία θροχή. Μιά θροχή χειμωνιάτικη, έστω και ραγδαία, δεν είναι για να έμπνευση ανησυχία σε μία πολιτεία με τριάντα-τόσες χιλιάδες κατοίκους, με σπίτια λιθόκτιστα, με δρόμους και, τέλος πάντων, με όλες εκείνες τις διευθετήσεις που έχουν απομακρύνει από την αντίληψη μας το φόβο της μανίας της φύσεως. Άλλά οι ώρες περνούσαν και οι κρουνοί του ούρανού δεν έλεγαν να στερέψουν. Έφτασε 9, 10 και το νερό έπεφτε... Έπεφτε, έφτασε η 11η και έβρεχε ακόμη. "Ωσου, γύρω στα μεσάνυχτα —πληκτό, κρουστό σκοτάδι κολάσεως δλοΰθε— ακούστηκε η κραυγή του πανικού: «Πλημμυρίζουμε!». Τά νερά δεν έζεφταν πιά μόνο από τον ούρανό. Εισέερεαν από όλες τις κατευθύνσεις μέσα στην πολιτεία Υδάτινοι όγκοι, ξεχειλίζοντας από τους δυο γειτονικούς χειμάρρους, τον Μπουκλουτζά και τον Ντελή Ιμπρήμ, σέπαζαν τους δρόμους, τις πλατείες, τις αυλές, τα ύπόγεια, τα μαγαζιά, τα ισόγεια. Και δλοένα ανέβαιναν...

Ός τις 4 το πρωί, τη νύκτα εκείνη της Κολάσεως, τα πάντα μέσα στην Κομοτηνή και στα γύρω χωριά —τόν "Αρατο, στη Βραγιά, στο Άρχοντικό, στη Βέννα— είχαν σχηματίσει μία απέραντη λίμνη, βάθους σε πολλά σημεία 1,5 μ., που μέσα της κινούντουσαν χιλιάδες αλλόφρονες άνθρωποι, χωρίς καλά-καλά να ξέρουν που πάνε και τί γυρεύουν.

Σε άλλόκοτους πακτωλούς είχαν μεταβληθί οι δρόμοι. Έκτός από τα δένδρα, τα ξύλα, τα κλαδιά, έβλεπε κανείς να επιπλέουν οικιακά σκεύη, θερμάστρες, ραδιόφωνα, θερμοσίφωνες. Και τα όρημνικά νερά παρσάφανε και πιό πολύτιμα αντικείμενα —κοσμήματα, χρήματα, χρυσά νομίσματα. Και μέσα σ' αυτά χιλιάδες βιβλία, χαρτιά και φάκελοι υποθέσεων επέπλεαν. Είχαν παρσασυρθη από τα δικηγορικά γραφεία και τα συμβολαιογραφεία της πόλεως, που πολλά κατεστράφησαν όλοσχερώς. Το χάος που θα έπακολουθήσει στις άστικές υποθέσεις είναι άλλη μία συνέπεια της πλημμύρας.

Μόνο κατά τις 6 το πρωί της Δευτέρας φάνηκε να κοπάει κάπως η θεομηνία και πρός στιγμήν νομίστηκε ότι είχε σταματήσει. Άλλά δυό διαδοχικά κύματα ακόμη υδάτινων όγκων έμελλαν να επιπέσουν στην άτυχη πολιτεία της Δυτικής Θράκης. Ένα το θρόδυ της Δευτέρας και το τελευταίο τα ξημερώματα της Τρίτης.

Άμεση επέμβαση των άρχων

Πολλά όφειλονται, στις δύσκολες αυτές ώρες, στην ψυχραιμία και στην ένεργητικότητα με τις όποιες αντιμετώπισαν οι έντεταλμένες άρχες την απρόόλεπτη κατάσταση ανάγκης. Μόλις έγινε φανερό ότι η θεομηνία έπαιρνε διαστάσεις —από τη νύκτα της Κυριακής— ένήργησαν άμέσως ο νομάρχης Ροδόπης κ. Νταουντάκης, ο διοικητής της 31ης στρατιωτικής διοικήσεως ταξίαρχος Ναούμ, ο άνώτερος διοικητής χωροφυλακής Θράκης συνταγματάρχης Μπρούσαλης, ο δήμαρχος κ. Μπλέτσας και ο έπιτελάρχης του Γ' Σ. Σ. ταξίαρχος Βουργουτζής.

Άνδρες της χωροφυλακής, με έπικεφαλής τον άνώτερο διοικητή κ. Μπρούσαλη, άνώτεροι κρατικοί υπάλληλοι με έπικεφαλής τον νομάρχη κ. Νταουντάκη, αξιωματικοί και στρατιώτες με έπικεφαλής τον ταξίαρχο Ναούμ κινητοποιήθηκαν άμέσως και άρχισαν το έργο της διασώσεως και της παροχής των πρώτων βοηθειών. Με κίνδυνο της ζωής τους μετέφεραν τους κατοίκους πάνω στους ώμους τους στις νησίδες ασφαλείας. Και είναι χαρακτηριστικό της έτοιμότητος και της πειθαρχίας που έπεκράτησαν ότι μέσα σ' εκείνο το χάος δεν σημειώθηκε ούτε ένα κρούσμα διαρπαχής. Όλα τα αντικείμενα που είχαν παρσασυρθη από τα νερά περισυλλέγονταν από τους στρατιώτες και τους χωροφύλακες, για να αποδοθούν στους κατόχους τους.

Ταυτοχρόνως, την ίδια νύκτα έφτασαν στην Κομοτηνή τμήματα μηχανικού με λέμβους και ύγειονομικοί σταθμοί της 11ης μεραρχίας, με έπικεφαλής τον μέραρχο Καζακόπουλο, για να ενισχύσουν το έργο της διασώσεως και να βοηθήσουν στην αποκατάσταση των συγκοινωνιών. Σε λίγες ώρες άρχισαν να καταφθάνουν επίσης, από την Αθήνα, ύγειονομικό υλικό, σκηνές, κλινικοσκεπάσματα μέσω Αλεξανδρουπόλεως. Παράλληλα, οι τοπικές άρχες εξασφάλισαν τον έπαισιισμό των κατοίκων, με την έπαναλειτουργία 20 άρτοποιείων της πόλεως και τη διανομή τροφίμων και συσσιτίου.

Ολιβερός άπολογισμός

Εύτυχως, στον άπολογισμό των καταστροφών, άπεφεύχθη το έπιθετο τραγικό, γιατί, ενώ οι υλικές ζημιές είναι άνυπολόγιστες, τα ανθρώπινα θύματα είναι ελάχιστα. Ένας νεκρός —ο τριετής Άγιούπ Βελή Χασάν, που ξέφυγε από την άγκαλιά της μητέρας του και

παρσεύρθη από το χείμαρρο— και 10 τραυματίες, από τους όποιους μόνο οι 4 κάπως σοβαρώτερα. Τη στιγμή που γράφονται οι γραμμές αυτές δεν έχει γίνει ακόμη η άκριθής καταμέτρηση των ζημιών. Όπωςόποτε, 300 σπίτια φαίνεται ότι κατέρρευσαν μέσα στην πόλη και άρκετές δεκάδες στα γειτονικά χωριά. Πολλές έκτακτάδες ακόμη κατέστησαν έτοιμόρροπα και άκατοίκητα. Τά νερά, έκτός από τις μικρότερες ξύλινες γέφυρες των χειμάρρων, παρέρσαν και τέσσερις σιδηροδρομικές γέφυρες, από τις όποιες η μία μήκους 12 μέτρων, καθώς και πολλές σιδηροτροχιές. Σοβαρές ζημιές υπέστησαν επίσης τα δίκτυα ύδρευσεως και ηλεκτροφωτισμού. Επίσης διακόπησαν οι τηλεφωνικές επικοινωνίες μέσα στην πόλη, έπειτα από τις ζημιές που υπέστη το δίκτυο. Το έργο της άποκαταστάσεως άρχισε άμέσως από τμήματα μηχανικού του στρατού. Αυτόπροσώπως επέβλεψε τις πρώτες έέργειες ο ύπουργός Δημ. Έργων κ. Γκίκας, που με τον ύπουργό Βορείου Έλλάδος κ. Θεολογίτη και τον ύφυπουργό Έμπορίου κ. Χρσανθόπουλο έφθασαν άμέσως στην κατεστραμμένη πόλη.

Άδιάβατη λάσπη

Απίθανη εικόνα παρσάιζε η πόλη όταν τέλος άπεσύρθησαν τα νερά. Τά πάντα είχαν σκεπασθη από ένα πηκτόρρευστο γλοιώδες στρώμα, που σε ώρισμένα σημεία έφθανε σε ύψος 1 μέτρου. Τόννοι έλυσος είχαν συσσωρευθη στο κέντρο της Κομοτηνής, έτσι που όχι μόνον η κυκλοφορία των αυτοκινήτων ήταν άδύνατη, αλλά και τα λίγα θήματα των πεζών γίνονταν προβληματικά. Η άπομάκρυνσή της ήταν ένα από τα δυσκολώτερα έργα που αντιμετώπισαν οι κάτοικοι και τα συνεργεία του μηχανικού. Άλλωστε, η λάσπη είχε και αυτή το θύμα της. Ο δικαστικός κλητήρας Δημ. Γιάφας, θγαίνοντας από το δικαστικό μέγαρο, γλίστρησε, έπεσε μέσα στη λάσπη και πέθανε από άσφυξία. Και στο μεταξύ όλοι ζούσαν με τον έφιάλη της καινούργιας εισβολής του ύγρου στοιχείου. Γιατί η κακοκαιρία συνεχιζόταν και το τρίτο κύμα είχε προξενήσει ζημιές στο έργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος, έτσι που η πόλη για μερικές ώρες θυβίστηκε στο σκοτάδι, πράγμα που, φυσικά, επέτεινε τον πανικό.

Σ' όλη την Έλλάδα

Η Κομοτηνή και η περιοχή της δέχθηκαν το σφοδρότερο πλήγμα από την θεομηνία. Άλλά δεν ήταν οι μόνες περιοχές της χώρας που έπλήγησαν. Πρός στιγμήν γεννήθηκαν φόβοι ότι οι καταστροφές θα έπεκτείνονταν, με ίδια ή και με μεγαλύτερη ακόμη ένταση, σε διάφορα άλλα σημεία της Έλλάδος. Άλλά τελικά ο κίνδυνος άπεσοδήθη. Σοβαρώτερα δοκιμάσθηκε το Διδυμότειχο, έπειτα από την υπερχείλιση των υδάτων του Έρυθροποτόμου που κατέκλυσαν την πόλη. Η κυκλοφορία σ' αυτή γινόταν με στρατιωτικές λέμβους. Όγδόντα σπίτια, στις συνοικίες που βρίσκονται κατά μήκος του ποταμού, έπλημμύρισαν, αλλά εύτυχως οι τοπικές άρχες άντελήφθησαν εγκαίρως τον έπερχόμενο κίνδυνο, από την άνοδο της στάθμης (που τελικά υπερέβη τα 4 μέτρα) και άπεμάκρυναν 250 οικογένειες από την επικίνδυνη ζώνη. Οι κάτοικοι διέσωσαν το μεγαλύτερο μέρος του ρουχισμού τους και των ειδών οικιακής χρήσεως.

Στο μεταξύ, ενώ η ζωή έπανερχόταν κατά κάποιο τρόπο σ' ένα κανονικό ρυθμό στις δυό πόλεις και ενώ η πρωτεύουσα και η Άτική έγνώριζαν μία πρωτοφανή άνεμοθύελλα, που παρέρσε στέγες, στόλους και δένδρα, η μανία του ύγρου στοιχείου άπειλούσε μεγάλες περιοχές της χώρας με άνεπανόρθωτη καταστροφή. Ο "Αρατος" πρός στιγμήν φάνηκε ότι θα καλύψει όλη την Άρατα και ο Λούβρος σέκασε στην περιοχή Φιλιππίδος 4.000 στρέμματα καλλιέργειας. Μεγαλύτερος ήταν ο κίνδυνος στη Βόρειο Έλλάδα, όπου ο Νέστος, ο Στρυμών και ο Αλιάκμων παρσάσαν μία άσυνήθη άνοδο της στάθμης τους. Το εύτύχημα είναι ότι σε όλες τις περιπτώσεις τα άντιπλημμυρικά έργα που κατασκευάστηκαν τα τελευταία χρόνια λειτούργησαν κανονικά. Στην Αίτωλοακαρνανία σκληρότερα δοκιμάσθηκε η Άμφιλοχία, όπου 250 κάτοικοι του συνοικισμού Μπούτολχαν. Στο Μοναστηράκι 192 σπίτια υπέστησαν ζημιές και πολλά είναι άκατοίκητα. Ο Άχελώος, τέλος, κατέκλυσε 10.000 στρέμματα στην περιοχή Νεοχωρίου, ενώ στην Πελοπόννησο σημειώθηκαν μικρότερες έκτάσεως πλημμύρες και ζημιές.

Από όλα τα σημεία της χώρας η κυβέρνηση και οι όργανισμοι περιθάλψεως εξακολουθούν να δέχονται αιτήσεις άμέσου άποστολής βοθείας. Φυσικά, πιό έπείγοντα και σοβαρώτερα είναι τα αιτήματα των κατοίκων της Κομοτηνής. Εκείνο κυρίως που πρωτεύει να γίνει στη γραφική πόλη της Δυτικής Θράκης είναι η άμεση έναρξη της διευθετήσεως του χειμάρρου Μπουκλουτζά, για να μη έπαναληφθη η καταστροφή. Άλλωστε και πέρυσι, την ίδια έποχή, είχαν σημειωθί καταστρεπτικές πλημμύρες, μικρότερης όμως έκτάσεως, πράγμα που προκαλεί σοβαρές άνησυχίες για το μέλλον.

ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΣΠΙΤΑΚΙΑ ΤΗΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ ΔΕΝ ΑΝΤΕΞΑΝ ΣΤΗΝ ΟΡΜΗΤΙΚΗ ΟΡΓΗ ΤΩΝ ΧΕΙΜΑΡΡΩΝ. ΓΥΡΩ ΣΤΙΣ ΤΡΙΑΚΟΣΙΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ ΚΑΤΕΡΡΕΥΣΑΝ

Ο ΥΓΡΟΣ ΕΠΙΔΡΟΜΕΥΣ ΚΑΤΕΚΛΥΣΕ ΣΤΗΝ ΟΡΜΗ ΤΟΥ ΤΑ ΠΑΝΤΑ, ΕΙΣΒΑΛΛΟΝΤΑΣ ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΣΤΙΣ ΑΥΛΕΣ, ΣΤΑ ΜΑΓΑΖΙΑ, ΣΤΑ ΣΠΙΤΙΑ

ΤΑ ΚΑΡΑΒΙΑ ΛΥΝΟΥΝ

ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ ΜΙΑ
ΒΑΡΕΙΑ ΚΡΙΣΗ
— ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ
ΜΕΣΑ ΣΕ ΜΙΑ ΓΕΝΙΑ —
ΤΟ 1960 ΕΜΦΑΝΙΖΕΤΑΙ
ΕΛΠΙΔΟΦΟΡΟ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑ...

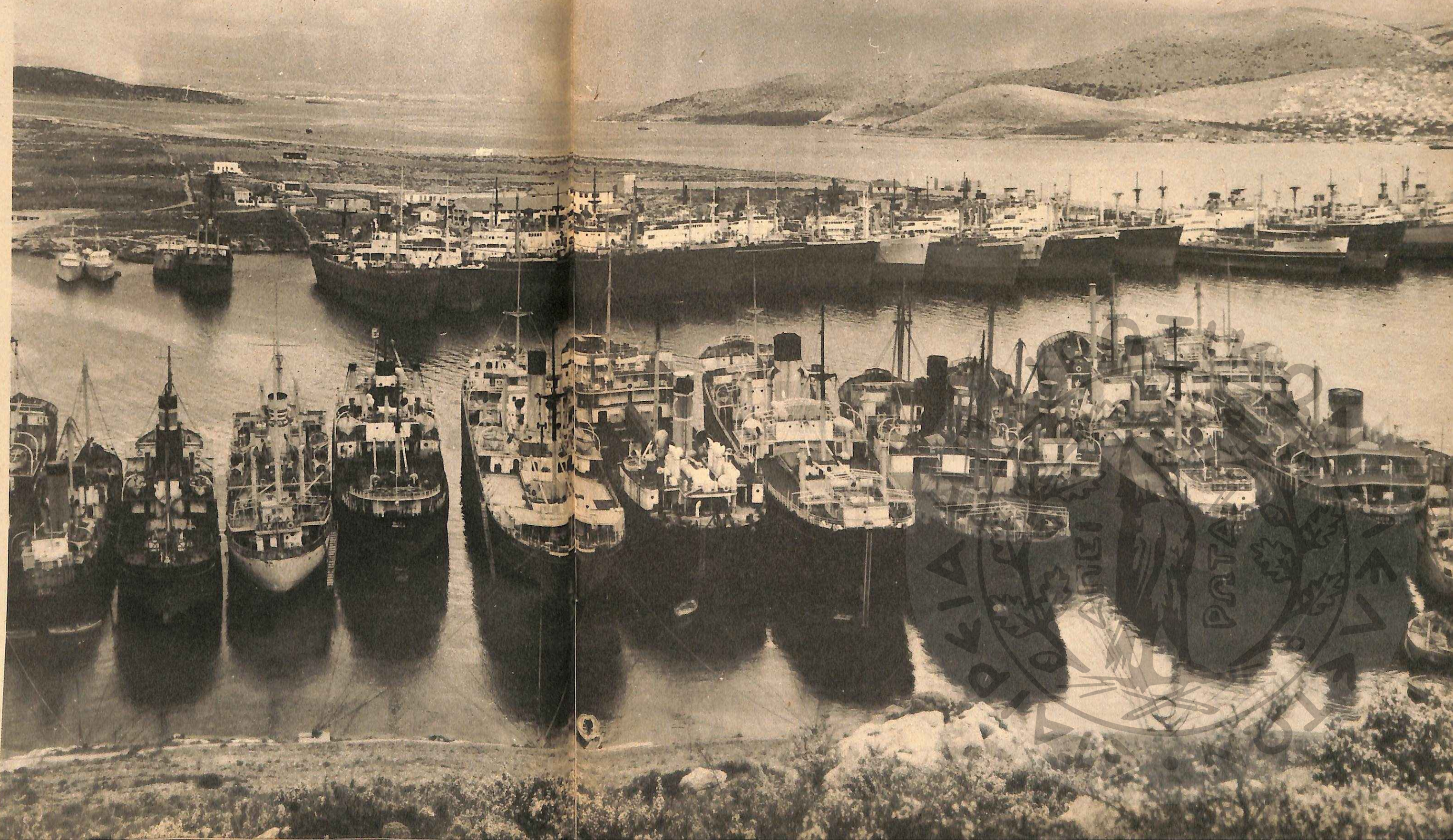
Η άνοιξη έφθασε στη θάλασσα τον περασμένο Νοέμβριο απρόοπτα, όπως έφθασε ξαφνικά κι ο χειμώνας — και τί χειμώνας! — μέσα στην καρδιά του καλοκαιριού, τον Αύγουστο του 1957.

Μιλάμε, απαραίτητη διευκρίνιση, για την άνοιξη και τον χειμώνα της ναυτιλίας, για την ανάταξη και την υποτίμηση των ναύλων, για τις καλές και τις δύσκολες ημέρες των εφοπλιστών, για την αποδοτική δουλειά και τη μεγάλη ανεργία των ναυτικών. Για την ύφεση της ναυτιλαίας και τον απρόοπτο σχεδόν τερματισμό της.

Δεκαπέντε χιλιάδες άργοι ναυτικοί μας, στα λιμάνια του Αιγαίου και του Ιονίου, έχαιρέτισαν αυτή την άνοιξη του... Νοεμβρίου, κά γραφεία του Σίτου και της Γουόλ Στρήτ, με την ανακούφιση του απελευθερωμένου αιχμαλώτου. Μπορούσαν να πάρουν και πάλι το δρόμο του όκεανού, κι όχι μόνο για τις σαράντα ή τις εξήντα λίρες μισθό το μήνα. Ο ναυτικός αντιμετωπίζει πάντα την ανεργία, σαν πρόβλημα, με μία οικονομική και με μία συναισθηματική πλευρά. Και φαίνεται πως αυτή η δεύτερη είναι η σοβαρότερη γι' αυτόν.

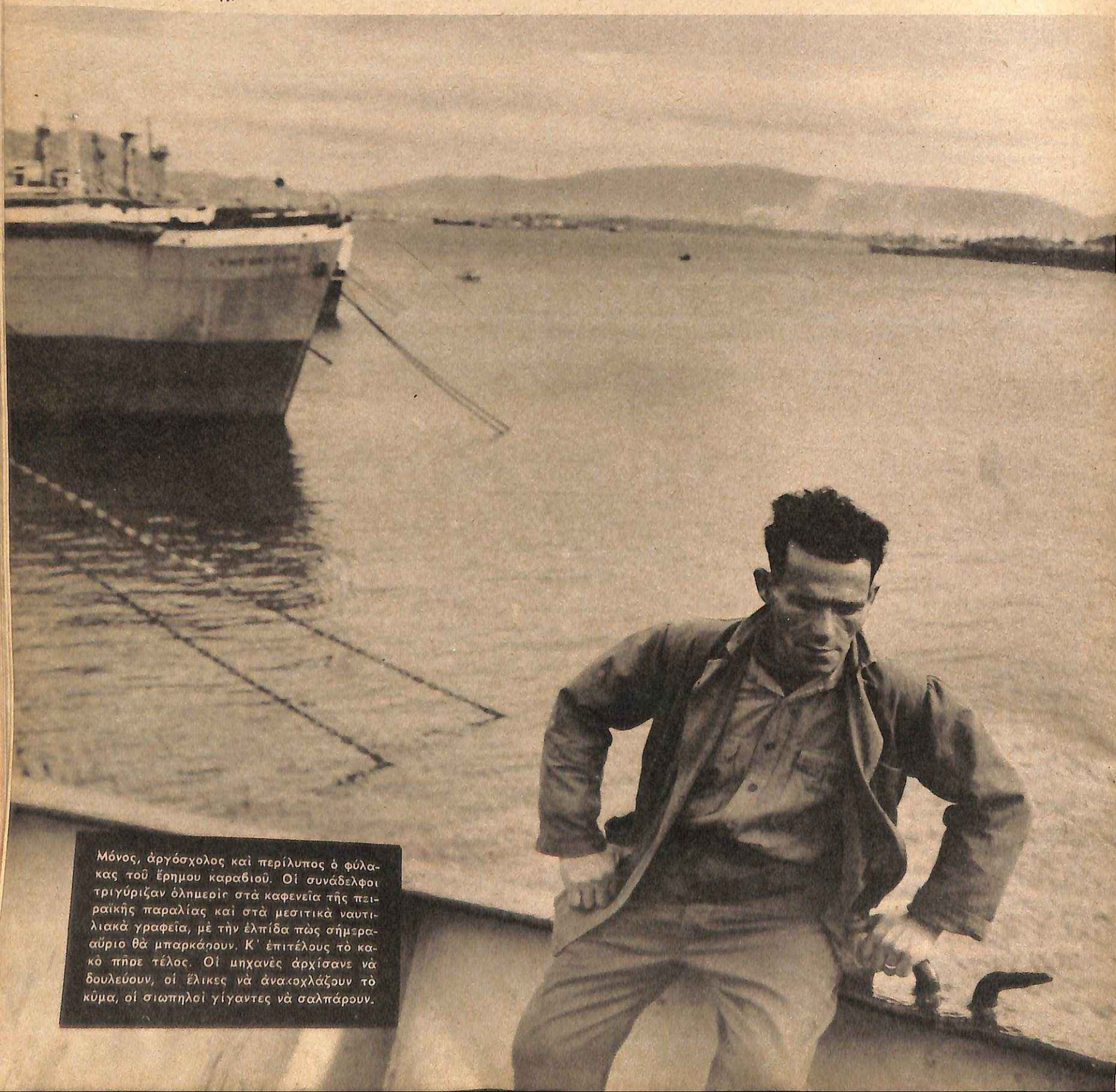
Έτσι, από τον πρώτο χειμερινό μήνα του 1959, άρχισαν να λύνουν τα πριμηνία, το ένα μετά το άλλο, τα καράβια της αράδας των άργούντων. Μουδιασμένα από την πολυμήνη ακινησία στα άγκυροβόλια της Έλευσίνας και της Κυνουούρας, του Περάματος και της Σαλαμίνας, πήραν το δρόμο για τη

Πυκνή, διπλή παράταξη είχαν σχηματίσει τα «δεμένα καράβια» στο άγκυροβόλιο της Έλευσίνας όπως — και στ' άλλα, της Σαλαμίνας, του Περάματος, της Κυνουούρας — στα δύομισι χρόνια που κράτησε ή βαρυχειμωνιά της ναυτιλιακής κρίσεως. Ήταν ή τρίτη και ή μεγαλύτερη μέσα στα τελευταία 30 χρόνια. Καί ο αντίκτυπος στην Έλλάδα ακόμα ανυπολόγιστος. Καράβια που είχαν συνολικό εκτόπισμα 3.522.910 τόννων έμεναν δεμένα και άχρηστα. Δεκαπέντε χιλιάδες ήταν οι ναυτικοί μας που έμεναν ξέμπαρκοι και άνεργοι.

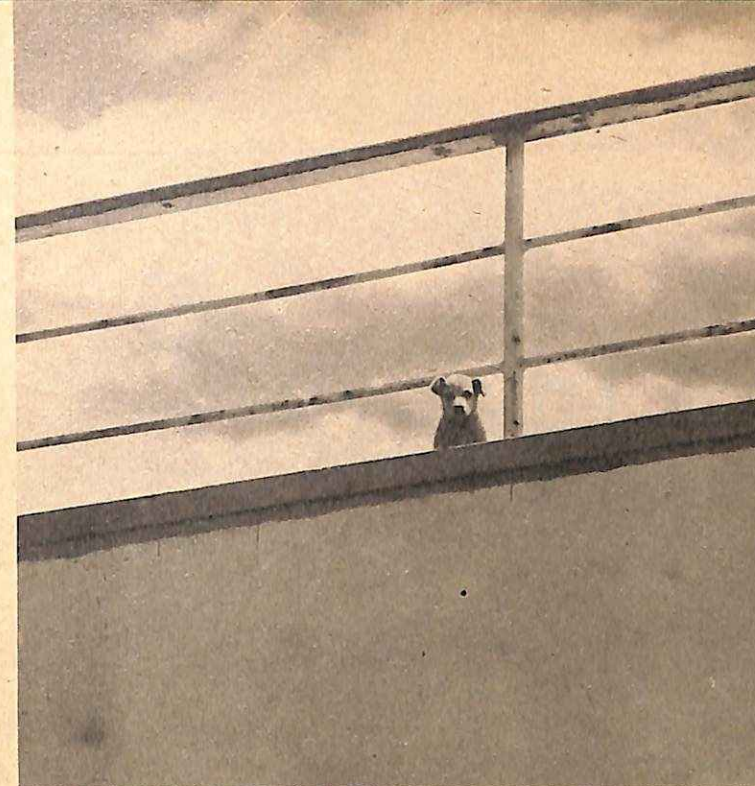

ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΕΙΧΑΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙ, ΣΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΚΡΙΣΕΩΣ, ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΑΡΑΘΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΦΟΠΛΙΣΤΩΝ. ΜΙΑ ΠΡΟΒΛΕΨΗ — ΕΥΤΥΧΩΣ — ΑΣΤΗΡΙΚΤΗ...

(Φωτ. Δ. Α. Χαρισιάδης)

Μόνος, αργόσχολος και περίλυπος ο φύλακας του έρημου παραλίου. Οι συνάδελφοι τριγύριζαν όλημερίς στα καφενεία της πειρατικής παραλίας και στα μεσιτικά ναυτιλιακά γραφεία, με την ελπίδα πως σήμερα αύριο θα μπαρκάρουν. Κ' επιτέλους το κακό πήρε τέλος. Οι μηχανές άρχισαν να δουλεύουν, οι Έλικες να αναοχλάζουν το κύμα, οι σιωπηλοί γίγαντες να σαλπάρουν.

ΤΙ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ; ΤΙ ΠΑΘΑΜΕ; σάν να διερωνάται και ο πιστός τετράποδος σύντροφος του καταστρώματος, βλέποντας όλόγυρα την έρημιά.

ΦΥΣΙΚΑ, ή κουθέντα —έναν τρόπο να κυλήσουν οι άτέλειωτες ώρες της προσμονής— περιστρέφω στο έρώτημα: «Πότε θα σαλπάρουμε;».

Μεσόγειο κάτω ξαφνιασμένα, σά να μη μπορούσαν να πιστέψουν σε κάποιο θαύμα. Και ιδίως τα λίμπερτυς, τα «εύλογημένα φορητά» του πολέμου, που τελειοδίκτα τά είχαν καταδικάσει οι ειδικοί όλου του κόσμου, πιστεύοντας ότι «δεν θα επιζούσαν της κρίσεως». Πραγματική νεκρανάσταση ήταν το ξεκίνημά τους.

Τα καφενεία της πειρατικής παραλίας, έν τώ μεταξύ, άδειασαν. Οι θαμώνες τους, καπετάνιοι, μηχανικοί, θερμαστές και ναύτες, δέν έρχονται πιά για τό τάβλι ή για νά πάρουν την πληροφορία «ποίο ναυτικό γραφείο θα κάνει πλήρωμα σήμερα». Συήθειες και άσυχολίες δύσκολων ήμερών.

Τώρα οι ξέμπαρκοι ταξιθεύουν...

Τό χρονικό της κρίσεως

Ηταν ή τρίτη ναυτιλιακή κρίση, σε διεθνή κλίμακα, αυτή που άρχισε νά ύποχωρή από τόν περασμένο Νοέμβριο. Η πρώτη, τό 1929, και ή δεύτερη, τό 1933, έπληξαν την ελληνική ναυτική έπιχειρήση, όχι όμως άνεπαρόρθωτα. Γρήγορα ανέλαθαν οι εφοπλιστάι μας τόν σημαντικό ρόλο τους στις παγκόσμιες μεταφορές και γρήγορα επέτυχαν νά άνασυντάξουν τις δυνάμεις τους, ώστε κατά τό δεύτερο Παγκόσμιο πόλεμο νά παίξουν ένα κύριο ρόλο στόν πολεμικό άνεφοδισμό της Εύρώπης, και με την ειρήνη νά πρωταγωνιστήσουν στη μεγάλη εξόρμηση για την άνασυγκρότηση του άποδικοτισμένου, από τό γερμανικό ύποβρύχιο, διεθνούς έμπορικού στόλου.

Η τρίτη και ή φοβερότερη ίσως κρίση, που εξέσπασε τό θέρος του 1957, θρήκε τόν «Έλληνα εφοπλιστή στην άποκορύφωση μιάς τεράστιας όσο και έπικίνδυνης προσπάθειας, για νά καταλάβη τη δεύτερη ή την τρίτη θέση στόν παγκόσμιο ναυτιλιακό στίβο. Κατρακύλησαν οι ναύλοι (άπό 119 σελίνια, οι γαιάνθρωποι έφτασαν στά 27), η στιγμή που όλα τά ναυπηγεία του κόσμου είχαν κατακλυσθή από ελληνικές παραγγελίες. Περίπου 350 σκάφη έναυπηγούντο τό 1957 για λογαριασμό μας, μιά χωρητικότητα πέντε περίπου εκατομμυρίων τόννων πού, για νά εξυπηρετήση τά κεφάλαιά της, είχε ανάγκη από μεγάλη περίοδο έντατικής και άποδοτικής εργασίας.

Οι άνταγωνιστάι μας, που δέν είναι λίγοι, ούτε και εύκαταφρόνητοι, προεξέφλησαν τότε την άμελλκτη τιμωρία του «ελληνικού τυχοδιωκτισμού». Δέν ήταν δυνατόν παρά ό «Έλληνας εφοπλιστής, όπέρ τό δέον τοιμηρός για τόν «Άγγλο συνάδελφό του και όπέρ τό δέον έπικίνδυνος για τόν Σκανδιναβό, όριστικά αυτή τη φορά νά καταποντισθή. Οι με-

γάλες δανειακές του ύποχρεώσεις θά τόν ανάγκαζαν όπωσδήποτε νά χρεωκοπήση. Τά νέα σκάφη, που θά έπεφταν για λογαριασμό του από τις ναυπηγικές έσχάρες, θά έδγαιναν στο σφυρί. Τέλεια καταστροφή. Θρίσμος!

Σήμερα, που ό κίνδυνος πρέπει νά δεωρηθή πιά ότι πέρασε και βρίσκεται μακριά μας, μπορούμε νά πούμε ότι ό θεός της θάλασσας στάθηκε για μιά άκόμη φορά με τό δικό μας μέρος. Έβοήθησε, και μάλιστα σκανδαλώδως, τους τοιμηρούς. Η ελληνική ναυτιλία, ύστερα από μιά πρωτοφανή δυσπραγία στην ναυλαγορά, με τόσα οικονομικά θάρη και ύποχρεώσεις, προβάλλει στο χώρο τών θαλασσιών μεταφορών μεγάλη, ρωμαλέα και πανίσχυρη. Δύο (άριθμός 2) ήταν οι ναυτικές έπιχειρήσεις που έχρεωκόπησαν από τό 1957 ως τό 1959. Κι αυτές όχι από τις μεγαλύτερες. Μάλιστα ή μιά δέν είχε καν ούτε προπολεμική παράδοση.

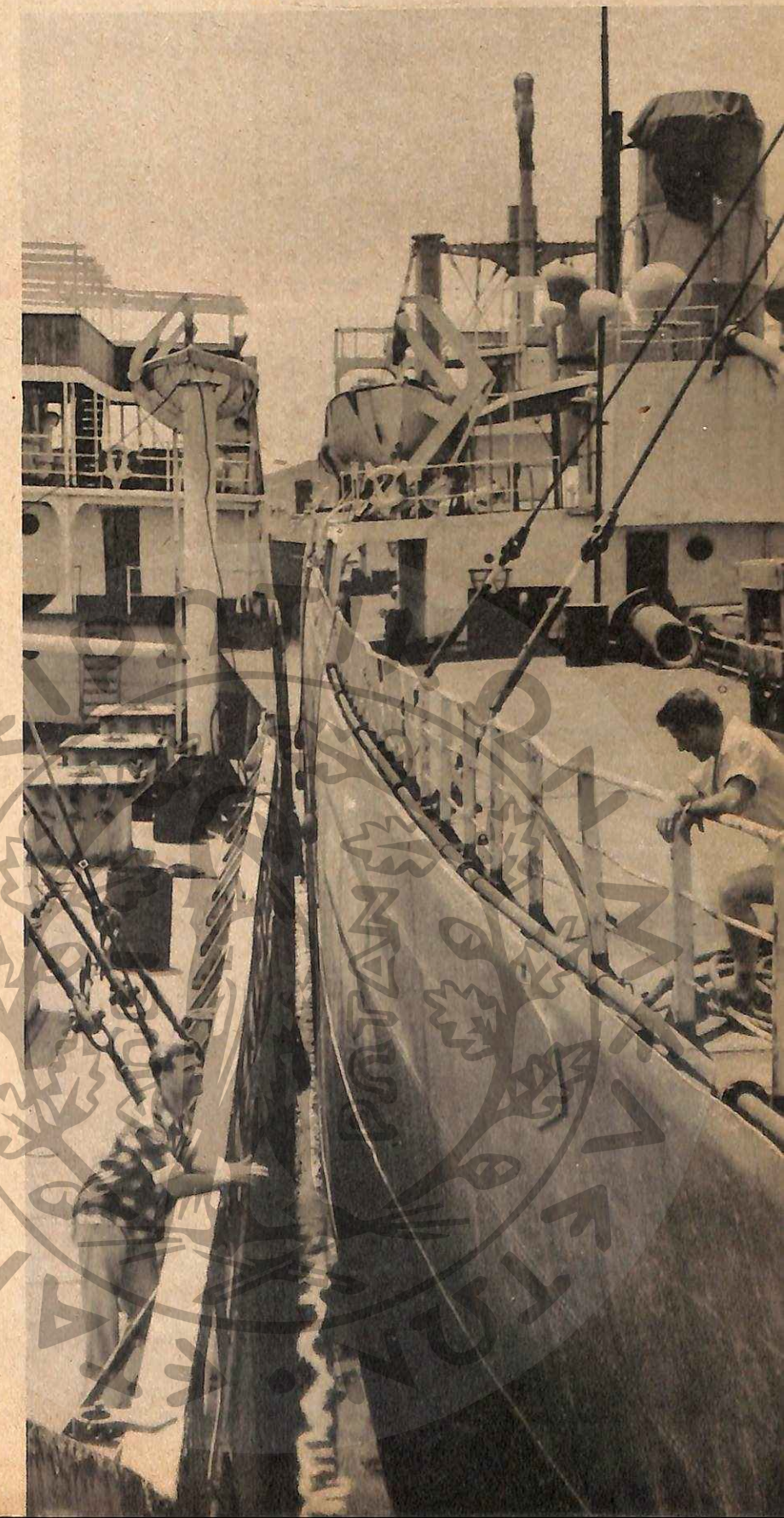
Σ υ μ π έ ρ α σ μ α : Στη θάλασσα παραμένουμε άσυναγώνιστοι!

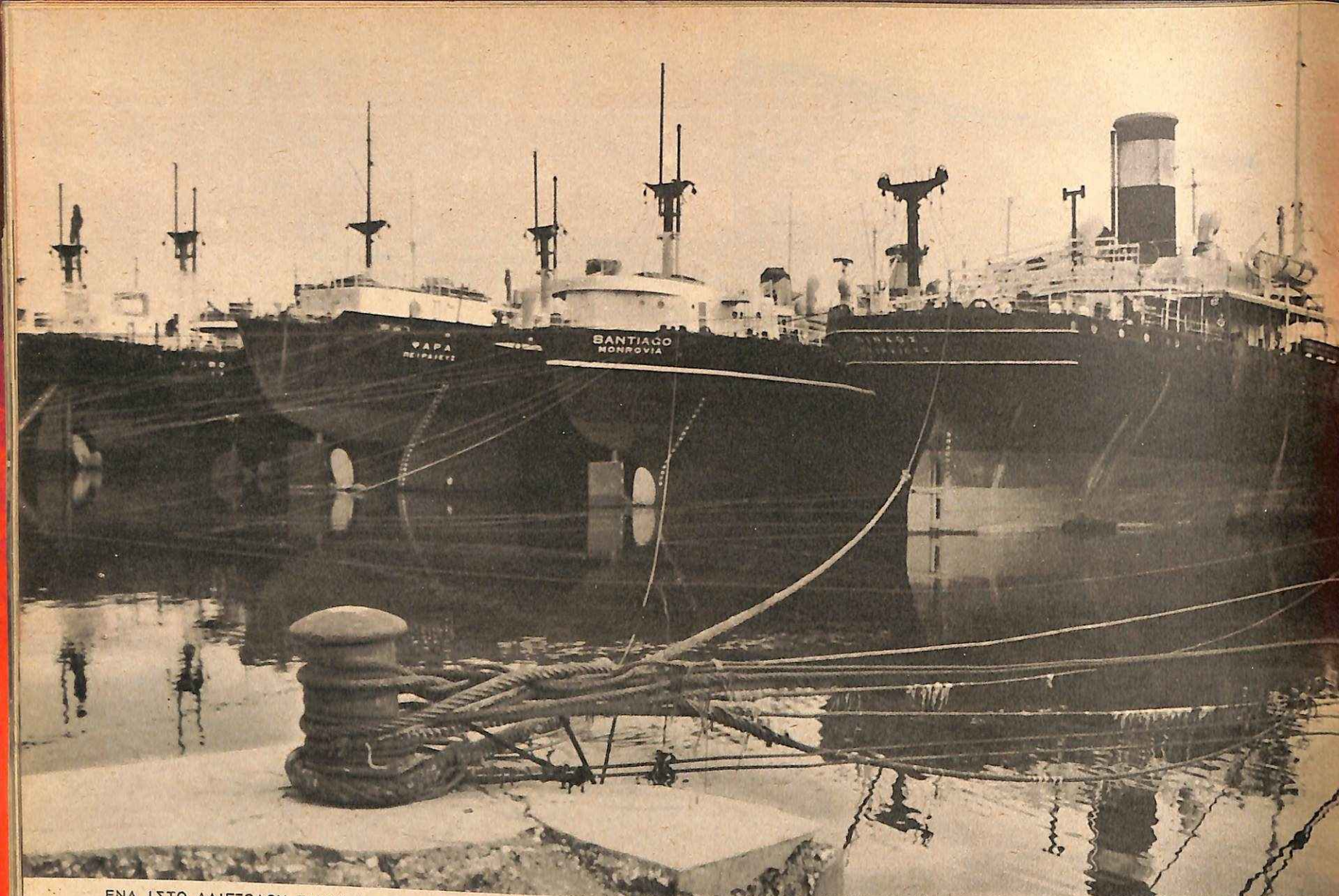
Βεβαίως, αυτό δέν σημαίνει ότι άθικτη, χωρίς άβωρίες, πέρασε ή ναυτιλία μας την καταιγίδα της κρίσεως. Η δοκιμασία ήταν φοβερή. Και δέν γινόταν νά μην άφήση τά ίχνη της. Οι άριθμοί και τά στοιχεία που ακολουθούν δίνουν μιά εικόνα του πλοίου και του ναυτικού στά πλαίσια της μεγάλης καχεξίας.

Όμαδικός παροπλισμός

Η κάθετη πτώση τών ναύλων είχε σάν συνέπεια τόν όμαδικό παροπλισμό τών ελληνικών φορητών, που άσυχολούνται σχεδόν άπολειπτικά με τις ελεύθερες μεταφορές (τράμπς). Σ τις άρχες του 1958 τά άργούντα ελληνικά σκάφη άντεπροσώπευαν μιά χωρητικότητα 2.772.430 τ. γκρός, και στο τέλος του ίδιου έτους 3.344.161 τ. γκρός. Τόν Σεπτέμβριο του 1959, κατά τόν τελευταίο, δηλαδή, μήνα της κρίσεως, τά δέμένα καράδια μας έφθασαν τά 3.522.910 τ.: Τό 30% της συνολικής μας δυνάμεως. Τόν Ιανουάριο του 1957, πριν δηλαδή έκδηλωθή ή κρίση, οι άνεργοι ναυτικοί του κέντρου δέν ήταν περισσότεροι άπό 3.500. Τόν Ιανουάριο του 1958 ξεπέρασαν τις 5.000 και τόν Ιανουάριο του 1959 τις 10.000. Και πρόκειται μόνο για τους ναυτικούς του κέντρου. Και μάλιστα γι' αυτούς που είχαν έγγραφη στούς καταλόγους της άρμόδιας ύπηρεσίας. Τόν Σεπτέμβριο του 1959, οι άνεργοι ναυτικοί σ' ολόκληρη την Έλλάδα έφθασαν τις 15.000.

Τό τεράστιο ναυπηγικό πρόγραμμα τών Έλλήνων εφοπλιστών έπηρεάστηκε άρνητικά από την ναυτιλιακή κρίση

ΕΝΑ ΙΣΤΟ ΑΔΙΕΞΟΔΟΥ ΕΙΧΑΝ ΣΦΙΧΤΟΠΛΕΞΕΙ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΧΙΛΙΑΔΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΟΙ ΚΑΒΟΙ ΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΡΑΒΙΩΝ
ΤΑ ΠΛΟΙΑ ΛΥΝΟΥΝ

Ακυρώθηκαν άρκετά συμβόλαια για τη ναυπήγηση νέων πλοίων, ενώ περιωρίστηκε σημαντικώς η τάση για νέες κατασκευές. Έτσι, το 1958, στα μεγαλύτερα ναυπηγεία της Ευρώπης, της 'Ασίας και της 'Αμερικής, έναυπηγούντο 161 πλοία, 2.479.650 τ. γκρός, και το 1959, 72 πλοία, 1.113.890 τ. γκρός.

Ο αντίκτυπος της κρίσεως στην εθνική μας οικονομία, παρά το γεγονός ότι δεν είναι εύκολο να σταθμισθώ ακριβώς, γίνεται αισθητός από την κίνηση του ναυτιλιακού συναλλάγματος τα τελευταία τρία χρόνια. Το 1957 το εισαχθέν ναυτιλιακό συνάλλαγμα έφθασε τα 66,5 εκατομμύρια λιρών, το 1958 τα 60,3 εκατομμύρια λιρών και το 1959 τα 50 περίπου εκατομμύρια. Οι αριθμοί αυτοί δεν αφήνουν καμιά αμφιβολία ότι ήταν πραγματική βαρυνική μοναχιά για το ελληνικό πλοίο και τους ανθρώπους του, ή κρίση, που εύτυχως τελείωσε.

Το σίγουρο λιμάνι

Η ύφεση της ναυλαγοράς —ή άνατροπή της ισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης στις διεθνείς θαλάσσιες μεταφορές— είχε και την καλή της πλευρά για την ναυτιλία μας. Την έκανε ελληνικότερη. Έβωσε περιεχόμενο στη μεγάλη επιδίωξη του επαναπατρισμού. Απόδειξε ότι το εθνικό ηθολόγιο είναι ένα σίγουρο λιμάνι και η ελληνική σημαία μία μεγάλη προστασία για τη ναυτιλιακή επιχείρηση. Η ύφεση της ναυλαγοράς έβωσε το πρώτο χτύπημα στις σημαίες της άσ-άσας. Η Δ.Ο. Μ., η περίφημη για τη δραστηριότητά της κατά των λιβεραλιών και παναμαϊκών πλοίων Διεθνής Όμοσπονδία Μεταφορών, έβωσε το δεύτερο. Αποτέλε-

σμα: Τριπλασιάστηκε ο στόλος μας υπό την ελληνική σημαία, μέσα σε τρία χρόνια. Οι αριθμοί είναι ευγλωττοι:

1957: πλοία 364, χωρητ. 1.444.904τ.
1958: πλοία 475, χωρητ. 2.274.952τ.
1959: πλοία 651, χωρητ. 3.892.392τ.

Το τέρας της ναυτιλιακής κρίσεως θρύνει τον εμπορικό στόλο, που καλύπτει τη δραστηριότητά του υπό την ελληνική σημαία, να κατέχει 11η θέση μεταξύ των άλλων εμπορικών στόλων του κόσμου, να προηγείται από τον δαιμόνιο, τον σουηδικό και τον σοβιετικό και να ακολουθεί τον γαλλικό στόλο και τον παναμαϊκό. Και θεωρείται δεδομένο ότι με ταχύτερο ρυθμό θα συνεχισθώ κατά το 1960 η αύξηση της ελληνικής χωρητικότητας. Οι ανταγωνιστές μας, σύμφωνα με μία άποψη, αφού έχασαν την ευκαιρία της κρίσεως, προσπαθούν τώρα να εκμεταλλευθούν την ευκαιρία της Δ.Ο.Μ. Κατευθύνουν την αντίδρασή τους κατά των πλοίων εύκολιας, που τα περισσότερα καλύπτουν ελληνικά συμφέροντα, με την ελπίδα ότι θα περιορίσουν την ελευθερία δράσεως του 'Ελληνος έφοπλιστού. Και η αντίδραση αυτή της Δ.Ο.Μ. είναι μεγάλη και επικίνδυνη. Αρχίζει από αθέμιτη φορολογία των πλοίων τα οποία αφήνουν στην κατηγορία αυτή και φθάνει μέχρι το μπουκόταξ, την ακινητοποίηση τους δηλαδή, σε άγνωστο χρόνο και σε οποιοδήποτε 'Ελληνες έφοπλιστές την επιχειρηματική τους δραστηριότητα και μάλιστα με τόσο έντονο ρυθμό. Η λιβεριακή και η παναμαϊκή σημαία τους προσπαθεί σήμερα λιγότερα όφελι και περισσότερους κινδύνους. Να γιατί, ακόμη, οι

ανταγωνιστές μας έχασαν όχι μόνο την ευκαιρία της κρίσεως, αλλά και της Δ.Ο.Μ., για να χτυπήσουν την ελληνική ναυτιλία. Απλώς έδοθησαν την προσπάθεια για την εθνικότερη συγκρότησή της. Το λιβεριανό, το ονδουριανό, το παναμαϊκό πλοίο ελληνικής πλοιοκτησίας θα είναι τώρα μόνον ελληνικό. Βεβαίως, δεν θα υψώσουν, και μάλιστα εις το έγγυς μέλλον, όλα τα σκάφη των έφοπλιστών μας την κυανόλευκη. Είναι κάτι που ξεπερνά τις προθέσεις τους και τις δυνατότητες της χώρας μας. Δεν είναι εύκολο από τη μία μέρα στην άλλη η ελληνική σημαία να καλύψει τη δραστηριότητα ενός στόλου από 1.832 σκάφη, 15.382.736 τ. γκρός, ενός στόλου που κατέχει τη δεύτερη θέση στον κόσμο.

Το ξεκίνημα

Η κρίση ένερξε στην ναυτιλία πριν από τρία χρόνια, χωρίς σχεδόν καμιά σοβαρή προειδοποίηση. Αυτή ήταν και η επικίνδυνη ιδιομορφία της. Άπρόσπτα κατέρρευσαν οι ναύλοι, τα πλοία έβρεσαν και οι ναυτικοί βγήκαν στη στεριά. Γιατί; Η απάντηση σήμερα στο ερώτημα αυτό είναι εύκολη. Έχουν σταθμισθώ πλήρως οι λόγοι που προκαλέσαν αυτό το συνταρακτικό οικονομικό φαινόμενο. Στην κρίση της ναυλαγοράς το 1957 έπεδρασαν: 'Ο κορεσμός της Εύρώπης σε πρώτες ύλες και σε καύσιμα, συνέπεια του φόβου ενός νέου πολέμου που ακολουθούσε τα γεγονότα του Σουέζ.

Τα πολλά νεοαναυπήγτητα πλοία που ανέτρεψαν τη σχέση προσφοράς και ζήτησεως στις διεθνείς μεταφορές. Η κάμψη της ευρωπαϊκής διομηχανικής παραγωγής.

Η αυτάρκεια της Εύρώπης σε στερεά καύσιμα, γαϊάθρακες.

Η μεγάλη έσοδα δημοπρασιών στην ηπειρώ μας.

Αυτοί είναι οι λόγοι που έφεραν την κρίση στη ναυτιλία. Ποιοι είναι τώρα οι λόγοι που ανεξωπύρηναν την ναυλαγορά, που συνέβαλαν στον τερματισμό της κρίσεως; Οι παρατηρητές της διεθνούς ναυτιλιακής κινήσεως πιστεύουν ότι οι ναύλοι υψώθηκαν τον χειμώνα του 1959 υπό την επίδραση των έξης γεγονότων:

Αύξηση των αναγκών καταναλώσεως στην Εύρωπη και στην 'Αμερική.

Ένταση, κατόπιν τούτου, της διομηχανικής παραγωγής.

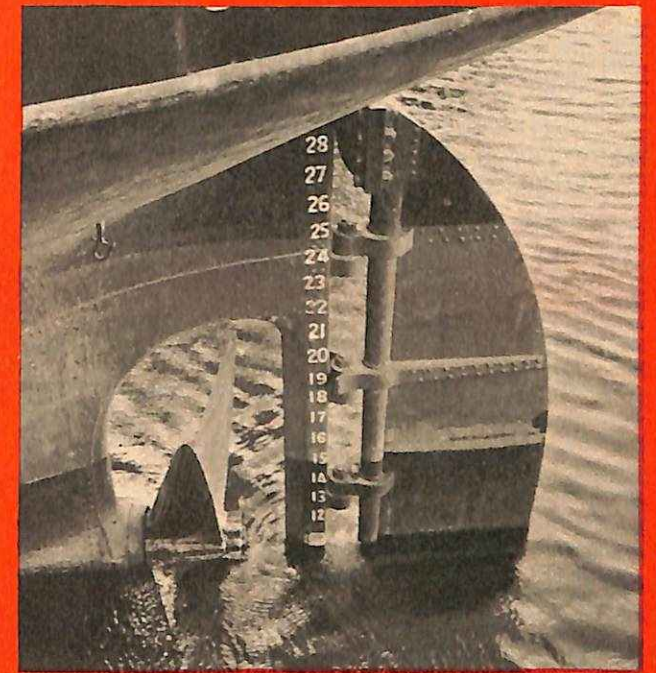
Αύξηση της μεταφορικής δραστηριότητας μεταλλευμάτων και παλαισιδερμίνων.

Αύξηση της μεταφορικής δραστηριότητας των δημοπρασιών ύστερα από μία κακή έσοδα στην Εύρωπη.

Η κρίση δεν έχει δεδαίως τερματισθώ ακόμη. Οι θαλάσσιες μεταφορές δεν έχουν φθάσει στα επίπεδα του 1957. Υπάρχουν πολλά παρωπλισμένα πλοία στον κόσμο, ελληνικά και ξένα, —περίπου πέντε εκατομμύρια τόννων— που αποτελούν και την μόνιμη άπισλη κατάσταση των υφιστάμενων ναύλων. Γι' αυτό οι προσποτικές για το άμέσως προσεχές μέλλον της ναυτιλίας είναι διάφορες. Άλλοι βλέπουν μακρά περίοδο έντατικής εργασίας, άλλοι φοβούνται μία καινούργια κάμψη της ναυλαγοράς. Παραθέτομε μερικές έγκυρες γνώμες επί του σθεραού αυτού θέματος.

Ο γενικός γραμματέας του όπουργείου Ναυτιλίας, κ. Φ. Ποταμιάνος, πιστεύει ότι τα πράγματα θα έξεληχθούν καλά: «Και τούτο διότι η πορεία

1957. Κορεσμένη ή Εύρωπη σε αγαθά και πρώτες ύλες —αζήτητες οι υπηρεσίες χιλιάδων καρδιών σε όλο τον κόσμο. Τ' άμπάρια τους άδειασαν, τα ύφαλα αναδύθηκαν στον άέρα και στο φώς, ρίχνοντας τη βαρεία σκιά της άνέχειας σε μυριάδες διοπαλιστάς και το φάσμα της χρεωκοπίας στους τολμητές 'Ελληνες έφοπλιστάς. Και τώρα, έπειτα από 28 μήνες, τα σύννεφα στον όρίζοντα άρχισαν να σκορπίζουν. Θα φέρη το 1960 το όριστικό τέλος της κρίσεως; Κανείς δεν μπορεί να το δεβανίωσθ —ούτε και να το άρνηθώ, άφού και οι πλέον άρμόδιοι δισίστανται. Όψόμεθα... Πάντως, αν και από έφοπλιστικής πλευράς η κατάσταση παραμένει ακόμη άξεδιάλυτη, ένα είναι βέβαιο. Πώς τα πλοία άρχισαν να κινούνται, οι ναυτικοί μας ταξιδεύουν πάλι, τα σπίτια τους θα πάσουν έμβάσματα, η εθνική οικονομία θα τονωθώ με νέα εισροή συναλλάγματος.

της παγκοσμίου διομηχανίας παρουσιάζει άνοδική τάση, το διοτικό έπίπεδο των λαών σταθεράν θελτώνειν, έω έπιστημαίνεται πληθυσμιακή αύξησης.

Ο αντιπρόεδρος της 'Ενώσεως 'Ελλήνων Έφοπλιστών, καθηγητής κ. Άνδρεάδης, δεν προδέπει, αλλά «εύχεται την σταθεράν άνοδον της ναυτιλίας». Πρέπει να κρατήσωμε υπό σημείωση μία άποία έπιφύλαξη.

Τέλος, ο γενικός γραμματέας της Πανελληνίου Ναυτικής Όμοσπονδίας

κ. Πετρούλης πιστεύει ότι «δεν και έάν είναι κανείς αισιόδοξος δεν μπορεί να λησμονήσθ το γεγονός ότι υπάρχει πλεονάζουσα χωρητικότητα εν συγκρίσει προς τάς μεταφορικές άνάγκας και κατά συνέπεια ότι υπάρχει ένα μόνιμον στοιχείον άνωμαλίας».

Αν υπάρχουν μερικές άνησυχίες άκόμη για το μέλλον της ναυτιλιακής επιχειρήσεως, για την ναυτική εργασία, η θελτώνση της ναυλαγοράς διοκαίολογεί κάθε αισιόδοξία. Ο αντί-

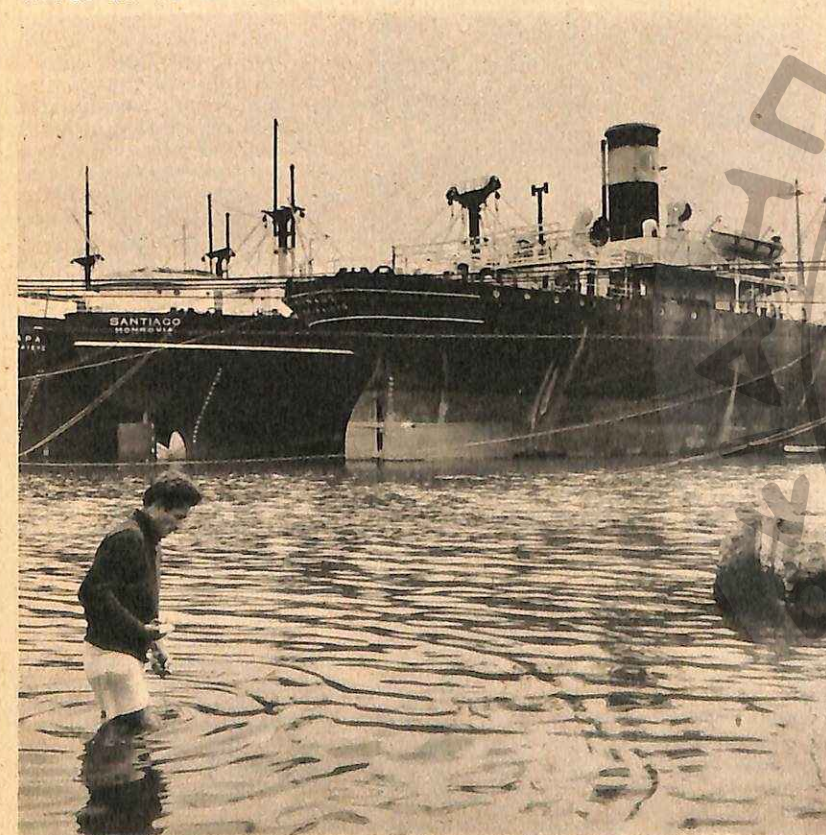
κτυπός της ήταν πέρα ως πέρα θετικός. Αυτή τη στιγμή, όχι μόνον έχει άποροφηθώ ό όγκος των 15.000 άνέργων ναυτικών, όχι μόνον έχει περιορισθώ ή άνεργία σε φυσιολογικά έπίπεδα, (άσθενείς και άναπαυόμενοι ναυτικοί) αλλά παρουσιάζεται και μία μεγάλη έλλειψη αξιωματικών.

Δεν υπάρχουν πλοίαρχοι, δεν υπάρχουν μηχανικοί, σπανίζουν οι άσυρματιστάι. Άκόμη και σ' αυτές τις κατώτερες ειδικότητες του ναυτικού έ-

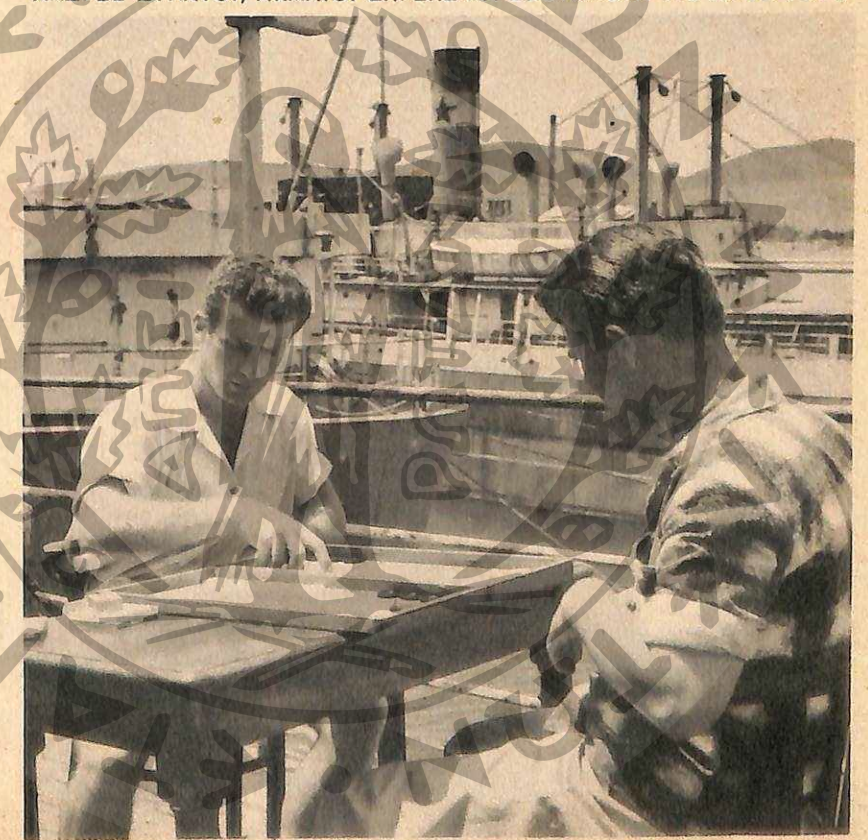
παγγέλματος δεν υπάρχει ή εύχέρεια της έπιλογής κατά την σύνθεση έός πληρώματος. Έάν μάλιστα οι ναύλοι συνεχίσουν την πρόσ τα άκυροδάλια τους και βγούν από τα άκυροδάλια του παροπλισμού πενήντα άκόμη πλοία, δεν θα υπάρχουν 'Ελληνες ναυτικοί για να τα επανδρώσουν. Θα ύποχρεωθώμε τότε να οργανώσωμε, δεν είναι ύπερβολή, μία καινούργια «κάθοδο μωρών»!

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΜΠΑΤΗΣ

ΑΡΓΟΙ ΣΤ' ΑΒΑΘΑ ΝΕΡΑ ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΩΡΓΩΝΑΝ ΤΟΥΣ 5 ΩΚΕΑΝΟΥΣ

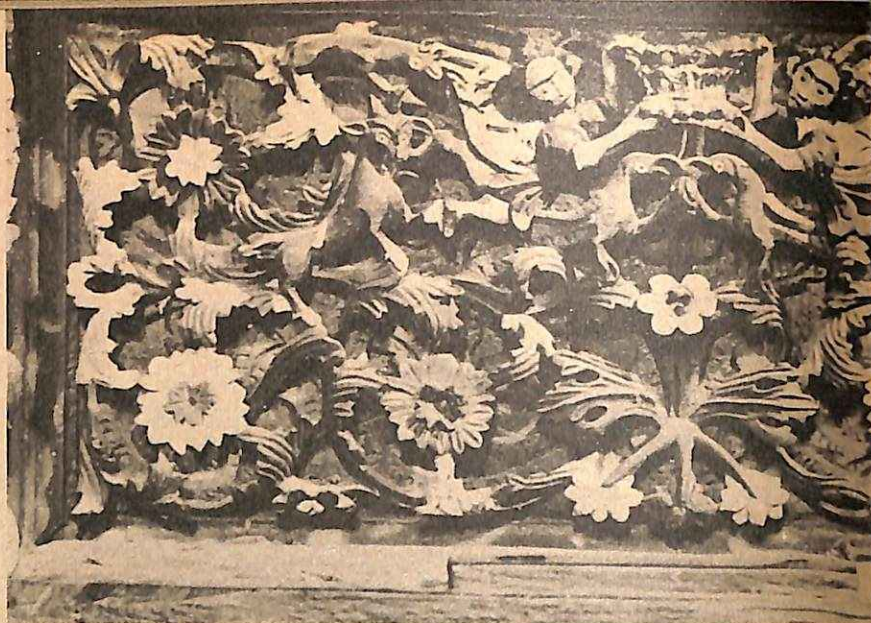
ΑΝΔΡΕΣ ΔΥΝΑΤΟΙ, ΑΚΜΑΙΟΙ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΣΚΟΤΩΝΟΥΝ ΤΙΣ ΩΡΕΣ ΤΟΥΣ

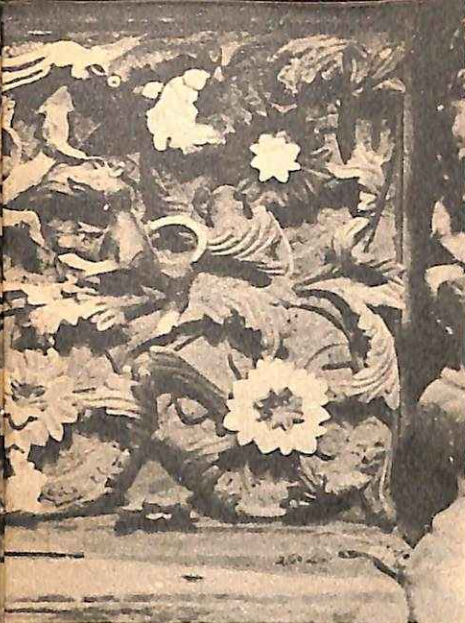
Με ρίζες που φτάνουν ως τις απόστατες καλλιτεχνικές «πασορμήσεις» του ανθρώπου, η ξυλογλυπτική, το σκόλισμα του ξύλου, εξακολουθεί ως τα σήμερα να συγκινεί, με τη ζωντάνια της και την έκφραστικότητα της, τις βάσεις, τα πλατεια στρώματα, όλων των λαών της γης. Δεν υπάρχει χώρα που να διαθέτει βλάστηση και να μην έχει να παρουσιάσει ξυλόγλυπτα αξιοσημείωτα λαϊκής τέχνης. Ακόμη και οι Έσκιμοι, που το κλίμα του Πόλου δεν τους προμηθεύει ούτε ένα σπιρτόξυλο, σκαλίζουν σε κόκκαλα, τι οι άλλοι σκαλίζουν σε ξύλο. Τώρα, στο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης, στο Μοναστηράκι, μια ελληνική περιοχή, το Πήλιο, δίνει την ξυλόγλυπτη κληρονομιά της.

ΜΕΓΑΛΟ κεφάλαιο της λαϊκής πληο-
ρεϊτικής ξυλογλυπτικής καλύπτουν τα
έκκλησιαστικά τέμπλα. Χαρακτηριστι-
κό δείγμα της εγκόσμιας διαθέσεως του
άνωνμου καλλιτέχνη αποτελεί και η
λεπτομέρεια από το τέμπλο της έκκλη-
σίας του χωριού 'Ανεμούτσα, όπου σκη-
νές του καθημερινού αγροτικού βίου α-
ποτυπώνονται με ζωντάνια και ρώμη.

(Φωτ. 'Ιπ. Ζημέρη)

ΑΝΘΗ ΚΑΙ ΖΩΑ ΣΥΝΘΕΤΟΥΝ ΕΝΑ ΗΛΙΟΧΑΡΕΣ ΤΟΠΙΟ ΣΤΟ ΤΕΜΠΛΟ ΤΗΣ

ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΟ ΜΟΥΡΕΣΙ — 1810.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΜΕ ΕΠΙΓΕΙΑ ΔΥΝΑΜΗ ΣΤΟ ΤΕΜΠΛΟ ΤΟΥ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΗΣ ΜΑΚΡΥΝΙΤΣΑΣ—1724

Η λαϊκή ξυλογλυπτική του Πηλίου

ΓΝΗΣΙΑ ΤΕΧΝΗ ΠΟΥ ΑΝΘΗΣΕ ΚΡΑΤΩΝΤΑΣ ΑΝΩΝΥΜΟΥΣ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΤΕΣ ΤΗΣ

Στην πρώτη αυτή έκθεση παρουσιάστηκε η γλυπτική και η ξυλογλυπτική του Πηλίου, με τη στοργική φροντίδα του Βολιώτη λαογράφου Κίτσου Μακρή. Χρησιμοποιήθηκαν όλα τα μέσα (φωτογραφίες, έικμαγεία, αντίγραφα και αυθεντικά πληορεϊτικά ξυλόγλυπτα μικρού όγκου), που θα μπορούσαν να φέρουν κοντά στον επισκέπτη τα διακοσμητικά αυτά ξυλόγλυπτα, τα οποία είναι αδιάρρηκτα συνδεδεμένα με το αρχιτεκτονικό σύνολο.

Γιατί είναι, ως επί το πλείστον, τέμπλα και δεσποτικά έκκλησιών τα έκθεμα, ταβάνια άρχοντικών, πόρτες, κεφαλίσκαρα, ντουλάπια και γενικά έσωτερικός διάκοσμος σπιτιών. 'Ετσι όχι μόνο η μεταφορά και η έκθεσή τους θα δημιουργήσει άυπερβλητα έμπόδια, μα θα έχαναν και την οργανική θέση τους, αν τα αφαιρούσαν από τα οικοδομήματα που διακοσμούν.

Χρειάστηκε πολλός κόπος και πολλή προσοχή για να παρουσιαστούν φωτογραφημένα στο σύνολο και στις λεπτομέρειές τους τα έργα αυτά που άνωμένοι λαϊκοί καλλιτέχνες σκόλισαν στο άμοφο ύλικό, με την ανεπανάληπτη συγκίνηση του ανθρώπινου χεριού, γράφοντας ταπεινά κι ανεπίγωνα (ούτε μιά υπογραφή δεν άφησαν κάτω από το έργο τους) την παράδοση.

Η τέχνη της ξυλογλυπτικής φάνηκε στο Πήλιο στις αρχές του 17ου αιώνα, φερόμενη από την 'Ηπειρο. Πλανόδιοι πρωτομαστόροι και ταξιαδότες — αρχιτέκτονες και ξυλογλύπτες — χτίζοντάς σπιτία και τις έκκλησιές των πλούσιων χωριών του Πηλίου, μαθαίνοντας την τέχνη στους

ντόπιους, που θα της δώσουν νέα μορφή, ανάλογη με την ιδιοσυγκρασία τους και την οικονομική και πνευματική θέση του τόπου τους.

Οι ξυλόγλυπτες διακοσμήσεις έμφανίζονται σε δυο περιπτώσεις: Στά έσωτερικά των σπιτιών — μιά θαυμαστή ποικιλία χαριτωμένων διακοσμητικών μοτίβων — και στα έκκλησιαστικά τέμπλα, με συνθέσεις μεγάλες και συχνά ρωμαλέες.

Άλλωστε, τα έκκλησιαστικά ξυλόγλυπτα θεωρούνται από τους ειδικούς τα σημαντικότερα του είδους. Στις παραστάσεις τους χρησιμοποιούν σαν άφορμή τα θέματα της έκκλησιαστικής παραδόσεως, δοσμένα με μιά δραματική αλήθεια. 'Η θυσία του 'Αβραάμ, ο άποκεφαλισμός του 'Αγίου 'Ιωάννη και μάχες ζώων, ανθρώπων και φυτών. Καμιά μεταφυσική προέκταση δεν συναντάμε σ' αυτή την τέχνη την προωρισμένη να ζήσει στην κατασκευτική άτμόσφαιρα μιάς έκκλησιάς. Οι παραστάσεις και τα πρόσωπα είναι ζωντανά. Άνθρωποι και ζώα με καινούργιο αίμα.

Ακόμα και τα ύπερφυσικά όντα (δράκοι, γοργόνες κλπ.), που συχνά χρησιμοποιούνται σαν διακοσμητικά μοτίβα, έχουν μιά γελαστή όψη, μιά ανήσυχη κίνηση που σφύζει από ζωή.

Σ' αυτόν τον τραχύ ρεαλισμό, θα πρέπει να προσθέσω με τον χρωματισμό των ξυλόγλυπτων. Οι περισσότερες από αυτές τις παραστάσεις ήταν βαμμένες με ζωρά χρώματα λουλακιά, κόκκινα της φωτιάς, κίτρινα και πράσινα. 'Η διδλική παράδοση, κοιταγμένη κι άφωμοιωμένη απ' την πρωτόγονη, τη ζεστή λαϊκή

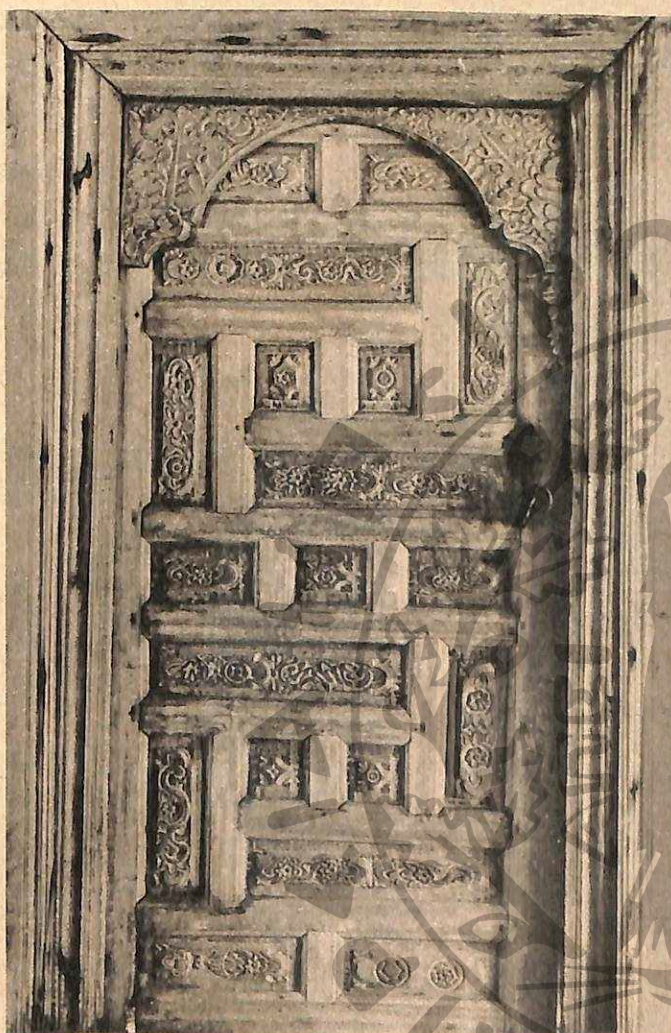
φαντασία... Για τα ζωρά αυτά χρώματα, που θα φωτίαν παράξενα τα βυζαντινά ήμισφα των έκκλησιών, οι ειδικοί παραδέχονται μιά σκοπιμότητα, που θα βοηθούσε στη σωστή προβολή των ανάγλυφων μορφών.

Η πρόσφατη αυτή έκθεση της τέχνης του Πηλίου μάς έφερε σ' έπαφή μ' έναν άγνωστο σχεδόν τομέα: Την λαϊκή γλυπτική, και μάλιστα με μιά δυνατή και ιδιόρρυθμη προσωπικότητα: τον γλύπτη Μίλιο Ζουπανιοπολίτη, που εργάστηκε από τα μέσα ως τα τέλη του 18ου αιώνα.

Τα γλυπτά του — ανάγλυφα θωράκια, πέτρινες εικόνες κλπ. — χαρακτηρίζονται από τα παράξενα ένωμένα μάτια και τη λεπτομερειακή, την έντελως ζωγραφική έργασια των ένδυμάτων. Ένα από αυτά τα ανάγλυφα είχε την υπογραφή του Μίλιου Ζουπανιοπολίτη, μιά σίγουρα μπορεί ν' αποδοθεί σ' αυτόν όλη ή σειρά με τα ίδια χαρακτηριστικά.

Αλήθεια κ' ύπακοή σ' ένα έναίο ρυθμό διακρίνουν τα δημιουργήματα του θαλασσοκαλλιτεχνικού ένστικτου, που εξέτεθσαν στον χώρο του μουσουλμανικού τεμένους. Κ' η συγκίνηση του θεατή φτάνει να συμφωνήσει με τα λόγια που σημειώνει στον κατάλογο της έκθέσεως ο Κίτσος Μακρής: «'Αρχαία ανάγλυφα, βυζαντινά θωράκια, μεταβυζαντινά γλυπτά, αρχιτεκτονικά μέλη, λαϊκά σκαλισμάτα της τουρκοκρατίας δεθαίνονται σ' τι πανάρχαια στάθηκε η ανάγκη του 'Ελληνα να δώσει το σχήμα της χαράς, της έλπίδας και του πόνου του στην άμορφη ύλη...».

ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΒΙΑ

ΕΝΤΥΠΩΣΗ ελεύθερου παιχνιδιού δίνει στην ιδιόρρυθμη συμμετρικότητά της η πόρτα του πληορεϊτικού άρχοντικού.

ΞΥΛΟΓΛΥΠΤΗ όροφή σπιτιού από Τρίκερι, που άνθούσε άλλοτε

ΜΑΡΜΑΡΙΝΟ θωράκιο, χαρακτηριστικό της σφέλης του ιδιότυπου λαϊκού γλύπτη Μίλιου Ζουπανιοπολίτη.

ANNA

ΜΠΟΛΕΥΉΝ

Μυθιστορηματική βιογραφία (8)

τῆς "Εβελυν "Αντου

Ὁ ἰσχυρὸς καὶ ἰδιότροπος
μονάρχης τῆς Ἀγγλίας Ἑρρίκος
Η΄ ἐπισκέπτεται, στὰ 1528,

τὸ σπίτι τοῦ φίλου του σέρ
Τόμας Μπόλεϋν. Ἐκεῖ
Ξαναβλέπει τὴν μικρότερη κόρη
του, τὴν Ἄννα, καί, γεμάτος
πάθος γι' αὐτήν, τὴν διορίζει
δεσποινίδα τῶν τιμῶν τῆς
βασιλίσσης, τῆς Αἰκατερίνης τῆς
Ἀραγωνικῆς. Ἡ νέα ἀποφεύγει
νὰ γίνῃ ἐρωμένη του, γιατί
σχεδιάζει νὰ γίνῃ βασίλισσα τῆς
Ἀγγλίας.

Ὁ σατανικὸς καρδινάλιος
Γούλσεϋ, ποὺ δὲν ὑποψιάζεται
τὸ σχέδιό της, θέλει νὰ χωρίσῃ
τὸν βασιλιά ἀπ' τὴν Αἰκατερίνη
γιὰ νὰ τὸν παντρέψῃ μὲ μιὰ
Γαλλίδα πριγκίπισσα,
ἐξασφαλίζοντας ἔτσι μιὰ
ἀγγλογαλλικὴ συμμαχία ἐναντίον
τοῦ Γερμανοῦ Αὐτοκράτορος.

κ' ἡ Μεγαλειότης σας κέρδισε τὴ μάχη γιὰ λογαριασμό του καὶ συνῆψε τὴν εἰρήνην... Ἡ Γαλλία κατεστράφη καὶ ὁ καρδινάλιος ἰσχυρίστηκε πὺς αὐτὸ ἦταν ἀναγκαῖο γιὰ τὴν ἀσφάλεια τοῦ Πάπα, γιατί ἡ Γαλλία βρισκόταν σὲ πόλεμο μαζὺ του... Καταστρέφοντας τὴν Γαλλία γιὰ νὰ ἐνισχύσῃ τὴς δυνάμεις τῆς Ἐκκλησίας, ἐνίσχυσε τὴν δύναμη τοῦ Αὐτοκράτορος. Ἀρκεῖ νὰ ἴδῃ κανεὶς ὡς ποῦ σημεῖο ἀπλώθηκε ἡ ἐξουσία τοῦ τελευταίου, τώρα ποὺ ἡ Γαλλία εἶναι πολὺ ἀδύνατη γιὰ ν' ἀνταπαχθῇ... Κι αὐτὴ ἡ τρέλλα, νὰ χυθῇ ἀγγλικὸ αἷμα γιὰ νὰ σωθῇ ἡ Ρώμη; Νὰ δοῦμε τώρα ἂν ὁ Πάπας θὰ σᾶς ἀποδείξῃ τὴν εὐγνωμοσύνη του στὸ ζήτημα τοῦ γάμου καὶ ἂν ὁ καρδινάλιος θὰ μπορέσῃ νὰ τὸν πείσῃ νὰ χωρίσετε τὴ θεία τοῦ Αὐτοκράτορος, τὴ στιγμή ποὺ εἶναι αἰχμάλωτός του!

—Μά, Νάν, γι' αὐτὸ ἀκριδῶς πῆγε στὴ Γαλλία! Γιὰ νὰ συγκαλέσῃ τοὺς καρδινάλιους καὶ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν ἐξουσία τοῦ Πάπα, ὥσπου ὁ τελευταῖος νὰ ἐλευθερωθῇ! διαμαρτυρήθηκε ὁ βασιλιάς.

Ἐξακολουθοῦσε νὰ ὑπερασπίζεται τὸν Γούλσεϋ.
—Εἶναι καλὸς ὑπηρέτης — ἴσως μέτριος ἱερωμένος, ἀλλὰ ὅσον ἀφορᾷ ἐμένα, καλὸς ὑπηρέτης.
—Εἶναι ἴσως μέτριος στὴν ἀρετὴ, ἀπάντησε ἡ Ἄννα, ἀλλὰ στὰ κοσμικά πράγματα ἡ θέση του κάθε ἄλλο εἶναι παρὰ μέτρια!
Αὐτὴ τὴ φράση τὴν εἶχε πῇ ὁ πατέρας της καὶ προσερχόταν ἀπ' τὸν Σάφφολκ. Ὁ Ρότφορντ, ποὺ τὸν κολάκευε ἡ συμμετοχὴ του στὰ συμβούλια ποὺ ὀργάνωνε ὁ Σάφφολκ, νύθετοῖσε ὅλες τὴς γνώμες του, ἀκριδῶς ὅπως μιμοῦνταν τὰ ρούχα του καὶ τὴς μπότες του.
Ὁ Ἑρρίκος σούφρωσε τὰ φρύδια του.
—Κ' ἡ Αἰκατερίνη ἔχει αὐτὸ τὸ παράπονο. Ὁμολογῶ πὺς ἓνα μέρος τῆς ζωῆς ποὺ κάνει εἶναι ὑπερβολικὰ ἐπιδεικτικόν...
—Ὁ ὑπηρέτης δὲν πρέπει ν' ἀνταγωνίζεται τὸν κύριό του, διαπίστωσε ἡ Ἄννα χωρὶς πάθος. Ὁ Θεὸς ξέρει τί ἐντυπώσεις δημιουργεῖ αὐτὸ στὸ ἐξωτερικόν.
Ὁ Ἑρρίκος δὲν ἀπάντησε. Τаланτευόταν ἀπλῶς στὴν πολυθρόνα του καὶ συλλογιζόταν, χωρὶς νὰ παύῃ νὰ τὴν κοιτάξῃ.

Σ' ὅλη του τὴ ζωὴ εἶχε αἰσθανθῇ ἀπέχθεια πρὸς τὴς γυναῖκες ποὺ εἶχαν τὴ μαγία νὰ κριτικάρουν. Ἀκόμη κ' ἡ γυναῖκα του, τῆς ὁποίας σεβόταν τὴ γνώμη καὶ ποὺ δὲν πλῆγωνε ποτὲ τὴν ὑπερηφάνειά του προσπαθώντας νὰ ἐπιβάλλῃ τὴ γῶμη της, ἀκόμα κ' ἡ Αἰκατερίνη, δὲν εἶχε ποτὲ τόσο διεισδυτικὸ πνεῦμα ὥστε νὰ τὸν ἀναλύσῃ ὅπως ἔκανε ἡ Ἄννα, νὰ διακρίνῃ τὴς προσβολὰς πρὸς τὴν βασιλικὴν τοῦ ἀξιοπρέπεια καὶ νὰ θυμώσῃ γι' αὐτές. Ἡ Αἰκατερίνη ἐπέκρινε τὴ συμπεριφορὰ τοῦ καρδινάλιου ὡς ἐκτελεστικοῦ, ἐνῶ ἡ Ἄννα πειραζόταν ἀπ' τὴν προσβολὴ τοῦ βασιλικοῦ γοήτρου.
—Θ' ἀσχοληθῶ μ' ὅλα αὐτὰ θὺαν γυρίσῃ, εἶπε. Ἀλλὰ ὡς τότε, ὡς λείψουν οἱ κριτικὲς καὶ τὰ παράπονα! Ἀρκετὰ μοῦ τρῶνε τ' αὐτὰ ὁ ἀγαπητός σου θεῖος, ὁ Σάφφολκ, καὶ ὁ Θεὸς ξέρει πόσοι ἄλλοι ἀκόμα... Ὅσο γιὰ τὸν Γούλσεϋ, τοῦ συγχωρῶ τὰ λάθη ποὺ ἴσως ἔκανε, γιατί μ' ἔχει ὑπερηφάνει δώδεκα χρόνια καὶ κανεὶς δὲν θὰ μὲ πείσῃ νὰ ἐνεργήσω διαφορετικὰ!
—Ἡ Μεγαλειότης σας συγχέει τὴ μεγαλοφυχία μὲ τὴν δικαιοσύνη, συνέχισε ἡ Ἄννα.
Ὁ Ἑρρίκος σήκωσε τὸ κεφάλι του καὶ τὴν κοίταξε.
—Εἶπα ὅτι ἀρκετὰ μιλῆσαμε γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα, ἐπανελάβε ἥρεμα.
Ἡ Ἄννα ἔκανε μιὰ μικρὴ ὑπόκλιση.
—Στὶς διαταγὲς σας! εἶπε μὲ ἥπιο ὕψος.
Πῆγε κοντὰ του καὶ κάθησε στὰ γόνατά του, ἀγκαλιάζοντάς τον σφιχτά.
—Σὰς παρακαλῶ, μὴ θυμώνετε, ψιθύρισε. Σὰς μιλῶ ἔτσι ἐπειδὴ σὰς ἀγαπῶ!
Ὁ βασιλιάς ἔπαψε νὰ ταλαντεύεται στὴν πολυθρόνα του καὶ ἀπλώθηκε στὸ δωμάτιο σιωπῇ.

Ὁ Γούλσεϋ γύρισε στὴν Ἀγγλία στὶς 25 Σεπτεμβρίου κ' ἔφτασε στ' ἀνάτορα τοῦ Ρίτσμοντ τὴν τελευταία ἡμέρα τοῦ μηνός. Εἶχε ἀποτύχει στὴν ἀποστολὴ του καὶ γύριζε μὲ ἔτοιμες δικαιολογίες καὶ πανοῦργα σχέδια. Οἱ καρδινάλιοι εἶχαν ἀρνηθῇ καὶ συνέλθουν καὶ νὰ σφετεριστοῦν τὴν ἐξουσία τοῦ Πάπα. Συγχρόνως ὁ Πάπας εἶχε ἀρχίσει διαπραγματεύσεις μὲ τὸν Αὐτοκράτορα γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσή του καὶ ὁ Γούλσεϋ εἶχε ἀναγκασθῇ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ σχέδιό του. Εἶχε συναντήσῃ στὴν Κομπιέννη τὸν Νάιτ, τὸν γοητευτικὸν τοῦ βασιλιά, κ' εἶχε ἀνακαλύψῃ πὺς ὁ Ἑρρίκος εἶχε ἀποφασίσει ν' ἀποταθῇ ἀπ' εὐθείας στὴ Ρώμη χωρὶς ἐκείνους νὰ τὸ ξέρῃ.

Γιὰ πρώτη φορὰ κατὰ τὴ διάρκεια τῆς σταδιοδρομίας του ὁ Γούλσεϋ αἰσθανόταν ἄχημα καθὼς ξαναγύριζε στὴν Αὐλή. Κανονοῦργες ἐπιφορὲς εἶχαν ἀρχίσει νὰ γίνονται αἰσθητὲς καὶ ὁ βασιλιάς εἶδει πολὺ μεγάλο ζῆλον γιὰ νὰ ἐπισπεύσῃ τὸ διαζύγιο ὥστε νὰ τὸν δικαιολογῇ ὁ γάμος μὲ τὴν Γαλλίδα πριγκίπισσα.

Ὁ Γούλσεϋ ἔκανε τὸ ταξίδι ἀπ' τὸ Ντόβερ στὸ Λονδίνο σὲ τρεῖς μέρες, παρ' ὅλη τὴν λάσπη ποὺ μεταμόρφωνε τοὺς δρόμους σὲ βάλτους καὶ τὴν καταρροειδῆ βροχὴ καὶ διάσπηκε νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν βασιλιά εὐθὺς μόλις ἄλλαξε τὰ ταξιδιωτικὰ του ρούχα μὲ τὸ ἐκκλησιαστικὸν τοῦ ἐνδύμα. Εἶχε πάντα διὰ τὸν βασιλιά μόνον τοῦ κ' οἱ συνομιλίες του δὲν εἶχαν τίποτα τὸ τυπικόν. Τὸ μυστικὸν τῆς ἐπιφορῆς του πάνω στὸν Ἑρρίκον συνίστατο κατὰ μέγα μέρος σ' αὐτὴ τὴν ἑλλειψη ἐθιμοτυπίας. Μιλοῦσαν σὰν ἄντρας πρὸς ἄντρα καὶ ὁ καρδινάλιος ἐβρίσκει ἴσως τὴν ἐνκαίρια νὰ χρησιμοποίησῃ τὴν πειθὴ του καὶ τὸ ταλέντο τῆς κολακείας του, χωρὶς νὰ τὸν διακόπτῃ κανεὶς. Αὐτὴ τὴ φορὰ, σκεπτόταν πρὶν ἀκόμα διὰ τὸν βασιλιά, θὰ εἶχε πολλὰς ἐρωτήσεις νὰ κάνει. Γιατί ὁ βασιλιάς εἶχε στείλει τὸν Νάιτ στὴ Ρώμη πρὸς τὸν Πάπα καὶ τὸν ἀγκάλιασε...

Ἡ Ἄννα σπκώθηκε στὶς μύτες τῶν ποδιῶν
της καὶ τὸν ἀγκάλιασε...

Ὁ Ἑρρίκος ἀνατρίχιασε κ' ἔπεσε σὲ μιὰ πολυθρόνα μὲ τὰ μπράτσα σταν-ωμένα.
—Προσπάθησα νάχω μιὰ διπλὴ ἐξασφάλιση τῆς ἐπιτυχίας του, εἶπε.
—Πῶς; ἔκανε ἡ Ἄννα γυρίζοντας ἀπότομα πρὸς τὸ μέρος του. Τί κανατε χωρὶς νὰ μοῦ τὸ πῆτε;
—Ὁ Γούλσεϋ, ἀπάντησε ὁ Ἑρρίκος, διαπραγματεύεται ἓνα γάμο μὲ τὴν Ρενέ τῆς Γαλλίας. Μὰ ἐγὼ ἔστειλα τὸν Νάιτ, τὸν γραμματέα μου, στὴν θὰ τὴς ἔχῃ ἀποσπάσει, θὰ εἶναι πιά εἴκοιο νὰ πείσω τὸν φίλο μας Τόμας πὺς εἶναι προτιμότερο νὰ εἶναι ἡ βασίλισσα Ἀγγλίδα παρὰ Γαλλίδα...
—Κ' οἱ ἀδελφές αὐτὲς τί ἀφοροῦν;
—Ἡ μιὰ θὰ ἐπιτρέπῃ νὰ παντρευθῇ παρ' ὅλο τὸν ἀπαγορευμένο βαθμὸ συγγενείας, κ' ἡ ἄλλη νὰ παντρευθῇ μιὰ γυναῖκα πρὶν βγῇ τὸ διαζύγιο μὲ τὴν Αἰκατερίνη, ἀνάγγειλε θριαμβευτικὰ ὁ Ἑρρίκος.
—Καταλαβαίνω τὸ δεύτερο σημεῖο, ἀλλὰ ὅχι τὸ πρῶτο. Τί σημαίνει αὐτὸς ὁ ἀπαγορευμένος βαθμὸς συγγενείας; Δὲν ἔχουμε κοινὸ αἷμα.
—Πρόκειται γιὰ τὸν δεσμὸ ποὺ δημιουργήσῃ ἡ ἀπρονοησία μου μὲ τὴν ἀδελφὴν σου Μαίρη, ἀγάπη μου, ἀπάντησε ἐκείνος. Αὐτὸ θ' ἀρκοῦσε γιὰ νὰ καταστήσῃ ἄκυρο τὸ γάμο μας, ἂν δὲν εἶχαμε τὴν ἀδελφὴν τοῦ Πάπα. Ἐστεῖ παραχωρήσεις, ὑποσχόμενος σὲ ἀντάλλαγμα τὴν ὑποστήριξη τῆς Ἀγγλίας.
Ἡ Ἄννα τὸν κοίταξε μὲ ἐρευνητικὸ βλέμμα.
—Καὶ τί θὰ πῇ ὁ καρδινάλιος θὺαν μάθῃ ὅτι, ἐνῶ τὸν στείλατε στὴ Γαλλία, εἶχατε στείλει προηγουμένως ἓναν ἄλλον ἀπεσταλμένον στὴ Ρώμη; Νο-μίσετε πὺς, θὺαν ἀνακαλύψῃ ὅτι θέλετε γιὰ γυναῖκα σας ἐμένα ἀντὶ γιὰ τὴν Γαλλίδα πριγκίπισσα, θὰ καταβάλῃ τόσες προσπάθειες γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ δια-ζύγιο;
—Μὰ γι' αὐτὸ ἀκριδῶς τοῦ ἔχωσα τὴν ἀλήθεια, εἶπε ὁ Ἑρρίκος.
Καί, κάνοντας μιὰ χειρονομία γιὰ νὰ τῆς ἐπιβάλλῃ σιωπὴ, πρόσθεσε:
—Ἀς λείπουν οἱ ἐπικρίσεις σου! Τοῦ κάνω παραχωρήσεις ἀπὸ εὐγένεια καὶ ὄχι ἀπὸ ἀδυναμία. Ὅταν θὰ τοῦ ἀνακοινώσω τὴς προθέσεις μου, θὰ ὑπακούσῃ καὶ σ' αὐτὸ ὅπως σ' ὅλα!
—Ἐγὼ ἀκούσει νὰ λένε πὺς δὲν ὑπακούει παρὰ θὺαν τὸν συμφέρε, εἶπε

ἡ Ἄννα χωρὶς νὰ ταραχθῇ. Μεγαλειότατε, τί εἶδους ὑπουργὸς εἶναι αὐτός, ποὺ ὑποχρῶνεστε νὰ τοῦ κρύψετε ὀρισμένα πράγματα καὶ νὰ στείλετε πίσω ἀπ' τὴν πλάτη του ἀγγελιαφόρους, ἐπιφορτισμένους μὲ τὴς προσωπικὲς σας ὑποθέσεις;

Ὁ Ἑρρίκος ἔκανε μιὰ κίνηση ποὺ ἔδειχνε θυμὸν. Γιατί ἡ Ἄννα ἄφηνε νὰ ἐννοηθῇ πὺς ἔσθηνε μπροστὰ στὸν Γούλσεϋ; Τὴς τελευταῖες ἑβδομάδες, ἀνθρωποὶ ὅπως ὁ Νόρφολκ καὶ ὁ Σάφφολκ παραπονιόντουσαν κ' ἔκαναν χίλιους ὑπαντιμους γιὰ τὸν καρδινάλιο, κ' ἐκείνος τοὺς ἄκουγε παρὰ τὴ θέλησή του, γιατί οἱ σαρκασμοὶ τῆς Ἄννας τοῦ εἶχαν ξυπνήσει τὴς ὑποψίες του. Ἀντιπαθεῖσαν ὅλοι τοὺς τὸν Γούλσεϋ, φθονοῦσαν τὴν εὖνοια τοῦ βασιλιά καὶ ἀπεχθόνονταν, στὸ πρόσωπό του, τὴν ἐξουσία καὶ τὴν ἀσυλία τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ βασιλιάς τῷερε ἀπὸ χρόνια, μὰ δὲν εἶχε δώσει ποτὲ μεγάλη σημασία, ὡς τὴν ἡμέρα ποὺ ὑποψιάστηκε πὺς ἡ θέση τοῦ Γούλσεϋ ἐπισκίαζε τὴν δική του. Ἀπὸ τότε εἶχε πάρε τὸ πρᾶγμα στὰ σοβαρά.
—Γιατί δὲν μπορέσατε νὰ τοῦ ἐπιβάλετε τὴ θέλησή σας, ὥστε νὰ τὴν βάξῃ πρὶν ἀπ' τὴς προσωπικὲς του ἐπιδιώξεις; συνέχισε ἡ Ἄννα. Ἄν ἡ ἀφοσίωσή του πρὸς ἐσᾶς ἦταν ἀνιδιοτελής, θὰ ἔδωκε, μὲ εὐχαρίστηση ἓνα γάμο ποὺ θὰ σᾶς ἔκανε εὐτυχῇ! Μὲ ποῖο δικαίωμα σᾶς προτείνει γιὰ γυναῖκα σας τὴν πριγκίπισσα Ρενέ; Πιστεύει πὺς θὰ σᾶς ἀρέσῃ ἡ μήπως ἡ συμμαχία εὖνοει τὰ σχέδιά του;
—Νάν, Νάν, γιὰ τ' ὄνομα τ' οὐρανοῦ! Ἡ ἐκλογὴ φαίνονταν καλὴ πρὶν σὲ συναντήσω...
—Καλὴ, αὐτὴ ἡ ἐκλογὴ! Ἦταν ἀπλούστατα ἓνας τρόπος νὰ συνεχίσῃ τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν του, κ' εἶναι γνωστὸ πόσο ἔχει ἀποτύχει αὐτὴ ἡ πολιτικὴ!
Ὁ Νόρφολκ τῆς εἶχε διδάξει τὸν ὁλο της κ' ἐκείνη τὸν εἶχε μάθει ἀπ' ἑξῆς.
—Εἶναι δώδεκα χρόνια τώρα, συνέχισε ἡ Ἄννα, ποὺ ἀνακατευόμαστε στὴς ὑποθέσεις τῆς Εὐρώπης. Εἶδαμε πολέμους ποὺ ἀδειασαν τὸ θησαυροφυλάκιό μας ὡς τὸ τελευταῖο του δοικᾶτο κ' ἔκαναν τοὺς φόρους νὰ λυγίσουν τὸ λαόν... Ὁ καρδινάλιος εἶχε ἀναλάβει τὴν ἀρχὴ νὰ ταπεινώσῃ τὴ Γαλλία

Πού όφειλόταν αυτή ή ξαφνική άνωπομησησία του ν' άπαλλαγή άπ' την Αικατερίνη;

Έκείνο τό θράδυ πήρε την άπάντηση στίς δυό αυτές έρωτήσεις. "Όχι σέ ιδιαίτερη συνομιλία, αλλά στην μεγάλη αίθουσα του Ρίτςμοντ, όπου τόν κάλεσαν και τόν δέχτηκαν δημοσία, γιά πρώτη φορά μετά από δώδεκα χρόνια. Κατάλαβε πώς αυτό ήταν τό τέλος της φιλίας του με τόν Έρρίκο. Κι όταν δροθέθηκε κοντά στο θρόνο, κατάλαβε γιατί ό Νάιτ είχε πάει στη Ρώμη και γιατί ό Έρρίκος διαζόταν τόσο πολύ νά χωρίση. Τόμαθε ξαφνικά και χωρίς νά μπορέση νά συζητήση. Γιατί είδε στο κλειστό πρόσωπο του βασιλιά τά άχρά του μάτια πού τόν κοίταζαν νά προχωρή κ' είδε την Άννα Μπόλεϊν, με τό λαμύ και τό κεφάλι πού άστραφταν από διαμάντια, δροθια πλάι στο θρόνο του βασιλιά, με τ'όνα χέρι άκουμπισμένο στο μπράτσο του Έρρίκου.

—Δέν θάπρεπε ποτέ νάχα μείνει τόσον καιρό στην Άγγλία, φώναξε ό Γούλσεύ.

Δέν ήταν άνθρωπος πού ξανάλεγε πολλές φορές τό ίδιο πράγμα, μα εκείνο τό πρωί έπαναλάμβανε αδιάκοπα αυτή τη φράση. Έμεινε στο Γιάρκ Χάους, προσπαθώντας ν' άσχοληθή, όπως συνήθως, με τίς κρατικές υποθέσεις κ' είχε καλέσει έναν άπ' τούς ύψισταμένους του γιά νά τόν βοηθήση. Άλλά ή εργασία δέν προχωρούσε καθόλου. Ό καρδινάλιος είχε σπρώξει παρ'όλα όλα τά χαρτιά του κ' είχε βάσει τόν γραμματέα του νά καθήση κοντά του. Αύτός δέν ήταν πολύ καιρό στην ύπηρεσία του. Ό Γούλσεύ τόν είχε διαλέξει γιατί είχε παρατηρήσει τίς ικανότητές του ως νομομαθούς. Ήταν κοντός και άσχημος και τά χαρακτηριστικά του έδειχναν χαμηλή καταγωγή. Άλλά είχε ρητορικό ταλέντο. Όπως τό άφεντικό του, είχε ταπεινή προέλευση, άλλ' αντίθετα πρós αυτό, δέν προσπαθούσε νά τό κρύψη ούτε με την άψη του ούτε με την συμπεριφορά του. Τόν έλεγαν Τόμας Κρόμβελ.

—Ή επίδρασή της πάνω στον βασιλιά είναι πολύ μεγάλη, παρατήρησε. Κατά τη γνώμη του, αυτή ή γυναίκα δέν μπορεί νά κάνει ούτε νά πη τίποτα κακό.

Ό Γούλσεύ έδωσε μιá γροθιά στο χέρι της πολυθρόνας του.

—Έπρεπε νάμαι στραβός γιά νά μ'ήν τό βλέπω! Όμως, διάβολε, νόμιζα πώς ήξερα τόν βασιλιά! Έξησα στη σκιά του και τόν ύπηρετήσα κάπου δεκατρία χρόνια και θάδυνα τό κεφάλι μου πώς ποτέ μιá γυναίκα δέν θά τόν άδηγούσε εκεί πού βρίσκεται!

—Κανένas δέν ξέρει τόν βασιλιά, μυλόρδε.

Έχεις διαίσθηση, Τόμας, έχεις πολλή διαίσθηση γιά ένα νέο της ηλικίας σου, είπε άργά ό Γούλσεύ. Έκτιμώ την κρίση σου και θέλω νά μου δώσης τη γνώμη σου. Άκουσέ με: Είχα μιá άκρόαση με τόν βασιλιά έπειτα από κείνη τη θραυιά του Ρίτςμοντ. Με άγκάλιασε και με φώναξε Τόμας, αλλά ξέρω πώς δέν αισθάνεται μιá καμιά φίλια γιά μένα. Τώρα είναι φιλικός από συνήθεια μόνο και σέ λίγο θά'ναι έτοιμος νά με παραδώση στους έχθρους μου. Κ' εκείνη ή γυναίκα φταίει γιά όλ' αυτά. Τό δοκίμασα τίς προάλλες, πού είμαστε μόνοι, μιλώντας γιά την Εύρώπη και τόν Αυτοκράτορα. Με άκουγε με τη στάση πού παίρνει όταν δυσπιστεί γιά τά λόγια πού άκούει και γιά κείνον πού τά λέει. Μίλησα, λοιπόν, γιά την Άννα. Την έγκωμιάσα, την άνεπιφύλακτη άφοσίωσή της στην Αύτου Μεγαλειότητα. "Ε, λοιπόν, μπορού νά τό διαβεβαιώσω μπροστά στον Θεό, τό πρόσωπό του φωτίστηκε κ' ή γλώσσα του λήθηκε, σαν ενός μικρού έρωτευμένου μαθητοί. Ήταν σαν μαγεμένος καθώς μιλούσε γιά τό πνεύμα της, γιά τά χαρίσματά της ως μουσικού και γιά την άρετή της, την άνογη άρετή της, καθώς μου έλεγε. Κι ό Γούλσεύ επανέλαβε, με περιφρονητικό και σαρκαστικό τόνο:

—Τήν άρετή της! Πέθανε άπ' την έπιθυμία νά τού θυμίσω πώς ήταν έρωμένη τού Ουάιτ πριν την πάρη γιά τόν έαυτό του! Καθόμουν εκεί πλάι του και τόν άκουγα. Πριν ακόμα μου πη αυτό πού σκεπτόταν, ήξερα πώς δέν είχε μιá παρὰ μιá ιδέα: Νά την παντρευτή!

—Και τί άπαντήσατε σ' αυτή την πρόταση; ρώτησε ό Κρόμβελ.

Ό Γούλσεύ σήκωσε τό κεφάλι του. Τό χλωμό, σχεδόν γκριζό πρόσωπό του είχε κάτι τό τρομακτικό.

—Πρόταση; Μά δέν μου πρότεινε τίποτα! Ό βασιλιάς πού έλεγε: «Τόμας, σκέπτομαι νά κάνω τούτο ή εκείνο, τί λέτε σεις;», αυτός ό βασιλιάς δέν ύπάσχει μιá και δέν θά ξαναύπαρξη ποτέ! "Όχι, με κοίταξε άπλως, με τά χείλη τόσο σφιγμένα ώστε τό στόμα του εξαφανιζόταν σχεδόν μέσα στα έπρεπε νά πάρη τό διαζύγιο όσο τό δυνατόν πιο γρήγορα. Με διέταξε ν' άσχοληθώ μ' αυτό χωρίς χρονολογία.

—Αν επιτρέπεται νά σάς πω τη γνώμη μου, μυλόρδε, είπε ό Κρόμβελ, φαίνεται πώς κατόρθωσαν νά κερδίσουν τόν βασιλιά και νά τόν άπομακρύνουν από σάς. Άκόμα κ' αν ύποταχθήτε άμέσως στη θέλησή του, δέν θά σάς έχη καμιά εύγνωμοσύνη και τελικά τίποτα δέν θά τόν συγκρατήσει πιά. Μήν προσπαθήσετε νά ξανακερδίσετε την εύνοια του βασιλιά — δοκιμάστε μάλλον ν' άποκτήσετε την εύνοια αυτής της γυναίκας.

—Τά λόγια σου είναι πολύ φρόνιμα, άπάντησε ό καρδινάλιος. Τό σκέφτηκα κιόλας αυτό πού μου λές. Άσφαλώς θά περιμένουν πώς θ' άντιταχθώ σ' αυτό τό γάμο, πώς θά φέρω αντίρρηση στον βασιλιά, πράγμα πού θά με γάλωνε την έχθρότητά του. Στην ύπόθεση αυτή δέν κρύβεται μόνο τό συμφέρον της Άννας Μπόλεϊν, φίλε μου, γιατί πίσω της υπάρχουν οί άληθινοί μου έχθροί, ό Νόρφολκ, ό Σάφφολκ κ' οί άλλοι. Και πίσω τους ύπάρχει τό Κοινοβούλιο, οί άρχοντες κ' οί άνθρωποι σαν τόν Τόμας Μούρ...

—Ό Μούρ έχει μεγάλες ικανότητες, παραδέχτηκε ό Κρόμβελ. Άλλά είναι έντελώς διαφορετικός από κείνους πού άπαριθμείτε μαζί του! Ό Μούρ είναι έντελώς άφοσιωμένος στη θρησκεία, πράγμα πού δέν συμβαίνει με τόν λόρδο Σάφφολκ και πολλούς άλλους εύγενείς. Όσο γιά τό Κοινοβούλιο, ξέρετε ως ποίο σημείο τό ένοχλούν τά προνόμια της Έκκλησίας.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Λυσιστράτη με ρόκ έντ ρόλλ...

ΜΙΑ «ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ» ΑΓΝΩΡΙΣΤΗ ΚΑΙ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕ Ο ΖΑΝ

ΓΚΑΣΚΟΝ, ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ «ΦΟΙΝΙΞ» ΤΟΥ ΜΠΡΟΝΤΓΟΥΑΙΗ

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΚΩΜΩΔΙΑΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗ ΣΤΗ Ν. ΥΟΡΚΗ ΞΕΣΗΚΩΣΕ ΣΩΣΤΗ ΘΥΕΛΛΑ ΑΝΤΙΡΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΩΝ

Τό πρόβλημα της άττικής κωμωδίας — τό κατά πόσο είναι δυνατό νά γελάσωμε σήμερα με τίς παραφορτωμένες από έπικαιρικούς ύπαινιγμούς δημιουργίες του Άριστοφάνη — δέν άπασχολεί μόνο τη γενέτειρα του μεγάλου Άθηναίου κωμωδιογράφου, αλλά αυτή την εποχή έτέθη δέυτατο και στη Νέα Υόρκη. Άφορμή, ή παρουσίαση της «Λυσιστράτης» στο θέατρο «Φοίνιξ» με διδασκαλία του Ζαν Γκασκόν, του «Τεάτρ ντυ Νουβώ Μόντ» του Μοντρέαλ. Ό σκηνοθέτης έπεχείρησε μιá προσσαρμογή πού έβαλε σέ μεγάλο δίλημμα την κριτική. Οί ήρωες παρουσιάζονται μασκαρεμένοι, τελείως γκριτσέκοι. Άσφαλώς ήταίνε και τά κακόγουστα κοστούμια του Ουίλ Στήβεν Άριστρουγκ. Στη μουσική υπόκρουση ακούγονται ρυθμοί ρόκ-έντ-ρόλλ και πίπτες έκτινάσσονται στα κεφάλια των πρωταγωνιστών. Ή κριτική στάθηκε καταδικαστική και στίς καλύτερες περιπτώσεις επιφυλακτική. Έπικρίνανε ακόμα και τη θεατρικότητα της μεταφράσεως του Ντάντλεϋ Φίτς, γιατί με τη χοντρή γλώσσα του κατέστρεψε τό κωμικό στοιχείο του πρωτοτύπου. Τό μόνο θετικό στοιχείο στην παράσταση ήταν ή έλκυστική Νάν Μάρτιν, στόν επώνυμο ρόλο. Όμορφη, με ώραία φωνή και σπιριτάδα στο παίξιμο. Άλλά κανείς δέν κατηγόρησε τούς ήθοποιούς ως υπαπίους του «φιάσκου». «Οί άρρενες ήθοποιοί έλάχιστες εύκαιρίες είχαν νά φανούν τίποτε άλλο παρὰ άνόητοι», έγράφη χαρακτηριστικά.

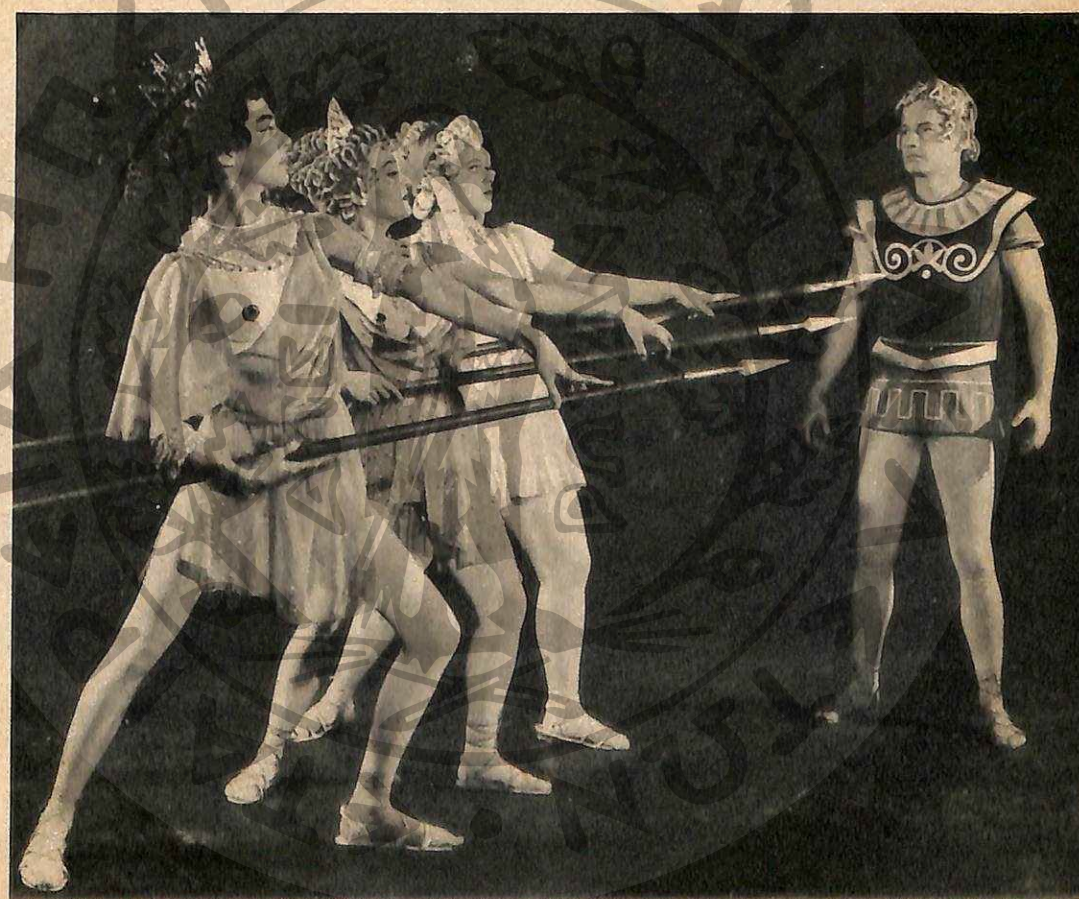
Άσφαλώς τό έργο θέτει σοβαρά προβλήματα στον κάθε σκηνοθέτη, και έξ ίσου, άσφαλώς, άπαιτείται ένας βαθμός στυλιζαρίσματος γιά νά γίνουν άπολαυστικές οί χυδαιότητες. Τό σέξ, όπως και οί πίπτες, είναι κωμικά από κάποια διακριτική άπόσταση.

Ιδιαίτερα λυπηρό είναι τό συμβάν, γιατί ό θίασος του θεάτρου «Φοίνιξ» έχει στο ένεργητικό του πολυτελείς άγώνες, και μάλιστα με πενιχρά οικονομικά μέσα, γιά την καλύτερη παρουσίαση του συγχρόνου δράματος. Όλα, όμως, φαίνεται νά κατέρρευσαν μέσα σέ μιá βραδυά. Και είναι άκατανόητο — γράφουν τώρα οί Άμερικανοί — πώς συνέβη τό «φιάσκο», τη στιγμή πού στην Νέα Υόρκη υπάρχουν πάμπολλες διακεκριμένες προσωπικότητες του ελληνικού θεάτρου, της φιλολογίας και των εικαστικών τεχνών. «Τό πάθιμα άς τούς γίνη μάθημα, γράφει Άμερικανός κριτικός, και ή διοίκηση του θεάτρου «Φοίνιξ» άς φροντίσει νά καλύτερευσί τό σύγχρονο δράμα, διδάσκοντας τά κλασικά έργα με περισσότερη πείρα και εύφύα.

Trudy Goth

Σ.Σ. Πρέπει ν' άντιπαρληθί έδώ ή έπιτυχία πού είχε ή Ίδια άττική κωμωδία όταν άνεάσθη-κε, με σκηνοθέτη τόν Μίνο Βολανάκη, στο Λονδίνο. (εΕίκόνας, τεύχος 217).

ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΟΑΣΗ ΉΤΑΝ Η ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΝΑΝ ΜΑΡΤΙΝ ΣΤΟ ΡΟΛΟ ΤΗΣ ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗΣ

ΦΙΛΙΠΣ

ΤΟ ΣΗΜΑ ΤΗΣ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ

Με υπερχάνεια σάς παρουσιάζουμε
τὸ νέο μας μαγνητόφωνο
E. L. 3538

Τὰ ΜΑΓΝΗΤΟΦΩΝΑ ΦΙΛΙΠΣ μελετημένα καὶ κατασκευασμένα ἀπὸ τοὺς πρὸ ἔμπειρους εἰδικούς, ὑπερέχουν
σὲ τεχνικὴ τελειότητα καὶ μουσικὴ ἀπόδοση.
Οἰκονομικά, εὐκόλα στὴ χρῆσι, ἀπαραίτητος σύντροφος τοῦ πολιτισμένου ἀνθρώπου, τοῦ ὁργανωμένου
γραφείου, τοῦ σημερινοῦ σπιτιοῦ.

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΝΑ ΣΑΣ ΤΑ ΕΠΙΔΕΙΞΟΥΝ

Ὅταν πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ οἱ «Εἰκόνες» δημοσίευαν
τὸ ἄρθρο τοῦ Λίνκολν Μπάρντ, πὸν συγκέντρωνε
ἐκλαϊκευτικὰ τὶς τελευταῖες ἐπιστημονικὲς γνώσεις γύρω
ἀπὸ τὴν πολυθρόνη τη δαρβίνειο θεωρία — πὸν
συμπλήρωσε μιὰν ἱκανονταετία — ἀντεμετώπισαν πολλὲς
καὶ διαφορετικὲς ἀντιδράσεις. Ἄλλοι ἀπὸ τοὺς
ἀναγνώστες θοῇσαν συναρπαστικὰ ἐνδιαφέρον τὸ μεγάλο
ἐκείνο ἄρθρο· ἄλλοι πληκτικῶς. Δὲν ἔλειψαν ἐκεῖνοι πὸν
ἀμφισβήτησαν τὴ σκοπιμότητα τῆς ἀνακινήσεως ἐνὸς
ζητήματος πὸν ὕγει... τὴν θρησκεία (παρ' ὅλο πὸν ὁ
συγγραφεὺς μὲ σαφήνεια ἐξηγοῦσε πόσο ἁρμονικὰ
συνταιριάζεται ἡ δαρβίνειος θεωρία μὲ τὴν ἀναγνώριση
τῆς θεϊκῆς σοφίας πὸν ὁρίζει τὴν φύση). Ἄλλοι, τέλος,
κ' ἴσως αὐτοὶ νὰ ἔχουν τὸ περισσότερο δίκιο, θοῇσαν
διὸ οὐ πολλὰ σημεία τὸ ἄρθρο ἦταν δυσνόητο, ἴσως
γιατὶ προϋποθέτει γνώσεις πὸν εἴτε δὲν τὶς δίνουν τὰ
σχολικὰ θρανία, εἴτε δὲν μποροῦμε νὰ τὶς συγκρατήσωμε.
Γιὰ νὰ δλοκληρωθῇ τὸ ἄρθρο ἐκεῖνο, πὸν ὁπωσδήποτε
προκάλεσε τόσες συζητήσεις, δημοσιεύουμε, ἀμέσως
μετὰ, ἓνα πραγματικὰ σαφέστατο συγκεντρωτικὸ πῖνακα,
ὅπου ἡ περίφημη «ἐξέλιξη» προσλαμβάνεται εὐκόλα
μὲ ὁπτικὸ τρόπο ἀπὸ τὸν ἀναγνώστη ἐνῶ, παράλληλα,
ταξινομοῦνται οἱ μεγάλες γεωλογικὲς περιόδους.

Ἡ περίφημη «Καταγωγή τῶν Εἰδῶν» τοῦ Καρόλου Ντάρβιν — Δαρβί-
νου — προκάλεσε, πρὶν ἀπὸ ἑκατὸ χρόνια, ἀληθινὴν ἐπανάσταση σὲ μιὰ σει-
ρὰ ἐπιστημῶν καὶ ἀναστάτωσε τὴν ἀνθρώπινη σκέψη. Οἱ διαπιστώσεις τοῦ
Ντάρβιν καὶ οἱ θεωρίες του εἰσάγαγον τότε τὸν κόσμον σὲ φανατικούς ὁπα-
δοὺς καὶ ἀκόμη φανατικότερους ἐχθρούς. Τώρα, ὅμως, ὕστερα ἀπὸ ἑκατὸ
χρόνια, λίγοι ἀμφισβητοῦν τὴν τεράστια προσφορά τοῦ Ντάρβιν στὴν ἐπι-
στήμη καὶ τὴν οὐσιότητα καὶ τὴν ὁρθότητα τῶν παρατηρήσεών του. Σὲ ἓνα
ἄρθρο του μὲ τὸν τίτλο «Ποῦ βρίσκεται τώρα ἡ θεωρία τῆς ἐξελίξεως», δημο-
σιευμένο στὸ ὑπ' ἀριθ. 213 τεῦχος τῶν «Εἰκόνων», ὁ Λίνκολν Μπάρντ
ἐξέθεσε μὲ ἀκρίβεια καὶ σαφήνεια τὰ συμπεράσματα τῶν κατοπινῶν ἐρευ-
νῶν πὸν ἐπεβεβαίωσαν καὶ ἐστερέωσαν τὶς βασικὲς διαπιστώσεις τοῦ
Ντάρβιν.

Συμπληρώνονται διαρκῶς οἱ «ἐλλείποντες κρίκοι»

Ἰδιαίτερα τὸ ἄρθρο αὐτὸ τονίζει ὅτι «ὁ Δαρβίνος μπόρεσε νὰ διακρί-
νῃ τὴ μεταβολὴ τῆς ζωῆς ἀπὸ τὰ ἀσπόνδυλα στὰ σπονδυλωτά, ἀπὸ τὰ
ψάρια στὰ ἀμφίβια, ἀπὸ τὰ ἀμφίβια στὰ ἐρπετά, ἀπὸ τὰ ἐρπετά στὰ θη-
λαστικὰ καὶ στὰ πουλιά». Ὅμως, κατὰ τὴν ἐποχὴ του, ἡ παλαιοντολογικὴ
ἐρευνα ἦταν ἀκόμη στὰ πρῶτα τῆς θήματα καὶ οἱ ἐπιστήμονες τῆς ἐποχῆς
του, πὸν ἦσαν ἄλλωστε ὑποδουλωμένοι στὴν παράδοση, εὗρισκαν τρόπον
νὰ καταπολεμοῦν τὴν δαρβίνειο θεωρία, στηριζόμενοι στὴν ἔλλειψη ἀπο-
δείξεων. Οἱ κατοπινὲς ἐρευνες θοῇσαν πολλὰς ἀποδείξεις τῆς ἱστορικῆς ἐξε-
λίξεως τοῦ ζωικοῦ καὶ τοῦ φυτικοῦ κόσμου, οἱ «ἐλλείποντες κρίκοι» ἐπλή-
θυναν καὶ μαζί μ' αὐτοὺς ἐπλήθυναν καὶ οἱ γνώσεις, κυρίως ἀφ' ὅπου ὁ
Μέντελ, μὲ τὶς περίφημες παρατηρήσεις του σχετικὰ μὲ τὴν κληρονομικό-
τητα, ἔδωσε ἓνα βασικὴν σημασίας κλειδί, πὸν μπορεῖ νὰ ἐξηγήσῃ τὴν «ἀ-
πότομη» μεταβολὴ τῶν εἰδῶν.

Ἐνα παραστατικὸ σχέδιο τῆς ἐξελίξεως τῶν εἰδῶν

Ἐτσι, ἡ σημερινὴ ἐπιστὴμη καὶ ἡ γεωλογικὴ, ἡ παλαιοντολογικὴ καὶ
ἡ φυσιολογικὴ ἐρευνα μπόρεσαν νὰ δώσουν τὴν ἀπόδειξη τῆς ἐξελικτικῆς

'Απὸ τὴ μέδουσα στὸν ἄνθρωπο...

Ἡ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΞΕΩΣ
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΗ Κ' ΕΚΛΑΪΚΕΥΜΕΝΗ
ΣΕ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΟ ΠΙΝΑΚΑ

πορείας τοῦ κόσμου. Τὸ ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέρον διάγραμμα πὸν δημοσιεύ-
ται στὶς δύο ἐπόμενες σελίδες δείχνει, μὲ ἄδρες γραμμὲς καὶ, φυσικά, πο-
λὺ συνοπτικά, τὰ πρὸ χαρακτηριστικὰ στοιχεῖα τῆς ἐξαιρετικὰ πολὺπλοκης
πορείας τῆς ἐξελίξεως.

Στὴ διαδρομὴ τοῦ χρόνου ὁ πλανήτης μας ἄλλαξε

Ἡ ζωὴ ἀρχίζει πρὶν ἀπὸ χιλιάδες ἑκατομμύρια χρόνια καὶ ἡ ἱστορία
τῆς, ἀπὸ τὴν ὁπίωτη ἐκείνη ἐποχὴ ὡς σήμερα, εἶναι ἡ ἱστορία τῆς βαθμι-
αίας καὶ ἐπιτυχούς κατακτήσεως τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, τόσο ἀπὸ τὰ φυ-
τὰ, ὅσο καὶ ἀπὸ τὰ ζῶα. Στὴν ἀρχὴ ὅλα τὰ ζῶα ἦσαν ἀσπόνδυλα. Ὑστερα
ἀρχίζουν νὰ ἐμφανίζονται τὰ σπονδυλωτά καὶ νὰ διαφοροποιοῦνται, νὰ προσαρ-
μοζοῦνται καὶ νὰ δημιουργοῦν ἓνα πλῆθος μεταβαλλομένων φυλῶν ζῶων,
πὸν ἐπεκράτησαν ἀλληλοδιαδόχως ἐπὶ ἑκατομμύρια χρόνια. Πολλὰ ἀπὸ
αὐτὰ ἐξαφανίστηκαν, συχνὰ χωρὶς ν' ἀφήσουν ἀπογόνους. Ἐνῶ γίνοντου-
σαν οἱ ἐξελικτικὲς αὐτὲς μεταβολές, ἄλλαζε συγχρόνως καὶ τὸ περιβάλλον,
τὸ ἓνα εἶδος βλαστήσεως τὸ ἀντικαθιστοῦσε κάποιο ἄλλο καὶ ἔχει ἀποκα-
λυφθῇ ὅτι οὐτὲ τὰ δυνάμει δὲν εἶναι αἰώνια. Ἀπὸ τὶς μικρὲς αὐτὲς καὶ πολὺ-
πλοκες μεταβολές προήλθαν οἱ ἐκτάσεις πὸν γνωρίζουμε, ἐκτάσεις πὸν κα-
τοικοῦνται ἀπὸ τὶς μορφὲς τῆς ζωῆς πὸν γνωρίζουμε — τὰ φυτὰ, τὸν ἄν-
θρωπο, τὰ ζῶα.

Ἰκανότης προσαρμογῆς: τὸ μυστικὸ τῆς ἰσχύος

Ἀπὸ ὅλη αὐτὴ τὴν ἱστορία ἔχουμε διδαχθῇ πολλά. Γνωρίζουμε τώρα
ὅτι ὅλες οἱ γνωστὲς μας μορφὲς ζωῆς προέρχονται ἀπὸ ἄλλες μορφὲς ζωῆς,
πὸν ὑπῆρξαν πρὶν ἀπὸ αὐτὲς καὶ ὅτι ὑπάρχει κάποια ἀλληλοδιαδοχὴ — μιὰ
πραγματικὴ ἐξέλιξη — ὅλων τῶν ζωντανῶν ὄντων. Γνωρίζουμε τώρα ὅτι τὰ
εἶδη πὸν ἔχουν περισσότερες δυνατότητες ἐπιβιώσεως εἶναι ἐκεῖνα πὸν
προσαρμόζονται περισσότερο. Καὶ ἀκόμη ὅτι ὅλη αὐτὴ ἡ ἐξελικτικὴ πο-
ρεία εἶναι μέσα σὲ ἓνα μακρότατο χρονικὸ διάστημα, ὅπως ἔχει διαπι-
στωθῇ καὶ ἀπὸ τὶς σύγχρονες χημικοφυσικὲς μεθόδους ἐρευνῆς.

XVII

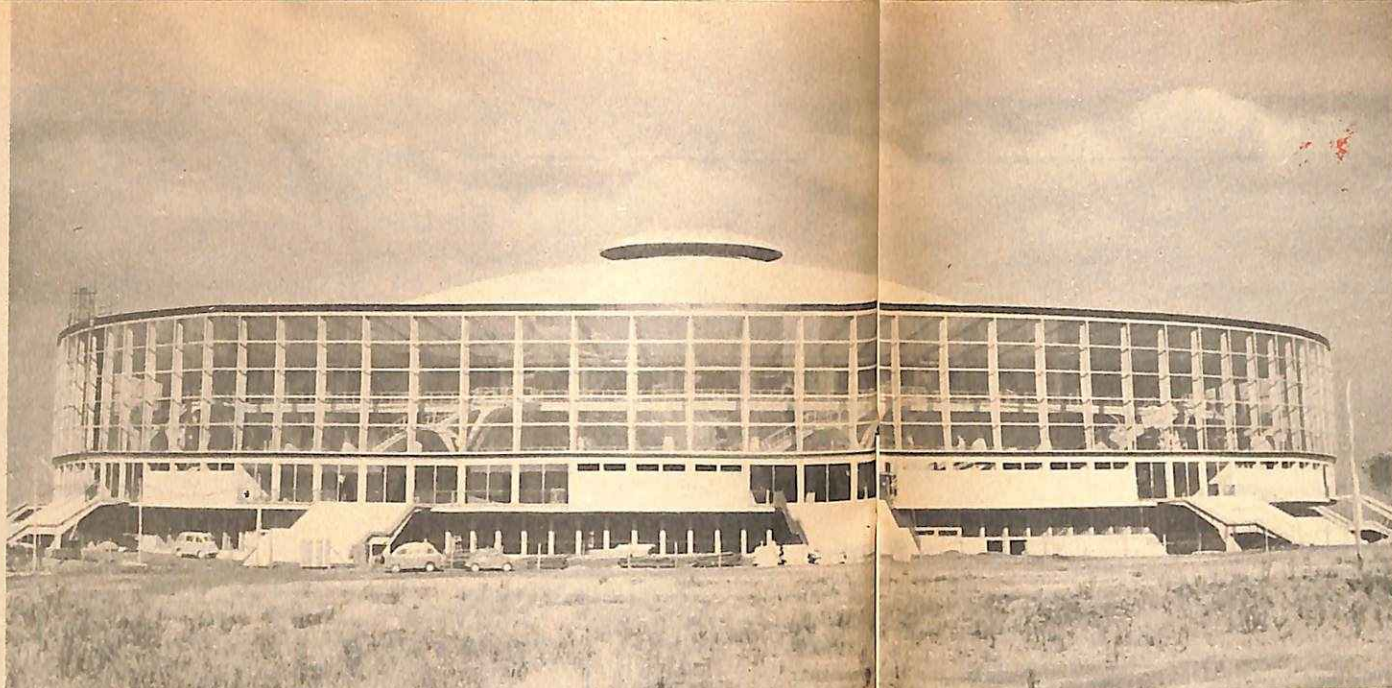

ΟΛΥΜΠΙΑΣ

Η ΡΩΜΗ ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ

Αναμφιβόλως, ένα από τα μεγαλύτερα γεγονότα του 1960 — και βεβαίως το μεγαλύτερο αθλητικό — θα είναι οι 17οι Όλυμπιακοί Αγώνες, που θα τελεστούν στην Ρώμη από τις 25 Αυγούστου ως τις 11 Σεπτεμβρίου. Για την άρτια διεξαγωγή της Όλυμπιάδος οι Ιταλοί έχουν ετοιμάσει ένα θαύμα: αγωνιστικούς χώρους υποδειγματικούς, οι περισσότεροι των οποίων κατασκευάστηκαν ειδικά για τους Όλυμπιακούς Αγώνες του 1960.

Συμμετέχοντας σε μία πρόσκληση "Αγγλων, Σουηδών και Ελλήνων ειδικών, ο κ. Γ. Β. Βλασταράκης είχε την ευκαιρία να επισκεφθή και να γνωρίσει τα στάδια, τα κολυμβητήρια, τα γήπεδα και τα σκοπευτήρια, τα τερραϊν και όλες τις νέες αθλητικές εγκαταστάσεις του Όλυμπιακού Χωριού, για τις οποίες δίνει τις εντυπώσεις του στο άρθρο που ακολουθεί.

ΤΟ «ΠΑΛΑΤΣΟ ΝΤΕΛΟ ΣΠΟΡ», ΟΠΟΥ ΘΑ ΓΙΝΟΥΝ ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΟΥΡΝΟΥΑ

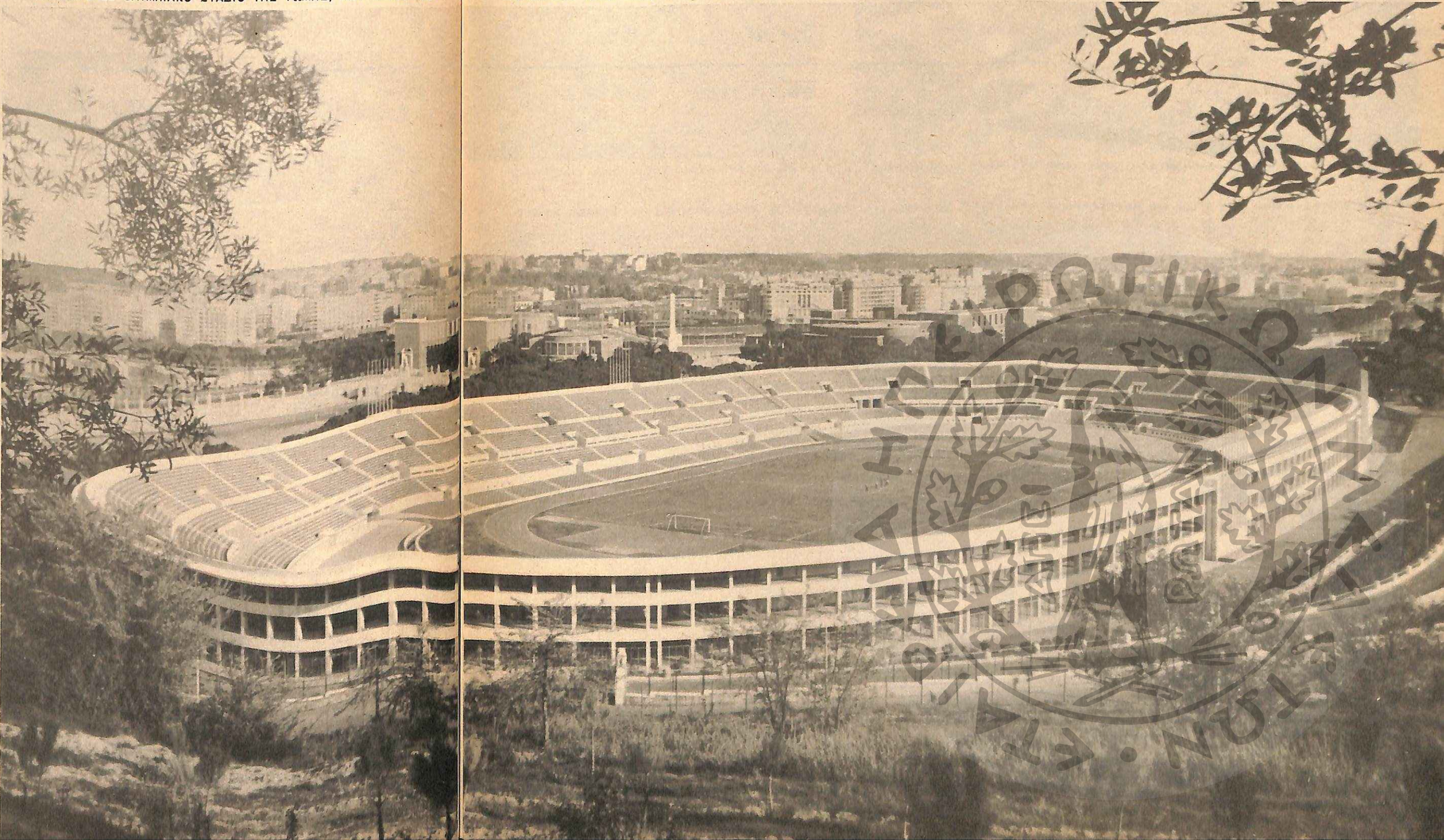
ΜΠΑΣΚΕΤ-ΜΠΩΛ, ΠΥΓΜΑΧΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΛΗΣ

ΣΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΦΛΑΜΙΝΙΟ, ΜΕ 50.000 ΘΕΣΕΙΣ, ΘΑ ΓΙΝΟΥΝ ΟΙ ΗΜΙΤΕΛΙΚΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΕΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ, ΠΟΥ ΚΤΙΣΘΗΚΕ

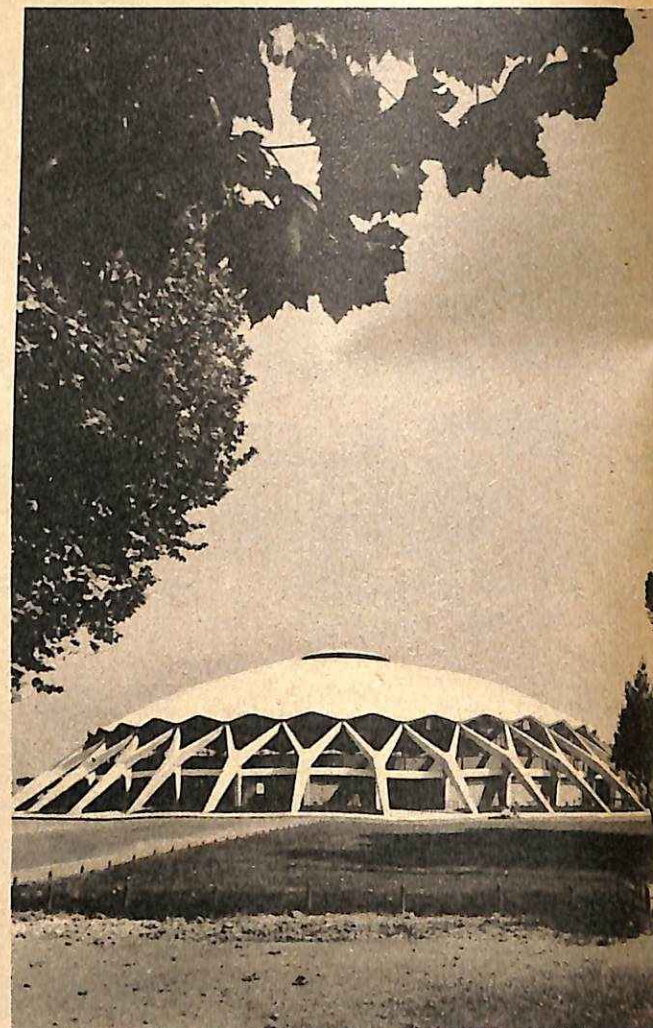
ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ 17ους ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ. ΕΧΕΙ ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑ 100.000 ΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΑΡΤΙΩΤΑΤΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΝΕΑ ΜΕΓΑΛΑ ΣΤΑΔΙΑ, ΓΗΠΕΔΑ ΚΑΙ ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΑ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΝ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΕΣ

ΤΟ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΕΙΝΑΙ ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΟΣ 12.000 ΘΕΣΕΩΝ

ΤΟ «ΠΑΛΑΤΣΕΤΟ ΝΤΕΛΟ ΣΠΟΡ»: ΣΑΝ ΑΛΕΞΙΠΩΤΩ

ΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΝΤΕ-Ι ΜΑΡΜΙ, ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ΕΠΙ ΜΟΥΣΣΟΛΙΝΙ ΚΑΙ ΚΟΣΜΕΙΤΑΙ ΜΕ ΘΑΥΜΑΣΙΑ ΑΓΓΑΛΜΑΤΑ, ΘΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗ ΓΙΑ ΑΓΩΝΕΣ ΧΟΚΕΪ.

Τῇ γενικῇ ἀρμοδιότητι καὶ εὐθύνη γιὰ τὴν ὁργάνωσιν τῆς Ὀλυμπιάδος τῆς Ρώμης ἔχει ἡ Ἑθνικὴ Ἱταλικὴ Ὀλυμπιακὴ Ἐπιτροπὴ (C.O.N.I.), ἡ ὁποία ἀπὸ διετίας ἐργάζεται λίαν ἐντατικά. Τὸ C.O.N.I. βοηθεῖται ἄμεσα καὶ σοβαρὰ ἀπὸ τὴν Περιφερειακὴ Ἐπιτροπὴ Τουρισμοῦ τῆς Ρώμης (E.P.T.), ἡ ὁποία ἔχει ἀναλάβει τὴν στέγασιν καὶ ἐξυπηρέτησιν γενικὰ τῶν ἑκατοντάδων χιλιάδων φιλάθλων, οἱ ὅποιοι προβλέπεται ὅτι θὰ συρρεύσουν γιὰ νὰ παρακολουθήσουν τὴν 17ῃ Ὀλυμπιάδα. Τὸ E.P.T. ἔχει ἰδρύσει πρὸς τοῦτο, ἐκτὸς ἄλλων, καὶ εἰδικὸ τμήμα ἐξασφάλισως στέγης (ὁδὸς Μπαρμπερίνι 21), τμήματα πληροφοριῶν στὰ δυὸ ἀεροδρόμια τῆς Ρώμης, στοὺς Κεντρικοὺς Σιδηροδρομικοὺς Σταθμοὺς κλπ.

Οἱ Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες θὰ τελεσθῶν σὲ χώρους εὐρισκομένους ἐντὸς τῆς Ρώμης, πλὴν τῶν λεμβοδρομιῶν ποὺ θὰ γίνων ἐπὶ λίμνῃ Ἀλμπανο (25 χιλιόμετρα ἀπὸ τὴ Ρώμην) καὶ τῆς Ἰστιοπλοίας, ποὺ θὰ γίνῃ στὸν κόλπον τῆς Νεαπόλεως (232 χιλ. ἀπὸ τὴ Ρώμην). Ὅλα τὰ ἄλλα ἀγωνίσματα θὰ γίνων ἐντὸς τῆς Ρώμης, τὰ ὁποία κατανέμονται σὲ τρία συγκροτήματα: Τὸ δόρειο, τὸ κεντρικὸ καὶ τὸ νότιο. Ἀπὸ αὐτὰ, τὸ δόρειο καὶ τὸ νότιο εἶναι τὰ ὀγκωδέστερα καὶ τὰ σοβαρώτερα.

Οἱ ἀθλητικοὶ χώροι

Τὸ δόρειο συγκροτῆμα περιλαμβάνει τὸ Ὀλυμπιακὸ Στάδιο, τὸ Στάδιο ντὲ Μάρμι, τὸ Στάδιο Φλαμίνιο, τὸ Ὀλυμπιακὸ Κολυμβητήριον, τὸ Παλατσετό ντὲλο Σπόρ, τὸ Ὀλυμπιακὸ Χωριὸ καὶ τὰ Σκιουετήρια. Τὸ νότιο συγκροτῆμα περιλαμβάνει τὸ Παλάτσο ντὲλο Σπόρ, τὸ Ὀλυμπιακὸ Ποδηλατοδρόμιον, τὴν Πίστινα τῶν Ρόδων, τὸ Μέγαρον τῶν Συνεδρίων, τὸ Μέγαρον τῶν Ἐπιστημῶν κ.ά.

Μεταξὺ τῶν δυὸ αὐτῶν συγκροτημάτων θίσκονται ἡ Πιάτσα ντὲ Σιέννα, στὴν περιοχὴ τῆς Βίλλας Μποργκέζε, στὴν ὁποία θὰ γίνων οἱ ἱππικοὶ ἀγῶνες, αἱ Θέρμαι τοῦ Καρακάλα, ὅπου θὰ γίνων οἱ ἐπιδείξεις γυμναστικῆς, καὶ ἄλλα ἀθλητικὰ γήπεδα.

Σύμφωνα μὲ τὸ ἐπίσημον πρόγραμμα τῆς 17ῆς Ὀλυμπιάδος, ἡ ἐναρκτήριος τελετὴ, τὰ ἀγωνίσματα στίβου, μέρος τῶν ἱππικῶν ἀγῶνων καὶ ἡ τελετὴ λήξεως τῆς Ὀλυμπιάδος θὰ γίνων ἐντὸς τῆς Ὀλυμπιακῆς Στάδου, ποὺ εἶναι ἐκτετατὴ καὶ περιλαμβάνει 100.000 θέσεις καθήμενων. Διαθέτει 56 εἰσόδους, ἀπὸ τίς ὁποῖες οἱ 4 γιὰ τίς θέσεις ὁρθίων. Ἐκτὸς τούτων ἔχει 4 ἀνεξάρτητες εἰσόδους κατευθεῖαν ἐντὸς τοῦ, ἀπὸ τίς ὁποῖες θὰ εἰσέρχωνται οἱ ἀθλητὰ ἀπὸ τὰ ἀποδυτήριά τους, οἱ μαρσωνοδρόμοι, οἱ δρομὲς τῶν 50.000 μέτρων καὶ οἱ ἱππικές. Ἐκατέρωθεν τῶν 5 κεντρικῶν εἰσόδων, ποὺ εἶναι γιὰ τοὺς ἐπισκεπτομένους, τοὺς ἀνταποκριτὰς τοῦ τύπου, τοὺς ραδιοφώνους καὶ τῆς τηλεοράσεως, τὰ μέλη τῶν ἐπιτροπῶν καὶ τίς ὑπηρεσίες Πρώτων Βοηθειῶν, ὡφώνονται οἱ ἱστοὶ ἐπάνω στοὺς ὁποίους θὰ κυματίζουν οἱ σημαίες τῶν 76 χωρῶν ποὺ θὰ συμμετάσχουν. Στὸ νότιο ἄκρον τοῦ Σταδίου ὡφώνεται ἕνας τεραστίων διαστάσεων πίνακας, ἐπάνω στὸν ὁποῖο μὲ ἠλεκτρικὸν τηλέγραφο θὰ ἀναγράφωνται τὰ ὀνόματα τῶν νικητῶν, ἡ πατρίδα τους, οἱ ἐπιδόσεις καὶ τὰ ὀλυμπιακὰ ρεκόρ γιὰ σύγκρισιν. Ἐπίσης, στὴν δυὸ πλευρὰς τῶν κεντρικῶν εἰσόδων θίσκονται δυὸ μεγάλες ὀρθογώνιες διακοσμητικὲς Φοντάνες, ἀπὸ ἐγχρωμοῦ λουστραρισμένου μαρμάρου, κατ' ἀπομίμησιν ὁμοίων ποὺ ὑπῆρχαν ἐντὸς ἀθλητικῶν χώρων τῆς ρωμαϊκῆς ἐποχῆς.

Γιὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ τύπου, τοῦ ραδιοφώνου καὶ τῆς τηλεοράσεως ἔχουν κατασκευασθῇ 40 πολυτελεῖς καμπίνες, διαστάσεων 2,5 ἐπὶ 3 μ. περίπου, μὲ θαυμάσια θέα ἐπὶ τὸν ὁρίζοντα. Οἱ καμπίνες διαθέτουν ἀνετα μικρὰ γραφεῖα καὶ ἐγκαταστάσας ἀκουστικῶν. Οἱ ἀκράτες καμπίνες εἶναι διπλάσιων διαστάσεων καὶ προορίζονται γιὰ τίς μηχανὲς τηλεοράσεως, κινηματογράφου καὶ γιὰ τὸν ἠλεκτρικὸν

ΕΝΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΟ τοπογραφικὸ σχεδιάγραμμα, ποὺ παρουσιάζει τὰ στάδια καὶ τίς ἄλλες ἀθλητικὲς ἐγκαταστάσεις, ὅπου θὰ διεξαχθῶν τὰ ἀγωνίσματα τῆς 17ῆς Ὀλυμπιάδος. Ἡ κόκκινη διακεκομμένη σημειώνει τὸν Μαραθώνιον.

τηλέγραφο. Εἰδικοί θάλαμοι διατίθενται γιὰ τοὺς ἐκφωνητὰς τῶν ἀποτελεσμάτων. Τέλος, κάτω ἀπὸ τοὺς θαλάμους αὐτοὺς θίσκονται οἱ πολυτελεῖς αἰθουσες γιὰ τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ τύπου καὶ τῶν ραδιοφωνικῶν σταθμῶν μὲ ἀπειρία τηλεφωνικῶν ἐγκαταστάσεων, οἱ αἰθουσες Πρώτων Βοηθειῶν καὶ οἱ αἰθουσες τῶν Τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Σταδίου. Ὁ στίβος εἶναι κατασκευασμένος ἐξ ἐξοχῶς γιὰ μὲχρι σήμερον σχετικῶν ἐπιστημονικῶν γνώσεων καὶ ἐμπειρίας καὶ διαθέτει 6 ἐνδύχωρους διαδρόμους, τῶν ὁποίων ἡ μεγαλύτερὴ εὐθεία εἶναι 160 μέτρα.

Ὅλες οἱ μεταλλικὲς ἐγκαταστάσεις τοῦ Ὀλυμπιακοῦ Σταδίου —πύργες, ἀκάδες, κιγκλιδωμάτα, παραβάν κλπ.— εἶναι κατασκευασμέναι ἐξ ὀλοκλήρου ἀπὸ ἀλουμίνιον, τὰ δὲ δοκίμας πρὸς ἐξέλιξιν τοῦ γιὰ ἐξουδετέρωσιν τοῦ θορύβου. Αὐ-

τὸ εἶναι ἐν συντομίᾳ τὸ Ὀλυμπιακὸ Στάδιο τῆς Ρώμης. Γιὰ τοὺς εὐτύχησαν νὰ δοῦν τοὺς Ὀλυμπιακοὺς τοῦ 1952, στὸ Ἑλσίνκι, ἀναφέρουμε ὅτι τὸ Ὀλυμπιακὸ Στάδιο τῆς Ρώμης εἶναι μεγαλύτερον, κομψότερον καὶ καλύτερον ὁργανωμένον.

Τὸ μπάσκετ-μπόλ, ἡ πυγμαχία καὶ μέρος τῆς πάλης θὰ τελεσθῶν ἐντὸς τῆς Πιάτσης ντὲλο Σπόρ, ποὺ εἶναι ἐκτετατὴ καὶ διαθέτει 14.000 θέσεις καθήμενων, ἀπὸ τίς ὁποῖες 1.400 στὴν πλατεῖα. Τοῦτο, ὅπως καὶ τὸ Παλατσετό ντὲλο Σπόρ, ποὺ θὰ ἀναφέρουμε ἀμέσως πρὸς κάτω, κατασκευαστικὰν ὅσους σχεδίων τοῦ μεγάλου Ἱταλοῦ ἀρχιτέκτονος Νέρβι, μὲ ὠκία ἐξ ὀλοκλήρου ἐπικατασκευασμέναι, ἦδη δὲ γίνονται δοκίμας πρὸς ἐξέλιξιν τοῦ πρὸς ἀκατάλληλου ὀλοκλήρου ἀπὸ ἐλαστικὸν ἢ

πλαστικὴν ὠλὴν γιὰ τὴν ἐπιστρώσιν τοῦ πρὸς τέλει ἐξουδετέρωσιν τοῦ θορύβου. Ἐκεῖ 12 εἰσόδους ἀπὸ ἱσάριθμοις ἀνετα κλίμακες, διαθέτει καὶ τοῦτο ἀνεταὺς χώρους γιὰ τοὺς δημοσιογράφους καὶ τοὺς ἀνταποκριτὰς ραδιοφώνου καὶ τηλεοράσεως, ἀφθονοὺς τηλεφωνικοὺς θαλάμους καὶ γενικὰ κάθε μέσον γιὰ διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ τύπου.

Μικροστὰ ἐντὸς τῆς Πιάτσης ντὲλο Σπόρ, ὅπου τὸ ἔδαφος εἶναι ἐπικλινὲς μὲ θαυμάσια θέα πρὸς τὴν λεωφόρον Χριστοφοροῦ Κολόμβου καὶ τίς μεγαλοπρεπεῖς ἐγκαταστάσεις τῆς Διεθνούς Ἐκθέσεως τῆς Ρώμης, κατασκευάζεται ἡδη θεαματικώτατος τεχνικὸς καταρράκτης. Στὸ Παλατσετό ντὲλο Σπόρ, ποὺ δίνει τὴν ἐντύπωσιν μιᾶς μεγάλης γαλιανέζικης ἀμπρέλλας ἢ ἐνὸς φλεβίττου

που πήγε και κάθισε απαλά-απαλά στο έδαφος, θα γίνει η άρση βαρών και μέρος των προκριματικών της πάλης και το μπάσκετ. Τουτό διαθέτει 5.000 άνετες θέσεις, από τις οποίες 400 στην πλατεία. Από το κέντρο της όροφης κρέμονται τεράστιοι προβολείς και αυτόματο ηλεκτρικό ρολόγι για τη μέτρηση των χρόνων. Είναι τελείως έτοιμο, φρεσκοδομημένο και περιμένει τα έγκαιρά του.

Οι φίλοι του ποδοσφαίρου θα θαυμάσουν τους διεθνείς άσους στο Στάδιο Φλαμίνιο, στο οποίο θα γίνουν μόνο οι ημιτελικοί και οι τελικοί. Το Φλαμίνιο διαθέτει 50.000 θέσεις και υπέροχο γήπεδο, το οποίο χωρίζεται από τις κερκίδες με περιφερειακή τάφρο πλάτους 3 μ., έχει τεράστιο υπόστεγο στη δυτική πλευρά του, όπως και το 'Ολυμπιακό Στάδιο, και είναι και αυτό έφωδιασμένο με όλα τα μέσα για την εξυπηρέτηση των αντιπροσώπων του τύπου κλπ.

Ποδηλατοδρόμιο 20.000 θέσ.

Η ποδηλασία θα γίνει στο Ποδηλατοδρόμιο, που ανηγέρθη γι' αυτό το σκοπό και που διαθέτει 20.000 θέσεις και την τελευταία πίστα, εξ ολοκλήρου από ξύλο. Στο Ποδηλατοδρόμιο θα γίνουν επίσης και αγώνες χόκεϊ, οι οποίοι θα διεξαχθούν κυρίως στο Στάδιο ντεϊ Μάρμι, που βρίσκεται στο δόριο συγκρότημα, του όμορου 'Ιτάλικου. Το Στάδιο αυτό έχει γίνει επί Μουσσολίνι, με μέρμαρα που προσφέρθηκαν από όλες τις περιοχές της 'Ιταλίας και κοσμείται με θαυμάσια αγάλματα.

Η πάλη θα γίνει στη Βασιλική του Μοσσέντζιο, που βρίσκεται πλησιέστερα από κάθε άλλο αθλητικό χώρο στο κέντρο της πόλεως, παρπλευρώς στο Κολοσσαίο.

Οι κολυμβητικοί αγώνες και η εσατοσφαίριση θα διεξαχθούν στο 'Ολυμπιακό Κολυμβητήριο και στην Πισίνα των Ρόμων. Το 'Ολυμπιακό Κολυμβητήριο αποτελεί ένα συγκρότημα από 5 πισίνες: Την κλειστή χειμερινή πισίνα, τη συνεχόμενη ανοικτή μεγάλη πισίνα διαστάσεων 50X25 μ. και βάθους 1,65-2 μ., με 10 διαδρόμους πλάτους 2,5 μ. καθένας, τη μικρή πισίνα των καταδύσεων, διαστάσεων 20X18 μ. και βάθους 5 μ., η οποία διαθέτει πύργο με 5 εξέδρες καταδύσεων 3 ως 10 μ., και τέλος δυο μικρές πισίνες για παιδιά. Οι εξέδρες της 'Ολυμπιακής Πισίνας χωρούν άνετα 7.500 θεατές και είναι δυνατόν, αν υπάρξει ζήτηση εισιτηρίων, να δημιουργηθούν άλλες 4.500 θέσεις με την προσθήκη λυμένων εξέδρων από φερό-τοίμπτο. Στην 'Ολυμπιακή Πισίνα μπορούν να διεξαχθούν ταυτοχρόνως κολυμβητικοί αγώνες ή οδατοσφαίριση και καταδύσεις. Τη νύκτα θα φωτίζεται από 4 πύργους ύψους 25 μ., έφωδιασμένους με 25 ισχυρούς προβολείς (100 προβολείς συνολικά). Η θερμοκρασία του νερού θα διατηρείται μεταξύ 22 και 24 βαθμών. Η πισίνα είναι έφωδιασμένη με αυτόματο ηλεκτρικό χρονόμετρο, που αποτελεί τον νεωτερισμό της 17ης 'Ολυμπιάδος.

Το 'Ολυμπιακό Χωριό

Οι αγώνες ξιφασκίας θα διεξαχθούν στο Μέγαρο των Συνεδρίων, οι αγώνες σκοποβολής στα σκοπευτήρια Ουμβέρτου Ι, Σέζαννο και στο Στάδιο Λάσιο, το δε σύγχρονο πένταθλο σε διάφορες τοποθεσίες. Τέλος, οι αγώνες βάσης 50.000 μ. θα γίνει επί της Βία ντελ Μάρε και ο Μαραθώνιος επί του τριγώνου που σχηματίζουν οι δδοί Χριστόφορου Κολόμβου, Ρ. Άνιούλρε και η αρχαία Άπια δόος.

Αυτοί είναι εν συντομία οι χώροι στους οποίους θα αγωνισθώ ή παγκόσμιος νεολαία για τη δάφνη του 'Απόλλωνος.

Τώρα θα θέλετε ίσως να πληροφορηθείτε και πού θα μείνουν οι χιλιάδες των αθλητών που θα προσέλθουν από τις 76 χώρες, για να διεκδικήσουν τη νίκη. Γι' αυτούς είναι ήδη έτοιμο το 'Ολυμπια-

κό Χωριό, το οποίο κάθε άλλο παρά χωριό είναι, και θα λειτουργήσει από 25 'Ιουλίου μέχρι 20 Σεπτεμβρίου του τρέχοντος έτους. Τουτό αποτελείται από τριώροφες, τετράροφες και πεντάροφες ακόμη μοντέρνες πολυκατοικίες, που διαθέτουν διαμερίσματα 2 μέχρι 6 δωματίων. Κάθε δωμάτιο έχει 1 ως 4 κρεβάτια με δυνατότητα αύξησής τους μέχρι 6. Το σύνολο των κρεβατιών μπορεί να φθάσει τις 8.000. Το 'Ολυμπιακό Χωριό είναι πλουτισμένο με όλα τα σύγχρονα κομφορ και διαθέτει 14 ένδω εστιατόρια με κουζίνες διαφόρων εθνικοτήτων, έτσι που οι αθλητάι να μπορούν να διατηρήσουν τη διαίτα τους.

Η Ρώμη σε συναγερμό

Όσον αφορά την οργάνωση των αγώνων, οι 'Ιταλοί έχουν επίγνωση ότι η τέλεση της 17ης 'Ολυμπιάδος θα είναι και εξετασίες για τη λύση πολλών προβλημάτων και καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για να πετύχουν το καλύτερο. Η Ρώμη βρίσκεται σήμερα σε συναγερμό. Ένας οργανισμός δημιουργίας και ανανεώσεως επικρατεί απ' άκρου εις άκρον. Στάδια αποπερατώνονται, δοί επισκευάζονται, πλατείες και πεζοδρόμια διαρρυθμίζονται, νέα λεωφόροι, ή Νουόβα Στράντα 'Ολύμπικα, διανοίγεται για να ενώσει τα δυο συγκροτήματα των Σταδίων, θέραιο και νότιο, απ' ευθείας, νέα πάρκα δημιουργούνται και γενικά γίνεται πάν το δυνατόν για τη μεγαλοπρεπή εμφάνιση της Αιώνιας Πόλεως. Και νομίζουμε ότι μόνο γι' αυτό άξιζει να πάη κανείς στη Ρώμη το 1960 και μάλιστα αν είναι τεχνικός, γιατί ό,τι θα δει θα είναι έργο των πλέον ικανών σε κάθε τομέα. 'Ιδιαίτερα θα έπρεπε να επισκεφθούν τη Ρώμη όσοι δραματίζονται την τέλεση 'Ολυμπιάδος στην Αθήνα, γιατί θα έχουν την ευκαιρία να μελετήσουν το μέγεθος των γιγαντιαίων υποχρεώσεων, που δημιουργείται στους οργανωτάς.

Το μέγα πρόβλημα

Το πρόβλημα που θα φέρη σε δύσκολη θέση τους οργανωτάς της 'Ολυμπιάδος της Ρώμης φαίνεται ότι είναι η στέγαση των εκατοντάδων χιλιάδων επισκεπτών. Γύρω από το θέμα αυτό οι άρμόδιοι τηρούν απόλυτη σιωπή. Κανένας δεν μπορεί να υπολογίσει τον αριθμό των ατόμων που θα θρεθούν από 24 Αυγούστου μέχρι 11 Σεπτεμβρίου στη Ρώμη. Γιατί δεν εξαρτάται μόνο από τον αριθμό των εισιτηρίων που θα διατεθούν. Κάθε φιλόδοξος πιθανόν να φέρη μαζί του και προσωπική μη ένδιαφερόμενα για τους αγώνες ή και να μοιραστεί μαζί τους τα εισιτήρια. Πέραν τούτου υπάρχει ο σταθερός αριθμός των τουριστών, οι οποίοι την εποχή εκείνη, σύμφωνα με τη στατιστική, έρρισκεται στο υψηλότερο σημείο. 'Επί του προβλήματος τούτου κυρίως θα δώσουν εξετάσεις οι 'Ιταλοί. Υπάρχουν οι απαισιόδοχοι, οι οποίοι φοβούνται ότι πολλά πράγματα δεν θα προβλεφθούν και θα λυθούν πρόχειρα την τελευταία στιγμή. 'Εμείς πιστεύουμε ότι η πείρα, η τουριστική συνείδηση και το μεσογειακό φιλότιμο θα δώσουν στους 'Ιταλούς τη δυνατότητα να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της στιγμής.

Πριν κλείσουμε το σημείωμα αυτό, θέλουμε να προσθέσουμε δυο λέξεις για τα εισιτήρια. Οι τιμές τους κυμαίνονται από 500-12.000 λιρέτες (25-600 δρχ.) κατά θέση. Ποικίλλουν ανάλογα με το Στάδιο, το άγώνισμα, την ώρα τελέσεως και, φυσικά, τη θέση. 'Αναφέρουμε ένδεικτικά ότι για την τελετή της έναρξεως και της λήξεως της 'Ολυμπιάδος, οι τιμές στο 'Ολυμπιακό Στάδιο είναι: Διακεκριμένη 600 δρχ., Α' 300 δρχ., Β' 150, Γ' 100, Δ' 50 δρχ. Τα εισιτήρια στο έξωτερικό διατίθενται μέσω των επίσημων αντιπροσώπων της 'Οργανωτικής 'Επιτροπής (για την 'Ελλάδα είναι το Γραφείο Ταξιδίων 'Ερμηής) οι οποίοι όφειλουν να γνωστοποιήσουν τον αριθμό των εισιτηρίων τα οποία τούς έδωλθήσαν.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΝΕΚΡΟΣ ΤΩΝ ΓΑΛΛΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΑΛΜΠΕΡ ΚΑΜΥ

Ο συγγραφέας, ο δημοσιογράφος, ο ήθοποιός, ο σκηνοθέτης — ο άνθρωπος, που πίστευε στον άνθρωπο —

(Φωτ. Karsh — «Portraits of Greatness» Tomas Nelson and Sons Ltd)

Το παράλογο και το ανεξίτηστο του κόσμου τούτου — ιδέα πυρήνας σ' όλο το έργο του Άλμπερ Καμύ — λές και έκδικήθηκε εκείνον που απότόλμησε την προσπάθειά του, σκοτώνοντάς τον μ' ένα τρόπο επιδεικτικά ανάτιο και «κουτό», σ' ένα αυτοκτονικό δυστύχημα, σέ ηλικία μόλις 47 ετών, στο άποκορύφωμα της δημιουργικής παρουσίας του μέσα στα παγκόσμια γράμματα. Είναι σίγουρο πως ούτε τις τελευταίες στιγμές του ο συγγραφέας της «Πανούκλας» και του «Ξένου» μπόρεσε να βρή απάντηση στο γρίφο που τον βασάνισε σ' όλη του τη ζωή: Ποιά είναι ή σχέση του ανθρώπινου είναι μας μ' αυτό το άκατανόητο, αδιάφορο και — από τη δική μας ανθρώπινη σκοπιά — απόλυτα κακό σύμπαν. Με την πρώτη εμφάνισή του στα γαλλικά γράμματα, στα 1942, μέσα στο σκοτάδι της κατοχής, ο Καμύ έθεσε με τον «Ξένο» όλο τον απονικτικό και γεμάτο απόγνωση προβληματισμό του αιώνα μας. Ένας θαύματος μηδενισμός, χωρίς την παραμικρή ρωγμή μιάς κάποιας έλπίδας, διαπνέει το έργο του. 'Αλλά, παράλληλα, τόσο με το δοκίμιο του «Ο μύθος του Σίσυφου», όσο και με την έμπρακτη στάση του, ο συγγραφέας, που δημοσιογραφεί και μάχεται στην αντίσταση, φωτίζει μιά διέξοδο. Ο Σίσυφος (και ο Καμύ) δεν αυτοκτονεί, ούτε κλείνεται σε μοναστήρι. Σπρώχνει αλώνια και μάταια τον άνατιολόγητο έρacho του προς την κορυφή του ανεξίτηλας του βουνού, χωρίς μεμψιμοιρία, με κατάφαση και περηφάνεια στο άσκοπο έργο του. Και ή θέση αυτή, που επανέρχεται στην «Πανούκλα» πέντε χρόνια αργότερα, οδηγεί τον ήρωά του ως την αγιότητα. Μιά ανθρώπινη αγιότητα δίχως Θεό. Δεν είναι παράξενο ότι αυτό το κλίμα της στυγνής άπαισιοδοξίας και της πνευματικής έγρηγόρσεως, ή μοναδική αξία που αναγνώρισε ο Καμύ είναι ο μοναχικός άνθρωπος, ή άνεπαύλητη προσωπικότητα ενός εκάστου, χωριστά ακόμα και έναντιόν των άλλων, όταν οι άλλοι γίνονται άγελαιός αριθμός. Η στάση αυτή τον υποχρεώνει στα 1947 — όταν πιά και ή «Πανούκλα», που έκαινο το χρόνο είχε εκδοθή, άναγνωρίστηκε διέσωσ — να έγκαταλείψη τη δημοσιογραφία στην οποία ήταν ήδη ένας «μαίτρ», για να είναι συνepsής με τις ιδέες του και για να άφοσιωθή άποκλειστικά στη λογοτεχνική δημιουργία. Δέκα χρόνια αργότερα, το θραείο Νόμπελ έρχεται να επικύρωση και τυπικά την διεθνή άναγνώριση.

Υπήρξε φίλος της 'Ελλάδος

Αλλά εκτός από το μυθιστόρημα και το δοκίμιο (ήταν διδάκτωρ της φιλοσοφίας με τη διατριβή «Πλωτίνος και Άγιος Αύγουστίνος») και στο θέατρο άφησε τη στραγίδα του ο Καμύ. Άριστούργημα θεωρήθηκε το έργο του «Ο Καλλιγούλας» (1945) και το μεγάλο γεγονός της παρισινή σκηνής, πέρσει το χειμώνα, στάθηκε ή διασκευή του των «Δαιμονισμένων» του Ντοστογιέφσκυ. Τώρα εργαζόταν σ' ένα μακρόπνοο σχέδιο για την άνάβωση λησμονημένων άριστουργημάτων. Άλλωστε, ή καλλιτεχνική παρουσία του από το θέατρο άρχισε, πριν από τον πόλεμο, όταν, άποψι έγκατέλειψε το όνειρο μιάς πανεπιστημιακής σταδιοδρομίας εξ αίτίας σοβαρότατης άρρώστιας, έγινε ή ψυχή του όμίλου «'Εκίπα», όπου και χρημάτισε ήθοποιός.

Άπόλυτα καταφατική και φιλική ήταν ή στάση του Καμύ άπέναντι στην πατρίδα μας, την όποια μάλιστα είχε κατά καιρούς επισκεφθή. Τά αισθήματά του έκδηλώθηκαν σε κάθε περίπτωση και την εποχή του Κυπριακού άγώνα είχε ταχθή άνεπιφύλακτα όπερ της ελληνικής πλευράς. Σ' ένα του άρθρο, που έγραψε για τον άπαγχονισμό του Μιχαήλ Καραολή, διαβάσαμε και κάτι που άπετέλεσε μιά από τις καίριες κρίσεις του για την εποχή μας: «Δεν θα κρύψω τά αισθήματα τρυφερότητας και την άγάπη που μου γεννά ο ελληνικός λαός, ο όποιος είναι, μαζί με τον Ισπανικό, από τους λαούς εκείνους, που ή θάρσαρη Εύρώπη θα έχη αύριο άνάγκη νά νά ξαναεπιτάξω έναν πολιτισμό».

Το παρ'άθυρο ήταν ανοιγτό

12

—Μα τ' είναι αυτά που λέτε, κυρία! διαμαρτυρήθηκε η Πρού.

(Και ήταν φανερό, σκέφτηκε η Εύα, πώς η γυναίκα δεν ήξερε τίποτε).

—Μην ανησυχής πώς θα σ'ε συλλάβουν, μουρμούρισε ο Τόμπυ. Μπλοφόρουν. Δεν έχουν τέτοιο σκοπό.

—Έτσι λές; "Ηοθανε στο σπίτι μου να μ'ε πάνε φυλακή, έξω μαζί. Και τη γλύτωσα ξεγλιστρώντας μέσα απ' τ'ά χέρια τους γιά νάρθω εδώ.

Ο Τόμπυ ξεροκατάπτε. Μ'όλο που η Εύα είχε μιλήσει αγγλικά, η Πρού κάτι κατάλαβε. Πολύ τρομαγμένη, πήρε άλλη μια κουβαρίστρα και την πέταξε στο τραπέζι.

—Ερχεται εδώ η αστυνομία; ρώτησε.

—Πιθανότατα, αποκρίθηκε η Εύα.

Με τρομαγμένα όπλα, η Πρού ψαχούλευε μέσ' στο πανοράμι της. Βγάζοντας λογής-λογής πράγματα, τα εξέταζε αψηχημένα και τ'α ξανάφηνε στο τραπέζι. Κι' άλλες κουβαρίστρες, Ένα χαρτάκι με καρφίτσες. Ένα ψαλίδι. Ένα φιλέ μ' ένα δακτυλίδι σκαλωμένο επάνω του.

—Η αδελφή σας, είπε η Εύα, κάτι μαγειρεύει. Πάντως έχω την εντύπωση πώς έσείς δεν ξέρετε τίποτε.

—Ευχαριστώ, κυρία.

—Δεν πρόκειται όμως να πετόχη. Όχι. Λώους δεν έχει σκοπό να σ'ας παντοειυθή, όπως θ'α σ'ας τ'ελεπε κι' ο ίδιος. Απ' την άλλη, η δική μου ζωή κινδυνεύει και η αδελφή σας είναι σ'ε θέση να μ'ε σώσει.

—Δεν σ'ας καταλαβαίνω. Η 'Τζέτ μ' έχει γιά κουτή. Δε μ'ου λέει τίποτε.

—Ακούστε, παρακάλεσε η Εύα με απόγνωση, η αδελφή σας πρέπει να ξέρει πολύ καλά τί έγινε εκείνη τη νύχτα. Θ'α μπορούσε να πη στην αστυνομία πώς ό κ. "Ατγουντ ήταν στο δωμάτιό μου όλη την ώρα. Ακόμα κι' αν δεν πιστέψουνε τόν κ. "Ατγουντ, εκείνη μπορεί να την πιστέψουν. "Αν ό μόνος λόγος που την κάνει να θέλει να πάω φυλακή είναι η μανία της να σ'ας παντρέψη με τόν κ. Λώους, τότε άσφαλώς...

ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ:

Θθινόπωρο, σ'ε μια λουτρόπολη στη Νότιο Γαλλία. Η Εύα Νέιλ, μια ώριωτάτη Έγγλέζα, μένει εκεί μετά τ'ο διαζυγίο της από τόν Νέντ "Ατγουντ, τύπο γλεντζέ και κυνικό. Ακριβώς απέναντι στη βίλλα της Εύας κατοικεί η οικογένεια Λώους: ό σ'ερ Μώρις Λώους, ένας γέρος που η μανία του είναι να πλουτίσει τη συλλογή του με κομωτεχνήματα, η γυναίκα του, "Ελενα, τ'α δυο παιδιά τους, η Τζάνις και ό Τόμπυ, νέος σχολαστικός και παραχαϊδεμένος. Η Εύα κάνει τη γνωριμία τού Τόμπυ. Ένα αίσθημα αναπτύσσεται μεταξύ τους. Αποσπώνονται. Μία νύχτα, η Εύα δέχεται άπροσδόκητα την επίσκεψη τού Νέντ "Ατγουντ που την άγαπά ακόμη και έρχεται να την πείσει να μην πάει τόν Τόμπυ. Τ'ο παράθυρο τού δωματίου είναι ανοικτό. Απέναντι, στο γραφείο του, κάθεται ό σ'ερ Μώρις κ' εξέταζει μια ταμπάκσα. Η Εύα τρέμει μην αντίληφθ'ό γέρος την επίσκεψη τού Νέντ και γίνη σκάνδαλο. Ξαφνικά ακούγεται τ'ο κουνούνισμα τού τηλεφώνου. Είναι ό Τόμπυ. Που τηλεφωνεί, μεσ' στα δαθεία μεσάνυχτα, γι'ατί-λέει-δεν τόν έπαιρνε ό ύπνος και είσθανότανε την ανάγκη ν' ακούση τη φωνή της Εύας. Μετά τ'ο τηλεφώνημα, ό Νέντ "Ατγουντ ξανορρίζει την συζήτηση με την Εύα. Κάποια στιγμή ρίχνουν μια ματιά απ' τ'ο παράθυρο στο αντικρινό σπίτι. Βλέπουν ένα γαντοφορεμένο χέρι να κλείνει σιγα-σιγα την πόρτα τού γραφείου τού σ'ερ Μώρις. Και τόν σ'ερ Μώρις, μεσ' στα αίματα νεκρού. Πανικόβλητη, η Εύα ικετεύει τόν Νέντ να φύγη. Απ' τ'ο κεφαλοσκάλο τόν απώγεινε τόσο δυνατά—άθελά της—πού ό Νέντ καταπνύεται τ'α δγκάτζε σκαλιά τής σκάλας. Η μύτη του ματώνει απ' τ'ο χτύπημα και τ'α αίματα πιτσιλίζουν στη ρούπα της Εύας. Φύγνει. Τέλος, και η Εύα ξανορρίζει στο δωμάτιό της. Η αστυνομία ανιχνεί τις ανακρίσεις γιά την ανάκαμψη τού δολοφόνου τού σ'ερ Μώρις. "Όλες οι ένδεξιες είναι έναντιόν της Εύας. Ό αστυνομικός Ζακ Γκορόν είναι δέξιος γιά την ένοχη της και έξηγει την άπωσή του στόν Ντέρμιοτ Κίνρος. Έναν Έγγλέζο γίαντρο, πού περνάει τις διακοπές του στη Νότιο Γαλλία. Η συζήτηση γίνεται σ' ένα υπαίθριο κέντρο και η Τζάνις, η κόρη τού σ'ερ Μώρις, την άκούει άθελά της. Τρέχει άμέσως στο σπίτι της να ζητήσει έξηγησεις από την Εύα. Ό αστυνομικός και ά φίλος του την άκολουθούν. "Έξω απ' τ'ο σπίτι της Εύας συναντούν την αδελφή της και κειραϊόσας της "Υδ'ετ, τη δεσποινίδα Πρού. Η σύμπτωση τούς φέρνεται περίεργη. Ό αστυνομικός Γκορόν άνακρίνει την Εύα. Είναι βέβαιος γιά την ένοχη της. Ό μόνος που θ'α ήταν σ'ε θέση ν' άποδείξει τ'ο "έλληθι" της είναι ό Νέντ "Ατγουντ. Αυτός όμως δούσκειται έτοιμοθάνατος στο νοσοκομείο από έγκεφαλική διάσειση μετά τ'ο πέσιμό του από τ'α σκάλα. Ό Ντέρμιοτ Κίνρος, όμως, πιστεύει στην άδωότητα της Εύας και προσπαθεί να την άπαλλάξει από την τρομερή κατηγορία. Στο άναίμακτο, κατόπιν ενός άνωνόμου σημειώματος, η Εύα πηγαίνει σ' ένα άνοητοκείο στην όδο Λά "Αρτ. Βρίσκει εκεί την αδελφή της και κειραϊόσας της και τόν Τόμπυ.

Άστυνομικό μυθιστόρημα τού Τζών Ντίξον Κόρρ

Η Εύα σώπασε τόσο ξαφνιασμένη, πού ξεπετάχτηκε απ' την πολυθρόνα της.

Η Πρού είχε σχεδόν άδειασει τ'ο πανοράμι. Τ'ο τελευταίο πράγμα που είχε βγάλει και πού τ'ο είχε πετάξει περιφρονητικά άνάμεσα στις καρφίτσες και τις κουβαρίστρες μπορούσε να ήταν ένα φτηνό, ψεύτικο κόσμημα. Η μήπως δεν ήταν;

Μικρά τετράγωνα πετράδια σαν χρυσάλλα, ένωμένα με άλλα, έπίσης μικρά, πού σπιθίζανε με λάμπες γαλάζιες ήτανε δεμένα σ' ένα παλαικό σχέδιο, σχηματίζοντας ένα κολλίε.

—Πού τ'ο βρήκατε αυτό; είπε η Εύα.

—Αυτό; "Ω, δεν έχει καμμία άξια.

—Δεν έχει άξια!

—Όχι, καμμία.

—Διαμάντια και ζαφείρια!

Η Εύα έπιασε τ'ο κολλίε απ' την μάν άκρη και τ'ο σήκωσε. Γιά μια στιγμή, τ'ο κόσμημα φάνταζε σαν ένα μικρό φίδι πού σάλεινε πλάι στη λάμπα.

—Είναι τ'ο περιδέραιο της μαντάι ντέ Λαμπάλ, της φίλης της Μαρίας "Αντουανέτας! "Η τρελή άβηκα έντελώς ή τ'ο είδα γιά τελευταία φορά στη συλλογή τού σ'ερ Μώρις Λώους, στη διτρίνα άριστερά απ' την πόρτα καθώς μπαίνει στο γραφείο.

—Διαμάντια και ζαφείρια; Κάνετε λάθος, κυρία, είπε η Πρού, όχι χωρίς πικρία. Δεν με πιστεύετε; Δεν έχετε παρά να πάτε ή ίδια στο κατ'άστημα τού κ. Βέιγ, πέντε ήμματα απ' εδώ, να τόν ρωτήσετε πόσο άξίζει.

—Ναι, είπε ό Τόμπυ μ' ένα παράξενο τόνο στη φωνή του, αλλά πού τ'ο βρήκες έσύ αυτό, Πρού;

Η Πρού τόν κοίταξε, έπειτα τ'ο βλέμμα της ξαναγύρισε στην Εύα. Δεν είχε πιά τ'ο γεμάτο άυτοπεποίθηση ύφος της.

—Μπορεί να είμαι κουτή, όπως λέει η αδελφή μου. Μπορεί ή ιδέα μου να μην ήταν καλή. "Αχ, Θεέ μου, αν έκανα κάτι στραβά ή αδελφή μου θ'α με σκοτώσει. Έσείς οι δυο πάτε να με μιλήσετε. Δεν σ'ας έχω έμπιστοσύνη. Δεν θ' άπαντήσω σ'ε καμμία έρώτηση. Τώρα κιάλα πάω... πάω να τηλεφωνήσω στην "Τζέτ.

Πετώντας την τελευταία αυτή φράση σαν μια

τρομαχτική άπειλή, η Πρού δγίγχε απ' την κάμαρα τόσο γρήγορα πού οι δυο άλλοι δεν θ'α μπορούσαν να την σταματήσουν ακόμη και αν θύεταν. "Ακουσαν τόν κρατό τών δημάτων της στη σκάλα στο βάθος τού μαγαζιού. Η Εύα άφισε τ'ο κολλίε στο τραπέζι.

—Έσύ της τ'ο χάρισε, Τόμπυ;

—Τι λές τώρα! Άσφαλώς όχι!

—Είσαι βέβαιος;

—Φυσικά και είμαι βέβαιος. Έξάλλου... αυτό τ'ο κολλίε δεν εξαφανίστηκε!

—Δεν... εξαφανίστηκε;

—Βρίσκειται ακόμα στη διτρίνα άριστερά απ' την πόρτα. Ήταν πάντως εκεί όταν έφυγα γιά τ'ο σπίτι πρην μισή ώρα. Τ'ο θυμώμαι καλά, γι'ατί ή Τζάνις μου τ'ο έδειξε.

—Τόμπυ, είπε η Εύα, πούες φορούσε καφέ γάντια;

Είδε μεσ' στόν καθρέφτη τ'ο πρόσωπο τού Τόμπυ να παίρνει μια περίεργη έκφραση.

—Τ'ο άπόγευμα, όταν ή αστυνομία μου έκανε έρωτήσεις, είπε η Εύα τρομερά ταραγμένη, δεν είπα όλη την άλήθεια. Ό Νέντ "Ατγουντ είδε τόν άνθρωπο πού σκότωσε τόν πατέρα σου. Κ' έγώ ή ίδια σχεδόν τόν είδα... Κάποιος πού φορούσε καφέ γάντια μήκε στο γραφείο, έκανε κομμάτια την ταμπάκσα και σκότωσε τόν σ'ερ Μώρις. Ό Νέντ μπορεί να μην πεθάνη, ξέρεις. Κι αν δεν πεθάνη (μέσ' στόν καθρέφτη είδε τ'α μάτια τού Τόμπυ ν' άνοιγοκλείνουν νευρικά) κι αν δεν πεθάνη, ό Νέντ θ'α πη τί είδε. Δεν μπορεί να σου πώ πολλά, Τόμπυ. Μπορώ να σου πώ όμως ένα π'αγμα: Ό δολοφόνος είναι κάποιος απ' την ώραία, άξιοπρεπέστατη οικογένεια σου.

—Αυτό πού λές είναι ένα βρωμερό ψέμα, ξεφώνησε ό Τόμπυ.

—Ψέμα; Είσαι έλευθερος να τ'ο νομίζεις, αν θέλεις...

—Τι ακριβώς είδε ό... φιλαράκος σου;

Η Εύα τού είπε με λίγα λόγια.

—Δεν άνέφερες όμως τίποτα απ' όλ' αυτά στόν Γκορόν, παρατήρησε ό Τόμπυ.

Η φωνή δγίγχε με κόπο απ' τ'α χείλη του. "Εμοιάζε να πνίγεται.

—Όχι, δεν είπα τίποτα. Και ξέρεις γι'ατί;

—Δεν ξέρω. "Υποθέτω πώς δεν μίλησες γιά να καλύψεις τις έρωτικές περιπτώσεις σου με...

—Τόμπυ Λώους, τί θέλεις τώρα; Νά σηκωθώ να σου άστράψω κανένα μπάτσο;

—Μπράβο! Τ'ο ρίξαμε τώρα στην προστυχιά, βλέπω!

—Έσύ μιλάς γιά προστυχιά;

Ό Τόμπυ έκλεισε τ'α μάτια του, σφίγγοντας μ' όλη του τη δύναμη τ'ο μαριμάρινο γείσο τού τζακιού.

—Με συγχωρής, είπε, αλλά δεν καταλαβαίνεις, Εύα. Δεν άντέχω άλλο. Σού τ'ο λέω καθαρά, δεν σου επιτρέπω ν' άνακατέψεις τη μητέρα μου ή την αδελφή μου σ' αυτή την ύπόθεση!

—Πούες σου μίλησε γιά την μητέρα σου ή την αδελφή σου; Σού είπα μονάχα πώς ό Νέντ μπορεί να καταθέσει ότι ήμουν στο σπίτι μου την ώρα πού έγινε τ'ο έγκλημα... όπως άλλωστε πιθανότατα και ή "Τζέτ Λακούρ. Κ' έγώ, σαν θλάσας, δεν έβγαλα λέξη γιά να μη σ'ε πληγώσω. Σ'ε είχα γιά τόσο τίμιο, τόσο ειλικρινή...

Ό Τόμπυ έδειξε τ'ο ταβάνι.

—Τ'α βάζεις τώρα μαζί μου έξ αιτίας αυτής εκεί άπάνω;

—Δεν τ'α βάζω μαζί σου.

—Ζηλεύεις, έ; ρώτησε ό Τόμπυ πολύ ευχαριστημένος.

Η Εύα έμεινε γιά λίγο συλλογισμένη.

—Τ'ο περίεργο είναι ότι δεν αισθάνομαι καμμία ζήλεια.

Γέλασε.

—"Αν μπορούσες ν'άβλεπες τ'ο πρόσωπό σου όταν μπήκα εδώ μέσα... Θ'α τ'ο εύρισκε τρομερά άστείο, αν ή αστυνομία δεν με κυνηγούσε... χωρίς να κάνεις έσύ τίποτα γιά να την έμποδίσης. Και τώρα βρίσκειται αυτή τη δεσποινίδα Πρού μ' ένα κολλίε πού μοιάζει...

Η κουρτίνα πού σκέπαζε την πόρτα της κάμαρας πρ'ος τ'ο κατ'άστημα ήταν από βαρύ καφετί βελούδο. Ένα χέρι παραμέρισε την κουρτίνα. Η Εύα είδε τ'ο χαμόγελο — ένα παράξενο χαμόγελο, σαν να ήταν τ'ο στόμα στραβά — τού ψηλού άντρα με τ'ο παλιό σπόρ κοστούμι, πού είχε δη γιά πρώτη φορά τ' άπόγευμα.

—Με συγχωρήτε πού μπαίνω έτσι άπόσκλητος, είπε ό Ντέρμιοτ Κίνρος βγάζοντας τ'ο καπέλλο του, αλλά θ'άθελα να ρίξω μια ματιά σ' αυτό τ'ο κολλίε.

Ό Τόμπυ στράφηκε ξαφνιασμένος.

Ό Ντέρμιοτ πλησίασε στο τραπέζι και άκούμπησε τ'ο καπέλλο του. Πήρε τ'ο περιδέραιο με τ'α γαλάζια και άσπρα πετράδια και τ'ο σήκωσε κάτω απ' τ'ο φως της λάμπας. Τ'ο στριφογύρισε άνάμεσα στα δάχτυλά του. Βγάζοντας ένα μικρό χρυσόχονο απ' την τσέπη του τόν κράτησε μπροστά στο δεξί του μάτι κ' εξέτασε ξανά με μεγάλη προσοχή τ'ο κόσμημα.

—Ναι, είπε με πρόδηλη άνακούφιση, δεν είναι άληθινό.

Άφισε τ'ο κολλίε και ξανάβαλε τ'ο φακό στην τσέπη του.

Η Εύα βρήκε τη λαλιά της.

—Είσαστε άστυνομικός! "Ηοθατε νά...

—Νά σ'ας συλλάβω; Όχι, άποκρίθηκε ό Ντέρμιοτ και χαμογέλασε. Είχα έρθει άπλούστατα σ' αυτόν τόν δρόμο να δώ τόν κ. Βέιγ, τόν έμπορο έργων τέχνης. "Ηθελα τη γνώμη του γιά τ'ουτό εδώ.

Άπό τη μέσα τσέπη τού σακκακιού του έβγαλε κάτι τυλιγμένο σ'ε λεπτό χαρτί. Ξετύλιξε τ'ο πακετάκι και, κρατώντας τ'ο απ' τη μάν άκρη, έδειξε ένα δεύτερο κολλίε με άστραφτερές γαλάζιες και άσπρες πέτρες. Ήταν — με την πρώτη ματιά — τόσο όμοιο μ' εκείνο πού βρισκότανε στο τραπέζι, πού η Εύα κοίταζε με γουρλωμένα μάτια μια τ'ο ένα, μια τ'ο άλλο.

—Αυτό, έξηγήσε ό Ντέρμιοτ δείχνοντας τ'ο πακετάκι πού κρατούσε, είναι τ'ο περιδέραιο της Μαντάι ντέ Λαμπάλ, απ' τη συλλογή τού σ'ερ Μώρις Λώους. Μετά τ'ο έγκλημα, αν θυμάστανε, βρέθηκε χνάμο, κάτω απ' τη διτρίνα.

—Λοιπόν; ρώτησε η Εύα.

—Δεν μπορούσα να καταλάβω γι'ατί. Τούτα εδώ είναι άληθινά διαμάντια και ζαφείρια. Μου τ'ο βεβαίωσε πρην από λίγο ό κ. Βέιγ. Τώρα όμως βλέπω πώς υπάρχει ένα δεύτερο περιδέραιο, μια άπομίμηση. Κι αυτό, φυσικά, με βάζει σ'ε σκέψεις...

Σώπασε κοιτάζοντας ίσια μπροστά του με βλέμμα άψηχημένο. Τίναξε σ'ε λίγο τ'ο κεφάλι του, σαν να είχε τελειώσει τούς συλλογισμούς του και ξαναγύρισε στην πραγματικότητα. Τυλίγοντας ξανά

με προσοχή τ'ο περιδέραιο μέσ' στο χαρτί, τ'ο έβαλε στην τσέπη του.

—Έχετε την καλосύνή να μου πητε, ξεφώνησε ό Τόμπυ, τι γυρεύετε εδώ;

—Είναι αυτό τ'ο σπίτι σας και σ'ας ένώχλησα, κύριε;

—Ξέρεις πολύ καλά τί έννοώ. Και άφήστε αυτό τ'ο ψεύτικο ευγενικό ύφος γι'ατί έχω την εντύπωση πώς...

—Ναι, έχετε την εντύπωση...;

—Πώς με είφανεύετε!

Ό Ντέρμιοτ στράφηκε πρ'ος την Εύα.

—Σ'ας είδα να μπαίνετε εδώ. Ό όδηγός τού ταξί με βεβαίωσε πώς είσαστε ακόμα μέσα και ή ξάπορτα ήταν όρθάνοιχτη. "Εκείνο πού ήθελα να σ'ας πώ είναι να μην άνησυχήτε πιά. Η άστυνομία δεν πρόκειται να σας συλλάβη. Όχι ακόμα.

—Μά ήθετε στο σπίτι μου!

—Δεν έχει σημασία. Τ'ο συνηθίζε αυτό. Άπό τώρα και στο έξης θ'α σ'ας παρακολουθ'ε άδιάκοπα. Πάντως είμαι σ'ε θέση να σ'ας πώ, έμπιστευτικώς, πώς τ'ο πρόσωπο πού οι άστυνομικοί ήθελαν κυρίως να δούν ήταν ή "Τζέτ Λακούρ πού τούς ύποδέχτηκε με τόσες χαρές. Κι αν αυτή τη στιγμή πού

μιλάμε δεν της κάνουν τόν βίο άβιωτο, τότε θ'α πη πώς έγώ δεν ξέρω τούς Γάλλους... Έλάτε, μην κάνετε έτσι, ήσυχάστε!

—Είμαι... είμαι πολύ καλά.

—Φάγατε τίποτα τ'ο βράδυ;

—Όχι.

—Τ'ο φαντάστηκα. Τ'ο κακό πρέπει άμέσως να διορθωθεί. Είναι έντεκα περασμένες, αλλά κάπου θ'α βρούμε ένα έστιατόριο άνοιχτό. Άκούστε τώρα και κάτι άλλο: Ό φίλος μας Γκορόν άλλάξε κάπως ιδέες απ' τη στιγμή πού κάποιος τού σφύριξε πώς ένας απ' την οικογένεια Λώους λείει ψέματα.

Όλη ή άτμόσφαιρα άλλάξε ξανά μόλις άκούστηκαν οι λέξεις «οικογένεια Λώους». Ό Τόμπυ προχώρησε ένα βήμα:

—Είσαστε κ' έσείς μέσα στη συνωμοσία;

—Καλά τ'ο είπατε, ύπάρχει μια συνωμοσία, κύριε.

—Άλλά γι' αυτήν δεν είμαι έγώ ύπεύθυνος.

—Όταν παραμονεύατε πίσω απ' εκείνη την πόρτα, είπε ό Τόμπυ τονίζοντας τη δεύτερη λέξη, άκούσατε κάτι γιά καφέ γάντια;

—Ναι.

—Και δεν άπορήσατε;

—Όχι.

Ό Τόμπυ, άνασαινοντας με δυσκολία, κοίταξε τόν Ντέρμιοτ με παράπονο.

—Ακούστε, είπε, φαντάζομαι πώς θ'α τ'ο παραδεχτήτε κ' έσείς πώς δεν είμαι άνθρωπος να συζητώ τ'α οικογενειακά μου με ξένους. Άλλά σ'ας ρωτώ: δεν βρίσκετε πώς μου φέρονται πολύ άσχημα σ' αυτή την ιστορία;

Η Εύα έκανε να μιλήσει.

—Περιμένε! τη σταμάτησε ό Τόμπυ. Μπορεί όρισμένα πράγματα να φαίνονται περίεργα, τ'ο παραδέχομαι. Άλλά ή ιδέα πώς κάποιος από μ'ας σκότωσε τόν πατέρα είναι τόσο ξεφωρενική, πού πολλοί φοβόμκε πώς έχουμε να κάνουμε εδώ με μια συνωμοσία. Και πούες τ'ο μηχανεύτηκε όλοι; ("Εδειξε την Εύα). Αυτή! Μία γυναίκα πού της είχα τυφλή έμπιστοσύνη, πού την λάτρευα!... Τ'ο είπα και στην ίδια τώρα δά... Τη βλέπω ξαφνικά μ' άλλα μάτια. Μάλιστα, δεν είναι αυτή πού νόμιζα! Νά σκεφτήτε πώς τ'ο παραδέχτηκε σχεδόν ότι τ'α ξανάφατμε μ' εκείνον τόν "Ατγουντ! Κι όταν της τ'ο λέω, φουρκίζεται, τ'α βάζει μαζί μου και χρησιμοποιεί λέξεις πού δεν ταιριάζουν στη γυναίκα πού είχα σκοπό να παντρευτώ... Και γι'ατί μιλάει έτσι; "Επειδή είχα ένα δεσμό μ' αυτή την μικρή, την Πρού... Σύμφωνα, όμολογώ πώς δεν είμαι άπόλυτα εν τάξει σ' αυτό τ'ο σημείο. Κάθε άντρας όμως έχει τ'ο δικαίωμα να ξεσκάη πότε-πότε, δεν βρίσκετε; Δεν είναι και τόσο τραγικό. Όπτε ό ίδιος παίρνει αυτές τις μικρές τρέλλες σ'α σοβαρά κ' έχει, δικαιολογημένα, την άξίωση να μην τις παίρνουν και οι άλλοι.

Η φωνή τού Τόμπυ ύψώθηκε.

—Τ'ο πράγμα όμως άφάερεί γιά μια γυναίκα άρραβωνιασμένη όπως σ' αυτή την περίπτωση. Γιατί, ακόμα κι αν ή συνάντησή της μ' εκείνο τ'ο κτήνος τών "Ατγουντ ήταν άθια — και της κάνω τη χάρη να τ'ο πιστέψω, μ' έπιφύλαξη — πάλι τ'ο γεγονός είναι ότι τόν είχε στην κάμαρά της, ναι ή όχι; Έχω την ύπόληψή μου, με σέβονται όλοι. Δε μπορώ να δώσω τ'ο δικαίωμα στόν κόσμο να κουτσομπολεύη τη μνηστή μου. Όχι, όσο κι αν την αγαπάω. Νομίζα πώς είχε άλλες χαρακτήρα, πώς είχε βάλει μυαλό. "Αν όμως έξωκουλούθησιν ά μου φέρεται έτσι, τ'ο λέω καθαρά, ή άλλάξω άπόφαση, θ'α τ'ο σκεφτώ πολύ να κάνω αυτό τόν γάμο.

Ό Τόμπυ σώπασε κάπως σαστισμένος και κυριευμένος από τύψεις, γι'ατί η Εύα έλάιγε. Τ'ο κλάμα της ήταν από θυμό και άγανάκτηση. Ένα νευρικό ξέσπασμα. Ό Τόμπυ, όμως, τ'ο παρεξήγησε.

—Πάντως σ' αγαπώ πολύ, της είπε γιά να την παρηγορήσει.

Γιά δέκα περίπου δευτερόλεπτα, μέσα στην άπόλυτη σιωπή, ό Ντέρμιοτ έμεινε συγκρατώντας την άνασσή του. Έίχε την εντύπωση πώς αν έπαιρνε άνάσα θ'α έκανε δλότελα την αυτοκυριαρχία του, θ'α έκανε μια τρέλλα, θ'α σκότωνε εκείνη τη στιγμή αυτόν τόν άνθρωπο πού στεκόταν άπέναντί του.

Κατόρθωσε ωστόσο να έπιβληθ'ε στόν έαυτό του. "Επιασε απ' τ'ο χέρι την Εύα και της είπε στοργικά:

—Ελάτε να φύγουμε απ' εδώ. Σ'ας άξίζει κάτι καλύτερο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΠΕΜΠΤΟ

Είχε άρχίσει να ξημερώνη. Στ'όν άσφαλτοστρωμένο δρόμο, πλάι στη θάλασσα, ένα άμάξι κυλού-

Τ'ο συνάχι είναι ένοχλητικό...

... αλλά γίνεται εξαιρετικά επικίνδυνο με τη συχνή χρ'ησι τού μανδηλιού σας, πού είναι διαρκώς βρεγμένο και γεμάτο μικρόβια. Με τ'α χαρτομάνδ'ηλα ΤΕΜΠΟ εξασφαλίζεσθε από κάθε κίνδυνο.

ΧΑΡΤΟΜΑΝΔΗΛΑ ΤΕΜΠΟ
Τ'α μόν'α άρωματισμένα
Καθαριότης - Οικονομία
Μεγάλη εύκολία

Παντού σήμερα χρησιμοποιούν τ'α πρακτικά χαρτομάνδ'ηλα

ΠΟΛΥΝΤΑΙ **Lex. 3**
ΑΠΟΚΑ. ΑΝΤ/ΠΟΙ: ΑΔΕΛΦΟΙ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗ Α.Ε. ΝΙΚΗΣ 9 ΤΗΛ. 25.739

σε άργά, με δυό επιβάτες μέσα. 'Ο άέρας ανάκα-
τωνε τὰ μαλλιά της Εύας, ώστόσο εκείνη, παρ'
όλη την κούρασή της απ' την άπνία, γελούσε.

—Τό ξέρετε, είπε, πώς με δάλατε νά μιλώ
συνέχεια όλη τη νύχτα;

—Κάνατε πολύ καλά, είπε ο Ντέρμοτ.
'Ο άμαξάς με τό ψηλό κατάλλο δε γύρισε τό
κεφάλι του, ούτε μίλησε. 'Ανασήκωσε καρτερικά
τούς ώμους.

—Καί πού βοισκόμαστε, αλήθεια; ρώτησε ή
Εύα. Θά πρέπει νά είμαστε πέντε - έξη μίλια έξω
από την Μπαντελέτ!

—Αυτό δεν έχει σημασία, την καθυσάχασε ο
Ντέρμοτ. Λοιπόν, αυτά πού μου είπατε...

—Ναί;
—Θέλω νά μου τὰ ξαναπείτε. "Όλα απ' την
άρχή.

—Πάλι;
Τούτη τη φορά οί όμοι του άμαξά άνέβηκαν
πάνω απ' τ' άφτιά του. Έκανε μιά στράκα με τό
μαστίγιό του και τ' άμάξι τρανάχηκε, τινάζον-
τας πέρα - δαθε τούς επιβάτες του.

—Σας παρακαλώ μὴν έπιμένετε, είπε ή Εύα.
Σας διηγήθηκα όλη την ιστορία τέσσαρες φορές.
Δεν παρέλειψα ούτε μιά λεπτομέρεια, σάς τ' δη-
κίζομαι... "Ας είναι, άφού τό θέλετε... 'Εκείνη,
λοιπόν, τη νύχτα... 'Η φωνή μου βράχνιασε. Φαν-
τάζομαι τί χάλια θάχη τό πρόσωπό μου.

"Ισωςσε τὰ μαλλιά της με τὰ δυό της χέρια.
Τά γριζία μάτια, κοκκινισμένα απ' τόν άνεμο, τόν
ιζέτευαν.

—Δεν κάνει νά τό αναβάλωμε γιά λίγο; Νά
πάμε πρώτα νά πάρουμε τό πρωϊνό μας;

"Η καρδιά του Ντέρμοτ σκιρτούσε από άγαλ-
λίαση. "Εγειρε πίσω στο ξεθωριασμένο κάθισμα,
τεντώνοντας τούς ώμους του. "Ηταν λιγάκι ζα-
λισμένος από την άπνία και από μιά ώοισμένη ά-
νακάληψη πού τόν έδαξε σέ σκέψεις. Είχε ξεχά-
σει πώς τὰ γένεια θά είχαν μεγαλώσει, πώς ήταν
άπόλυτη άνάγκη νά ξυριστή και πώς ή άψη του
θά ήτανε φρικτή. "Ηταν συνεπαρμένος από χαρά
του φαινόταν πώς εκείνη τη στιγμή θά μπορούσε
νά σηκώσει όλόνκληρο τόν κόσμο, νά τόν ζυγίσει
στά χέρια του και νά τόν πετάξει χάμω.

—Πολύ καλά, θά σάς άαλλάξω απ' τόν κό-
πο, είπε. Στο κάτω - κάτω, έχω τīs κυριώτερες
λεπτομέρειες, νομίζω. Βλέπετε, κυρία Νείλ, μου
είπατε κάτι πολύ σημαντικό.

—Τί;
—Μου είπατε ποιός είναι ο δολοφόνος.

—Εγώ! Μά δεν έχω ιδέα ποιός είναι! διαμαρ-
τυρήθηκε ή Εύα.

—Τό ξέρω. Γι' αυτόν άκριβώς τόν λόγο ή κα-
τάθεσή σας είναι τόσο πολύτιμη. "Αν ξέφατε τί
έγινε...

Της έθοιξε μιά λοξή ματιά, διστάζοντας.

—Χτές μου είχε περάσει απ' τό νού ή ιδέα —
συνέχισε — μιά ιδέα πολύ άόριστη, πώς δεν άκο-
λουθούσα τό σωστό δρόμο. Βεβαιώθηκα άπόλυτα
μόνο τη νύχτα, όταν άρχισατε νά μου λέτε όλη
την ιστορία την ώρα πού τρώγαμε την άμελέττα
μας στο ταβερνάκι του Ρούς.

—Κύριε Κίνρος, ρώτησε ή Εύα, ποιός απ' ο-
λους έκανε τό φόνο;

—Έχει αυτό γιά σάς σημασία; Σας έπηρεά-
ζει σέ τίποτα (άγγιξε τό στήθος του) εδώ;

—"Όχι. 'Αλλά... ποιός απ' όλους σκότωσε;

'Ο Ντέρμοτ την κοίταξε κατάματα.

—Αυτό δεν πρόκειται νά σάς τό πώ.

"Η Εύα έννευρίστηκε. Καθώς, όμως, άνοιξε τό
στόμα της νά διαμαρτυρηθή θυμωμένα, πρόσεξε
την άνυπόκριτη, φιλική, την τόσο εγκάρδια και
παρήγορη έκφραση των ματιών του Ντέρμοτ. Δέ
μίλησε.

—'Ακούστε, συνέχισε ο Ντέρμοτ Κίνρος. Δεν
τό λέω αυτό γιά νά παραστήσω τόν σπουδαίο ντε-
τέκτιβ και νά καταπλήξω τούς άλλους στο τελευ-
ταίο κεφάλαιο. Τό λέω γιατί, σάν ψυχολόγος, τό
βρίσκω άπαραίτητο. 'Η λύση του προβλήματος
(έδειξε με τό δάχτυλο τό μέτωπό του) είναι έδώ.
Στό μυαλό σας.

—'Εξακολουθώ νά μὴν καταλαβαίνω τίποτε.

—Τήν ξέρετε, αλλά δεν τό έχετε άντιληφθή
ότι την ξέρετε. "Αν σάς την έλεγα, θ' άρχίζατε
νά κάνετε σκέψεις. Θά δίνατε μιά δική σας έρμη-
νεύα σέ διάφορα σημεία. Θά δάζατε τὰ γεγονότα
σ' άλλη σειρά, Κι' αυτό δεν πρέπει νά γίνη. "Όχι
άκόμη. "Όλα — άκούτε; ο λ α — έξαρτώνται από

ένα πράγμα: πρέπει νά περιγράψετε τη σκηνή
στον Γκορόν και στον άνακριτή άκριβώς όπως την
περιγράψατε σέ μένα.

"Η Εύα έκανε μιά νευρική κίνηση.

—Θέλετε νά σάς δώσω ένα παράδειγμα; πρό-
τεινε ο Ντέρμοτ κοιτάζοντάς την με προσοχή.

"Εγώσε τό χέρι στην τσέπη του γιλέκου του
κ' έβγαλε τό ρολόι του. Τό κράτησε ψηλά.

—Πέστε μου, τί είναι αυτό;

—Τί;

—Θέλω νά μου πείτε τί είναι αυτό πού έχω στο

χέρι μου.

—Είναι ένα ρολόι, κύριε ταχυδακτυλουργέ.

—Πώς τό ξέρετε; Αυτή τη στιγμή ο άνεμος

φυσάει πολύ δυνατά. Δεν μπορείτε ν' άκούτε τούς

χτύπους του.

—Μά, κύριε Κίνρος, τ ο β λ ε π ω πώς εί-

ναι ένα ρολόι.

—'Ακριβώς. Αυτό περίμενα νά μου πείτε... Καί

τόρα — πρόσθεσε εύθυμα — βλέπομε επίσης στο

ρολόι πώς ή ώρα είναι πέντε και είκοσι κι' αυτό

σημαίνει πώς πρέπει νά πάτε νά κοιμηθήτε... 'Α-

μαξά!

—Μάλιστα, κύριε;

—Πίσω στην πόλη!

—Μάλιστα, κύριε!

Θάλεγε κανείς πώς ένα μαγικό ραβδί άγγιξε

τόν ύπομονετικό άμαξά. Μαστίγωσε τ' άλογό του

κ' έστριψε τ' άμάξι του σάν άστραπή. Είχανε ξα-

ναπάρε τό δρόμο του γυρισμού, όταν ή Εύα μίλη-

σε ξανά.

—Καί τώρα;

—Τώρα σάς χρειάζεται ύπνος. Μὴν άνησυχή-

τε γιά τίποτα, νάχετε άπόλυτη έμπιστοσύνη σέ μέ-

να. τόν ταπεινό δούλο σας. Νάχετε υπ' όψη σας

πώς θά πρέπει νά ήτε τόν Γκορόν και τόν άνα-

κριτή σήμερα.

—Ναί.

—Αυτό ο κ. Βωτούρ, ο άνακριτής, έχει φήμη

άνθρώπου φοβερού και τρομερού. Δεν πρέπει όμως

νά τόν φοβηθήτε. "Αν άσκήση τὰ δικαιώματά του,

πράγμα πού δεν άποκλείεται, δέ θά μ' άφήση πιθα-

νώτατα νά παρενρεθώ στην άνάκριση...

—Δέ θά είσαστε εκεί! άναφώνησε άνήσυχη ή

Εύα.

—Βλέπετε, δεν είμαι δικηγόρος. 'Αλήθεια, μιά

και τώφερε ή κουθέντα, θά κάνετε καλά νά πάρετε

ένα δικηγόρο. Θά στείλω τόν Σωλομόν στο σπίτι

σας.

Καί ύστερ' από μιά μικρή παύση, με τὰ μάτια

καρφωμένα στην πλάτη του άμαξά:

—Δέ μου λέτε, έχει καμιά σημασία γιά σας,

άν θά είμαι εγώ παρών στην άνάκριση;

—'Ασφαλώς, πολύ μεγάλη. Δέ σάς ευχαρίστη-

σα γιά...

—"Ω, δεν ύπάρχει λόγος. Λοιπόν, όπως είπα-

με, θά περιγράψετε όλη τη σκηνή λ ε π τ ο μ ε -

ρ ω ς —προσέξετε, όπως την περιγράψατε σέ μέ-

να. Μετά την έπίσημη κατάθεσή σας θά είμαι

έλεύθερος νά δρώσω.

—Τί θά κάνετε στο άναμεταξύ;

'Ο Ντέρμοτ έμεινε σιωπηλός άκριβή ώρα.

—'Υπάρχει ένα πρόσωπο πού μπορεί νά μαρ-

τυρήσει ποιός είναι ο δολοφόνος, είπε. Αυτό τό

πρόσωπο είναι ο Νέντ 'Ατυουντ. Γιά την ώρα, θ-

μως, μάς είναι άχρηστος άφού δεν είναι σέ θέ-

ση νά μιλήσει. Μένω, πάντως, κ' εγώ στο ξενο-

δοχείο «Ντονζόν» και θά φροντίσω νά μάθω άν

ύπάρχει τίποτε νεώτερο. Θά περάσω τώρα απ' τό

ξενοδοχείο... "Η μάλλον όχι. Θά πάω στο Λον-

δίνο.

"Η Εύα άπόρησε.

—Στό Λονδίνο;

—Γιά μιά μέρα μόνο. Στίς δεκάμιση φεύγει

ένα αεροπλάνο απ' έδώ και, από τό Κρούιντον, έ-

να άλλο άργά τό άπόγευμα. "Αν τὰ καταφέρω

νά πάω, θά είμαι ξανά πίσω τό θράδυ. "Ως τό-

τε πρέπει νάχω συγκεντρώσει τīs πληροφορίες πού

θέλω, άν όλα πάνε καλά.

—Κύριε Κίνρος, γιατί κάνετε τόσο κόπο γιά

χάρη μου;

—"Ω, δεν συμβαίνει κάθε μέρα νά βλέπης έ-

ναν πατριώτη σου νά κινδυνεύη!... Μπορούσα νά

τούς αφήσω νά σας περάσουνε μιά θηλειά στο

λαιμό;

—Μὴν άστειεύεστε!

—'Αστειεύόμουν; Μέ συγχωρήτε.

ΠΡΩΤΑ Ο ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΥΣΤΕΡΑ ΤΟ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑ...ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΠΑΛΗΣ

Η ΜΙΣΕΛ ΖΙΡΑΡΝΤΟΝ

ΕΝΑ ΝΕΟ ΑΣΤΕΡΙ

ΜΕ ΠΟΛΛΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

ΒΙΑΣΤΙΚΗ ΚΑΘΕ ΠΡΩΪ· Η ΜΙΣΕΛ ΣΠΕΥΔΕΙ ΣΤΗ

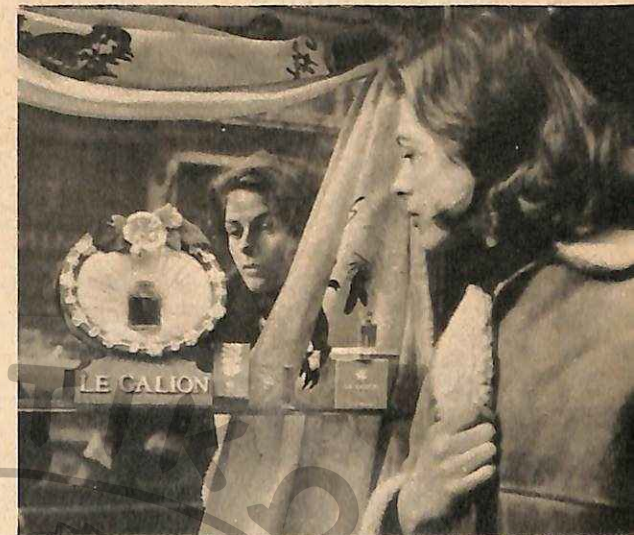
ΔΟΥΛΕΙΑ ΤΗΣ —ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΟΞΑ

(Len Sirman)

ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ της Μισέλ δεν
είναι άκόμη άνθηρά. "Ετσι, τό μι-
κροσκοπικό διαμέρισμά της δεσπό-
ζει στίς γειτονικές στέγες και έχει
τη γραφικότητα εκείνη πού μάς ά-
ρέσει νά βλέπωμε στον κινηματο-
γράφο, όχι όμως και νά την... ύφι-
στάμεθα. 'Αλλά τώρα, έπειτα από
τīs πρώτες έπιτυχίες, ή νεαρή στάρ-
λετ μπορεί δικαιωματικά και θάσιμα
νά όνειροπολή μέγαρά κ' έπαύλεις.
←■

ΟΣΟ ΑΠΛΗ και άνεπιτήδευτη και
άν την θέλουν οί παραγωγοί και οί
διαφημιστάι, μιά προθήκη με έκλε-
κτά άρώματα άσκει, πάντως, την ά-
κατανίκητη γοητεία της. Καί κάτι
άλλο παράξενο διαπιστώνει κανείς
στην ψυχολογία της Μισέλ. 'Η με-
γαλύτερη διασκέδαση της νέας με
τὰ νοικοκυρίστικα ιδανικά είναι ή
↓ παρακολούθηση άγώνων... π ά λ η ς.

ΤΟ ΔΡΟΣΕΡΟ και έξυπνο προσώπάκι είναι τό
μεγάλο άτού της Μισέλ, στην προσπάθειά της
νά δημιουργήση ένα κινηματογραφικό τύπο και νά
κατακτήση τη συμπάθεια του μεγάλου κοινού.

Η Μισέλ Ζιραντόν, νέο άστέρι του
γαλλικού κινηματογράφου, άρχισε την
καριέρα της παίζοντας στο «'Ο θάνα-
τος σ' αυτόν τόν κήπο», του Μπουνέλ,
μαζί με τόν Ζωρς Μάρσαλ. Τώρα γυρίζει
μιά καινούργια ταινία, με τόν τίτλο «Δεν
έχετε τίποτε νά δηλώσετε». Στο φίλμ αύ-
τό παίζει με έξαιρετική έπιτυχία τόν ρό-
λο μιάς νεαρής συζύγου, ο μήνας του μέ-
λιτος της όποιος σκιάζεται από την άκαι-
ρη ζήλεια ενός έρωτευμένου, πού είναι
σύγχρονα τόσο δειλός, ώστε νά μὴν έκ-
δλώνεται.

"Η Μισέλ Ζιραντόν άρχικά ήθελε νά
γίνη χορεύτρια, αλλά άργότερα άποφάσι-
σε νά άφιερώση στον κινηματογράφο. Δεν
έχει όμως κάνει ειδικές σπουδές. Αυτό θά
μπορούσε νά θεωρηθί σάν μειονέκτημα,
άλλά οί σκηνοθέτες την προτιμούν έτσι,
γιατί πιστεύουν πώς παίζει πιο δροσερά
και αυθόρμητα.

Στό βάθος, ή Μισέλ Ζιραντόν, παρά
τη γρήγορη έπιτυχία της, έχει μείνει ένα
άπλό κορίτσι, μιά νοικοκυρούλα, πού ά-
γαπά νά μαγειρεύη και όνειρεύεται νά ά-
ποκτήση ένα ώραίο διαμέρισμα έπιπλω-
μένο με άπλά και ζωηρόχρωμα σκανδινα-
δικά έπιπλα.

Της άρέσει πολύ νά πλέκη —και αυτό
έχει άκόμη περισσότερο στερεώσει τη φή-
μη της σάν μιάς άπλής, ήσυχης, άπρο-
ποίητης και τρυφερής νοικοκυρούλας.

"Ενα άλλο πάθος της Μισέλ Ζιραντόν
είναι τό διάβασμα και ή συλλογή άντικει-
μένων τέχνης. Διαθέτει μιά καλή βιβλιο-
θήκη, και δεν παραλείπει νά την έπι-
δεικνύη στους φίλους της, δσάκις παρου-
σιάζεται ή ευκαιρία.

Οί άγαπημένοι της περίπατοι είναι
στά παλαιοπαλεια και στα ύπαίθρια δι-
δλιοπαλεια στίς όχθες του Σηκουάνα.

"Η Μισέλ Ζιραντόν είναι μιά απ' τīs
λίγες στάρλετ, με τīs όποιες μπορεί νά
συστήση κανείς σοβαρά, γιά θέματα πού
δεν άφορούν τό σινεμά, είχε πει κάποτε
ένας δημοσιογράφος. Καί γιά την Μισέλ,
όπως έδήλωσε ή ίδια, ήταν ή ώραιότερη
φιλοφροσύνη πού της έχουν κάνει ως τώρα.

■ ■ ■

Σ' ΕΝΑ ΗΣΥΧΟ ΣΠΙΤΙ της Όξφορντς πέρασαν τα τελευταία χρόνια της ζωής τους ο Λεωνίδας και η Ρόζα Πάστερνακ. Το ζεύγος των διαπρεπών καλλιτεχνών ανάμεσα στις κόρες του, Λύντια (άριστερά) και Ίωσηφίνα.

(Υ.Ρ.Ι.)

Η ΜΗΤΕΡΑ του Βόριδος Πάστερνακ. Χαρακτηριστικό πορτρέτο της τέχνης του συζύγου της.

Ο ΠΑΤΕΡΑΣ του συγγραφέως. Μιά από τις σπάνιες φωτογραφίες, που έβγαλε σ' όλη του τη ζωή ο Λεωνίδας Πάστερνακ.

Χρόνος και πάνω
πέρασε πιά από την
υπόθεση Πάστερνακ.
Τα πάθη που
έξήφθησαν τότε έχουν
από καιρό καταλαγιάσει.
Και ο ποιητής συνεχίζει
την εργασία του. Άλλα
τί γίνεται ή οικογένειά
του; Οί αδελφές του
που ζούν στην Όξφόρδη,
όπου πέθαναν και οί
γονείς του; Τί
γνωρίζουν και πώς
βλέπουν το έργο του;
Τελευταία ο Ζάκ
Άντριου επισκέφθηκε
την Όξφόρδη και πήρε
συνέντευξη από την
κυρία Λύντια Σλέιτερ,
αδελφή του Βόριδος.
Και μās προσφέρει τώρα
ένα ρεπορτάζ για την
καλλιτεχνική οικογένεια
Πάστερνακ.

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΠΑΣΤΕΡΝΑΚ

Τα πάθη που ξεσήκωσε η υπόθεση Πάστερνακ έχουν κατασιγάσει. Εκείνο που απομένει τώρα είναι ο ποιητής και το έργο του. Τελευταία πήγα στην Όξφόρδη και συνάντησα τις αδελφές του Βόριδος Πάστερνακ, στην ήσυχη έπαυλη όπου είχαν εγκατασταθεί οι γονείς τους λίγο πριν από τον πόλεμο. Ήταν περίεργο να βλέπω κανείς αντικείμενα της καθημερινής ρωσικής ζωής ανάμεσα με τα συνηθισμένα αγγλικά κομμάτια.

Η μικρότερη αδελφή του Πάστερνακ, η κ. Λυδία Σλέιτερ, είναι νύφη του τέως διευθυντού του Κολλεγίου Ράσκιν και την ρώτησα για τα μελλοντικά σχέδια του αδελφού της.

«Οί εφημερίδες έγραψαν για ένα νέο θεατρικό έργο και για μερικές μεταφράσεις, μου είπε. Φαίνεται ότι ο Βόρις δεν μεταφράζει τελικά τα ποιήματά του Ταγκόρ. Άλλα όσο για το έργο — αυτό είναι σωστό. Έχει για θέμα του την απελευθέρωση των δουλοπαροίκων στη Ρωσία, στα 1861».

«Όλοι γνωρίζουν ότι η μητέρα του ποιητού ήταν μουσικός και ότι ο πατέρας του ήταν ζωγράφος. Άλλα ελάχιστοι γνωρίζουν ότι η πιανίστρια εκείνη, που ξάφνιασε τον μεγάλο Ρουμπινστάιν, είχε για λίγα χρόνια μία εκπληκτική σταδιοδρομία. Και γενικά είναι άγνωστο ότι ο ζωγράφος εκείνος ήταν ο μοναδικός εκπρόσωπος του έμπρεσιονισμού στη Ρωσία. Στην εποχή τους, άνηκαν και οί δυο στην πρωτοπορία των καλλιτεχνικών κύκλων. Πραγματικά, ελάχιστοι συγγραφείς είχαν την τύχη να επωφεληθούν στα παιδικά τους χρόνια από τόσο ενοίκους συνθήκες, όσο ο Βόρις Πάστερνακ.

«Όταν συναντήθηκαν οί γονείς μου — ξηγεύ η κ. Σλέιτερ — η Ρόζα Κόφμαν ήταν κιόλας διάσημη πιανίστρια. Μαζύ με τον Πάμπλο Σαραζάτε είχαν παίξει στην Πετρούπολη μπροστά σε ακροατήριο χιλιάδων ανθρώπων. Είχε μείνει έξη χρόνια στη Βιέννη, όπου, σέ ηλικία 16 ετών, έγινε η αγαπημένη μαθήτρια του Λεοπόλντ. Είχε δώσει αρκετά κοντσέρτα και θα σάς δείξω μερικές μαρτυρίες της εποχής εκείνης».

Και η κ. Σλέιτερ μου παρουσιάζει ένα σωρό σχεδίων και εφημερίδων. Το δωμάτιο αυτό του ατελιέ του πατέρα της, Ένα μεγάλο παράθυρο βλέπει στα δένδρα της πλατείας. Στα δεξιά της πόρτας, ένα πιάνο Μπέκσταϊν, στα άριστερα ένα καθάλετο και σ' ένα τραπέζι μερικά πινέλα και μία παλέτα. Βλέπει κανείς πόσο μεγάλο ρόλο έπαιξαν οί καλές τέχνες στη ζωή της οικογενείας.

Εδώ βρίσκονται, προσεκτικά διατη-

ρημένα, τα αποκόμματα των αυστριακών, πολωνικών και ρωσικών εφημερίδων, που είχε συγκεντρώσει η μητέρα της Ρόζας, κιτρινισμένα και εύθριπτα από την πολυκαιρία. Ένας κριτικός γράφει: «Το ρεσιτάλ της Ρόζας Κόφμαν υπερέβη και τις πιο αχαλίνωτες προσδοκίες μας. Γνωρίζοντας τη φήμη της, περιμέναμε ν' ακούσουμε πραγματική τέχνη. Άλλα τέτια τελειότητας ξεπερνούσε κατά πολύ κάθε ελπίδα μας». «Το δεύτερο μέρος — γράφει άλλος κριτικός — άρχισε με τό άντάντε και ρόντο του Κουαρτέτου του Μόζαρτ. Σ' αυτά η Ρόζα κυριολεκτικά διηύθυνε την ορχήστρα, έντεινοντας το παίξιμό της και την έκφρασή της, μ' ένα ασήμα ισορροπίας, που μάγεψε το ακροατήριο».

«Σέ ποιά ηλικία έδωσε το πρώτο της κοντσέρτο η μητέρα σας;», ρώτησα.

«Ήταν όκτώ ετών και άπήχθη έν θριάμβω από τη σκηνή. Στην Όδησσό την ώνύμαζαν ο Μόζαρτ με φουστάνια. Και από τότε έπαιζε με όλοένα μεγαλύτερη έπιτυχία σ' όλες τις μεγάλες πόλεις της νοτίου Ρωσίας. Στο Κίεβο οί φοιτητάι της προσέφεραν ένα χρυσό ρολόι, με χαραγμένη την έξής φράση: «Ο Θεός της χάρισε το ίερον πύρ». Χρησιμοποιούσε το ρολόι αυτό σ' όλη της τη ζωή και είναι σήμερα ένα από τα πιο λατρεμένα μας κειμήλια».

Η κ. Σλέιτερ μου έδειξε ακόλουθος ένα άρθρο άλλης εφημερίδος, γραμμένο στα 1879 και, ενώ με βοηθούσε να το μεταφράσω, η μεγαλύτερη αδελφή της, η κ. Ίωσηφίνα Πάστερνακ (παντρεύτηκε ένα εξάδελφό της), μπήκε στο δωμάτιο. Ένα όμορφο φθινοπωρινό πραινό ξαναζωντανέψαμε αναμνήσεις του παρελθόντος... Την καθωρισμένη ώρα, ένα μικρό, συμπαθητικό κοριτσάκι, σενά υμμένο και με λεπτή φυσιογνωμία, ανέβηκε στη σκηνή. Χωρίς ίχνος επιτηδεύσεως κάθισε στο πιάνο και άρχισε να παίξει τη Σονάτα σέ Ντο Μείζον του Μπετόβεν. Στην πρώτη συγχροβία όλες μου οί προκαταλήψεις για τα παιδιαθαύματα εξαφανίστηκαν...». Άλλα αποκόμματα τόνιζαν τη «δεξιότητά» της, την «έκφραστική δύναμή» της και την «πρωτοτυπία της έρμηνείας» της «δωδεκαετούς πιανίστριας, που επί τέσσερα χρόνια μαγεύει όλους τους είδημονας της μουσικής». Η ότι «το μουσικό αυτό φαινόμενο... παρουσιάζει ένα βαθμό ποιητικής διευσάδεως, που δεν θα τον περίμενε κανείς σ' ένα παιδί της ηλικίας της».

Στα 1881 ο δάσκαλος της Ρόζας Κόφμαν, ο καθηγητής Τεντέσκο, την παρουσίασε στον Άντον Ρουμπινστάιν

που εκείνη την εποχή περνούσε από την Όδησσό. Άκολουθώντας τη συμβουλή του Ρουμπινστάιν, η Ρόζα ξεκίνησε για μία περιόδεία στο βορρά, ή οποία κατέληξε σέ θρίαμβο στη Μόσχα και στην Πετρούπολη.

«Νομίζω ότι η μητέρα σας ήταν άσθενικής κρσσεως, είπα. Πώς άνθεξε σέ τόσο μεγάλο ταξίδι;».

«Αποτέλεσμα της υπερβολικής νευρικής έντάσεως, της πυρετώδους ζωής στην πρωτεύουσα και της αϊφνίδιας αλλαγής του κλίματος ήταν μία επικίνδυνη άρρώστια. Έμεινε δυο μήνες στο σανατόριο, πριν της έπιτραπή να επαναλάβη την εργασία της στο σπίτι. Άλλα, δυο μήνες άργότερα, ο Τεντέσκο άνήγγειλε ότι ήταν τελείως έ-

τοιμη για μία περιόδεία στο έξωτερικό. Η είδηση του αϊφνίδιου θανάτου του, δυο μέρες μετά την αναχώρησή του, έπεσε σαν κεραυνός στην οικογένεια. Όλοι φοβήθηκαν για τη ζωή της. Η περιόδεία ματαιώθηκε και πέρασε ένας χρόνος πριν μπορέση να επαναλάβη τις δημόσιες εμφανίσεις της. Παρ' όλες τις έπιτυχίες της, έμεινε πάντα έπιφυλακτική και συνεσταλμένη και δεν έπαψε στιγμή να δουλεύει. Όπως ο πατέρας μου, μισούσε κ' εκείνη τον έρασιτεχνισμό».

Στα 1889 η Ρόζα Κόφμαν παντρεύτηκε τον Λεωνίδα Πάστερνακ, ένα νεαρό και πολλά υποσχόμενο ζωγράφο, που δεν είχε ακόμη καθιερωθή. Το ζεύγος εγκατεστάθη στη Μόσχα, όταν γεννή-

ΤΟ ΑΤΕΛΙΕ του Λεωνίδα Πάστερνακ, στην Όξφόρδη, διατηρείται ακόμη όπως το άφησε όταν πέθανε, στα 1945, ο πρώτος Ρώσος έμπρεσιονιστής.

θηκε ο Βόρις, τον Φεβρουάριο του 1890. Έδω, ο Λεωνίδας Πάστερνακ κέρδισε γρήγορα και όλοένα μεγαλύτερη αναγνώριση. Στά 1891 ο Τολστόϊ τον ξεχώρισε σε μία έκθεση και άργότερα του εμπιστεύθηκε την αποκλειστική εικονογράφηση των έργων του. Στά 1893 ο Λεωνίδας Πάστερνακ έγινε καθηγητής στη Ζωγραφική 'Ακαδημία της Μόσχας. Στην Αυτοβιογραφία του, ο Βόρις λέει γι' αυτά τα παιδικά χρόνια, όταν οι πιο φημισμένοι πίνακες των Ρώσων ζωγράφων, «τό μισό απόθεμα των σημερινών γκαλερί και κρατικών συλλογών», περνούσαν μπροστά από τα μάτια του.

Ήγαπούσε τη μουσική

Η επόμενη ερώτησή μου ήταν η εξής:

«Είναι σωστό ότι μετά το γάμο της η μητέρα σας εγκατέλειψε την μουσική για να αφοσιωθεί ολοκληρωτικά στην οικογένειά της και στη σταδιοδρομία του συζύγου της?»

«Για να είμαι ακριβής —μου είπε η κ. Σλέιτερ— έπαιζε μόνο για τους φίλους της. Η τελευταία δημοσία εμφάνισή της ήταν γύρω στα 1910-12. 'Αλλά συχνά έδινε ιδιωτικά κονσέρτα, όπως, π.χ., στο άρχοντικό του Τολστόϊ στην Γισσάνγια Πολιάνα. Όλη η οικογένεια Τολστόϊ συγκεντρωνόταν γι' αυτό την άκουση. Η κόμισσα Τολστόϊ έγραφε κάποτε στη μητέρα μου: «Ακόμη και μετά την αναχώρησή σας το σπίτι ήταν γεμάτο από ένα αδιόρατο αέρα ύψιστης τέχνης» Μαθηταί του 'Ωδείου της Μόσχας την επισκεπτόταν πριν από τις τελικές εξετάσεις τους, για να πάρουν ένα τελευταίο «κάτι». Συχνά τα δράβια καθόταν στο πιάνο. 'Ο πατέρας αγαπούσε κι εκείνος τη μουσική. Είχε πολλούς φίλους και, μολονότι η ζωή στο σπίτι ήταν κατά κανόνα ήσυχη, συχνά δεχόμαστε ενδιαφέροντες επισκέπτες, όπως τον Τολστόϊ, τον Σαλιάπιν, τον Σκριάμπιν, τον Ραχμάνινοφ, τον 'Αινστάιν, τον Ρίλκε».

Στο σημείο αυτό η αδελφή της κ. Πάστερνακ μου έδωσε ένα πολύτιμο πληροφοριοφόρο —τά σημειωματάρια στα οποία ο πατέρας της έγραφε τις αναμνήσεις του. «Θα δημοσιευτούν, αλλά δεν ξέρουμε πότε, μου είπε. Προσπαθώ να τα τακτοποιήσω, αλλά είναι πολλή δουλειά, με όλες τις αναμνήσεις 80 ετών».

Στό Παρίσι, στα 1889 και στα 1900, ο Λεωνίδας Πάστερνακ ανέκαλυψε τους Γάλλους έμπροσθενιστάς. Σ' αυτόν η επιρροή τους συνδυάστηκε κατά παράδοξο τρόπο με την ρομαντική αίσθηση της μορφής και του σχεδίου. 'Αντίθετα από τους Γάλλους έμπροσθενιστές, κράτησε τα σκοτεινά χρώματα της παλέτας του. Πότε δημιουργεί το φως κατά την παραδοσιακή μέθοδο των αντιθέσεων και πότε κατά τον έμπροσθενιστικό τρόπο.

«'Ο πατέρας μου πειραματιζόταν συνεχώς. Ουδέποτε σταμάτησε να εξελίσσει το στυλ του», μου είπε η κ. Σλέιτερ.

Το έργο του είναι διασκορπισμένο σε αρκετές γκαλερί και ιδιωτικές συλλογές, σε όλο τον κόσμο. Το μεγαλύτερο μέρος βρίσκεται πιθανόν στη Ρωσία και στην έπαυλή αυτή της 'Οσφόρδης, όπου οι τοίχοι των δωματίων, ακόμη και των διαδρόμων και του κλιμακοστασίου, είναι γεμάτοι με πίνακές του. Μία μεγάλη σύνθεση απεικονίζει τους άργυρους γάμους των Πάστερνακ. Τα παιδιά —το καθένα με χαρακτηριστική έκφραση— προσφέρουν τα δώρα τους και τις ευχές τους. 'Ο Βόρις απαγγέλλει το εορταστικό λογύδιο. Είναι όρθιος και το κεφάλι του γέρνει ελαφρά προς τα πίσω. Δείχνει σοβαρός και απλοϊκός ταυτόχρονα. 'Από ομήτιν η νεανική ελπίδα του, καθώς κι από τα μεταγενέστερα πορτραίτα, δημιουργείται η εντύπωση μίας βαθιάς ευθύτητας, μίας έντονης ευαισθησίας, μίας ελκρινούς και ακάματης πνευματικής αναζητήσεως.

'Αλλού υπάρχει ένα εκπληκτικό πορταίτο του Αίμιλ Βεράρεν. 'Επειτα, α-

νάμεσα από κάτι σκίτσα, προβάλλει το μνημειώδες κεφάλι του Τολστόϊ. 'Η προσοχή μου συγκεντρώνεται στον πίνακα πού, στην αρχή της σταδιοδρομίας του Λεωνίδα Πάστερνακ, ξεχωρίζει ο συγγραφέας της «'Ανας Καρένινα». Εικονίζει μία νεαρή ήθοιο, που την συνοδεύει η μητέρα της. Περιμένουν τη σειρά της να βγεί στη σκηνή. Πιο εκεί είδα μία αυτοπροσωπογραφία του ζωγράφου, που φέρει μία περίφημη κίντρινη ρομπά, η οποία άνηκε κάποτε σ' ένα Τάταρο άρχηγό και έπρόκειτο να την φορέσει ο Σαλιάπιν στο ρόλο του Βόριδος Γκοντούνοφ.

«Πότε έφυγαν οι γονείς σας από τη Ρωσία;», ρώτησα.

«Στά 1921, άποκρίθηκε η κ. Σλέιτερ. 'Η μητέρα μου είχε άδύνατη καρδιά και χρειαζόταν ειδική θεραπεία. Πήγανε στη Γερμανία για μερικά χρόνια. 'Ηταν περίοδος τρομακτικής ένεργητικότητας του πατέρα μου. 'Εργαζόταν άσταμάτητα και με μεγάλο ένδοξο σασμό. 'Η μητέρα μου κουβέντιασε με τα μοντέλα του ενώ εκείνος εργαζόταν, ώστε να στέκωνται χωρίς επιτήδευση. Στά 1924 ταξίδεψε για λίγο στην 'Εγγύς 'Ανατολή και αύξηθηκε το ένδοξο φέρον του για τα τοπία. Κατόπιν ώργανώθηκαν δυο έπιτυχεύτατες εκθέσεις έργων του στο Βερολίνο, στα 1927 και στα 1932».

«Σκόπευε να γυρίσει στη Μόσχα ο πατέρας σας;», ρώτησα.

«Ναι. Και είχε σχέδια για μία μεγάλη έκθεση έργων του στη Μόσχα, όπου ζούσαν με τις οικογένειές τους οι δυο γιοί του, ο Βόρις, ο ποιητής, και ο 'Αλέξανδρος, ο αρχιτέκτονας. 'Αλλά οι διατυπώσεις χρονίζαν και στο μεταξύ κάλεσα τους γονείς μου να έλθουν στην 'Αγγλία για ν' αναπαυθούν, πράγμα πού το είχαν ανάγκη και οι δυο. Γίωρτασαν τους χρυσούς γάμους τους στο Λονδίνο. Τόν 'Ιούνιο του 39 η μητέρα μου έπαιξε το πιάνο στο Κουιντέτο του Σούμαν, στον οίκο των 'Αγγλων καλλιτεχνών. 'Ηταν η τελευταία εμφάνισή της. Τρείς μήνες άργότερα πέθανε, σε ηλικία 72 ετών. 'Ο θάνατός της και η έκρηξη του πολέμου έβαλαν τέρας στα σχέδια του πατέρα μου. Πέθανε και ο 'Ιβιος στα 1945, αφήνοντας στο καδάλτο του ένα μισοτελειωμένο πορταίτο του Λένιν».

Η επιρροή της μητέρας

Τέλος κατέβηκαμε στον κήπο, όπου σεβριρίστηκε ένα τυπικό γαλλέικο σοά. 'Η κ. Σλέιτερ χαμογέλασε και μου είπε:

«Το τσαγιερό αντικατέστησε το σα-μοδάρ».

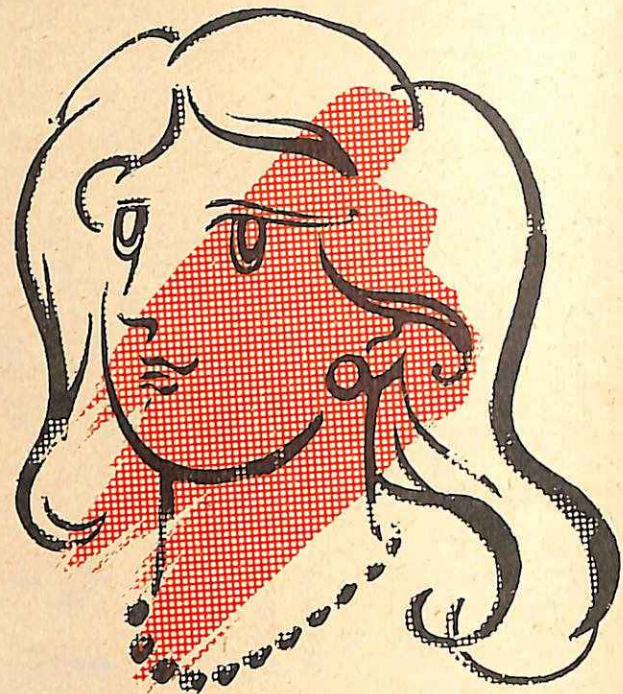
Η εκπληκτική ομοιότητα ενός από τους γιούς της με τον Βόριδα γύρισε τη συζήτηση στα αποτελέσματα της κληρονομικότητας και της επιρροής των γονέων.

«'Ασφαλώς η μητέρα μου άσκησε μεγάλη επιρροή στον Βόριδα, είπε η κ. Σλέιτερ. Στην αρχή ήθελε να γίνει μουσικός. 'Ισως, εγκαταλείποντας τη μουσική σύνθεση χάριν της ποιήσεως, απλώς άλλαξε όργανο. Καί, όπως ο πατέρας μου, είναι κι αυτός κατά κάποιο τρόπο έμπροσθενιστής όταν, με δυο-τρείς λέξεις ή με μία λεπτομέρεια, μεταδίδει μία εικόνα γεμάτη ζωντάνια και χρώμα».

«'Εκείνο πού μου κάνει εντύπωση σ' αυτές τις εικόνες, παρετήρησα, είναι ότι φθάνουν σε μία απόθευση του φωτός ή μάλλον σ' ένα διάλογο μεταξύ φωτός και σκότους. Θά το συναντήσω αυτό κανείς σε κάθε σελίδα του «'Αδρος Ζιζάγκος».

Νύχτωνε πιά στην 'Οσφόρδη. 'Επρεπε να γυρίσω στο Λονδίνο. Στο σπίτι της κ. Πάστερνακ, λίγο πιο πέρα από το σπίτι του πατέρα της, είδα κι άλλους πίνακες κι άλλες προσωπογραφίες. Και έδω είδα ένα παστέλ —ένα άσος, μία μαγευτική φθινοπωρινή συμφωνία κόκκινου και πράσινου. Σκέφθηκα την «ντάσα» στο Περντελίνιο, όπου ο Βόρις Πάστερνακ εξακολουθεί να δίνει ένα μάθημα δημιουργικής έμ-μονής και αγνότητας σ' εκείνους πού τον εκμεταλλεύονται ή τον καταδικάζουν.

ZAK ANTPIOY

Συμπληρώστε την όμορφιά σας με την λεπτομέρεια της Τέχνης.

Η πούδρα, το ρούζ, το κραγιόν και τα άλλα καλλυντικά είναι άπαραίτητα σε κάθε κομψή γυναίκα γιατί και το πιο όμορφο πρόσωπο χρειάζεται το θαυματουργό άγγισμα της Τέχνης.

Τα καλλυντικά ποιότητας δίνουν την γοητεία, επειδή τονίζουν την λεπτομέρεια, πού είναι το μυστικό της ομορφιάς.

Καλοτονισμένα χείλη, απλό πουδράρισμα, διακριτικό άρωμα, είναι οι λεπτομέρειες πού προκαλούν τον θαυμασμό.

Σήμερα, η κάθε κομψή γυναίκα ξέρει, πώς όλα τα καλλυντικά ποιότητας, έπιστημονικώς παρασκευασμένα, δά τα βρή πάντοτε και σε μεγάλη ποικιλία, στα

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

Π. Α. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΩΝΙΑ ΠΑΤΗΣΙΩΝ - ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

Ι. Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΝΑΡΗ 20 - ΚΟΛΩΝΑΚΙ

Έδω κι' Εκεί

■ ■ ■ ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ τους αυτοκινητιστάς. Το εργοστάσιο Πιρέλλι του Μιλάνου κατεσκεύασε ένα νέο τύπο ελαστικού. 'Αποτελείται από τρία στρώματα πού μπορεί κανείς να τα ξεκολήσει πολύ εύκολα. Στο εξής δεν θ' αλλάξει κανείς ελαστικό, αλλά θ' αφαιρεί το στρώμα πού έπαθε ζημιά, χωρίς τη βοήθεια κανενός εργαλείου.

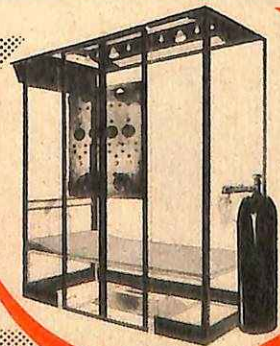
■ ■ ■ ΧΑΡΗ σε μία μικροσκοπική συσκευή τηλεφίας οι οδοντογίατροι θά μπορούν να εξετάζουν, χωρίς κανένα κόπο και σ' όλες τις λεπτομέρειες, το στόμα των πελατών των. 'Η συσκευή αυτή, πού χρησιμοποιείται ήδη στην 'Αμερική, δεν είναι μεγαλύτερη από ένα φουντούκι. Προβάλλει σε μεγέθυνση την εικόνα της κοιλότητος του στόματος σε μία όδον.

■ ■ ■ ΣΤΗΝ Τράπεζα Ουστμίνστερ του Λονδίνου υπάρχει μία συσκευή πού ξεχωρίζει και μετά αυτόμάτως τα κέρματα. Μέσα σε μία ώρα το μηχάνημα αυτό μπορεί να ξεχωρίσει κατά είδος ανάμικτα κέρματα αξίας 5 000 λιρών, να τα μετρήσει και να τα τοποθετήσει κατά προκαθορισμένα ποσά (από 5 έως 100 λίρες) μέσα σε σακουλάκια. Ζυγίζει 50 κιλά και λειτουργεί με 11 ηλεκτρικούς κινητήρες.

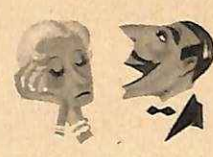
■ ■ ■ Η ΝΙΚΟΤΙΝΗ περιορίζει την ποσότητα χοληστερόλης στο αίμα χωρίς να προκαλή καμμία σοβαρή διαταραχή, ανέκαλυσαν δυο γιατροί του Ουάσκονσιν. Πιστεύεται ότι η μείωση της χοληστερόλης στο αίμα αναχαιτίζει ή αποτρέπει έντελώς την αρτηριοσκλήρωση.

■ ■ ■ ΕΝΑΣ Έλβετός διωμήχανος εγκατεστημένος στο Λονδίνο, πού ήθελε να χάριση χρυσά ρολόγια στον οδηγό και τα μέλη του προσωπικού της ταχείας Λονδίνου-Μπρίστολ, διότι το τραίνο άναχωρούσε και έφτανε πάντοτε στην ώρα του, αναγκάστηκε ν' αναβάλει τη δωρεά. 'Ο λόγος: Πριν από λίγες μέρες, για πρώτη φορά, η περίφημη ταχεία είχε 35 λεπτά καθυστέρηση.

■ ■ ■ Ο ΡΟΣΣΕΛΙΝΙ προσέλαβε τρείς Ροσσελίνι για το γύρισμα της νέας ταινίας του, «Μία νύχτα στη Ρώμη»: τόν άδελφό του Ρέντο, το γιό του Ρεντίνιο και τόν άνεψιό του Φρένκο.

ΦΛΥΑΡΙΕΣ

Υ Πλησιάζουν... οι χοροί. 'Ο 'Ελληνογαλλικός ετοιμάζεται να εγκαινιάσει, στις 29 Φεβρουαρίου, τις νέες αίθουσες της «Μεγάλης Βρετανίας». Στις 7 θα άκολουθήσει ο χορός των 'Αποφίτων του Κολλεγίου Ψυχικού. Στις ένδεκα και στις δεκατρείς η 'Αθήνα χορεύει στο «Κίνγκ Τζώρτζ» πρώτα η Φιλοδασική και μετά το Μπαλ-ντε-Τέτ του 'Εθνικού Συμβουλίου...

Υ 'Ο χειμώνας έφθασε... δυσάρεστος με βροχές, κρύο, κακοκαιρίες, άνεμους, φέρνοντας την συνήθη άναστάτωση. Δράμα τα κομψά ρετιρέ, πού όλα μπάζουν κρύο και νερά και βλέπουν τους κατοίκους των να τουρτουρίζουν προσπαθώντας να δρουν άπάγγεια γωνιά... Σ π ά ν ι ο, δυστυχώς, έχει γίνει για την πολυκατοικία το τζάκι. Λίγα τυχερά σπίτια ακόμη έχουν αυτή την φιλική ζωντανή παρουσία της φλόγας, πού γεμίζει ένα δωμάτιο με θερμή χαρά. Δυστυχώς, υπάρχουν και σπίτια (πώς να έκτελеше κανείς τους διακοσμητάς πού το άνέχονται;), με ψεύτικα τζάκια και με έγχρωμα φωτισμένα ψεύτικα κάρβουνα...

Υ Παλαιά κύματα (κινηματογραφικά). Ξαναγυρίζουν στην έφεδρεία η Μύρνα Λόου και ο Κλάντ Ραίηνς και γυρίζουν την ταινία: «'Από την ταραύσα»... 'Ο Μίκυ Ρούνεϊ έγραψε σενάριο: «'Ο γάμος» (γνωρίζει πολλά γι' αυτόν τόν θεσμό ο μικρόσωμος πολυαντρεμένος ήθοιοιός), το όποιον θα παίξουν η 'Ινγκριντ Μπέργκμαν και ο Κάρυ Γκράντ.

Υ Τελευταίον κύμα. 'Η Γαλλία εξακολουθεί να ταραύει τα νερά. Δέν προφθάσαμε να μάθουμε τόσα νέα όνόματα και τώρα προστίθεται άλλο ένα: Ζάν-Λυκ Γκντάρ. Νέος σκηνοθέτης, πρώτο φίλμ: «Α BOUT DE SOUFLE» («Χωρίς άναπνοή»).

● ΔΥΟ κοσμικές κυρίες συζητούν:

—Λοιπόν, χρυσό μου, πώς πήγε το χθεσινό κοκταίλ σου;

—Όλα θα ήταν θαυμάσια, άν κάποιος δέν άρχιζε τα σόκιν άνέκδοτά του... 'Ωσπου να γυρίσει να δής, η συγκέντρωση διαλύθηκε...

—Τόσο σκαμπρόζικα ήταν αυτά τ' άνέκδοτα;

—Μάλιστα. Νά φανταστής πώς άναγκάστηκα να δν διακόψω κάποια στιγμή πού έλεγε ένα άπ' τα πιο τολμηρά άνέκδοτα και να τόν παρακαλέσω να φύγει...

—Καλά έκανες! 'Επειτα δλα θα πήγαν καλά, υποθέτω...

—Καθόλου... Όλοι οι καλεσμένοι μου τόν άκολουθουν για να μάθουν το τέλος της Ιστορίας.

● ΣΤΗ Γερμανία, στην όχθη του Σπρέε πού χρησιμεύει ως διαχωριστική γραμμή μεταξύ της ρωσικής και της άμερικανικής ζώνης, δυο παράδες κοιτάζονται από τη μία πλευρά στην άλλη.

—Τσιμπάει; ρωτάει ο πρώτος.

—Τσιμπάει, απαντάει ο δεύτερος.

—Περίεργο, λίγα μέτρα άπόσταση κ' έσύ να πιάνεις τόσα φάρια κ' έγώ ούτ' ένα τόσην ώρα πού κάθομαι έδώ.

—'Οχι και τόσο περίεργο, έξηγει ο άλλος, από την άμερικανική όχθη, 'Εδω τα φάρια δέ φθάνουν ν' άνοίξουν το στόμα τους.

● ΕΝΑΣ υπάλληλος δορέθηκε να δουλεύει για λογαριασμό άλλων και να έκτελει όλη μέρα διαταγές. 'Αποφασίζει να δημιουργήση μία δική του μικρή έπιχειρηση για να είναι άφεντικό του έαυτού του και να μην έχη κανένα πάνω άπ' το κεφάλι του να τού λη πώς θα κανονίζει τις υποθέσεις του.

—'Ανοίγει, λοιπόν, ένα μαγαζάκι. Μετά λίγων καιρό τόν συναντάει ένας φίλος στο δρόμο και τόν ρωτάει:

—'Ε, πώς τα πιάς; Είσαι εύχαριστημένος τώρα πού είσαι κύριος του έαυτού σου;

—Τι να σου πώ, αγαπητέ μου, τα πράγματα είναι κάπως μπλεγμένα. Οι έφοριακοί μου λένε πώς να κρατώ τα βιβλία μου, η άγορανομία πώς να πωλώ το έμπόρεμά μου, οι πελάτες πώς να φτιάχνω αυτά πού πωλώ, ο διαφημιστής πώς να τα όνομάσω, η Τράπεζα πότε να κάνω εισαγωγές και η Τροχαία πού να παρκάρω τ' άμάξι μου.

—'Ολοι κάτι έχουνε να πούνε. Και σαν να μην έφταναν δλα αυτά, παντρεύτηκα στο άνοματάξ...

● ΕΝΑΣ μικρός μπαίνει σε μία ταβέρνα ν' αγοράση κρασί:

—Κοκκινέλι ή ρετσίνα; ρωτάει ο ταβερνιάρης.

—'Ο μικρός άνασχηκάνει τους όμους.

—Το ίδιο κάνει. Είναι για έναν τυφλό.

● Σ' ΕΝΑ αεροδρόμιο οι έπιβάτες περιμένουν να έτοιμασθή το άεροπλάνο τους, όταν έφθινκα μπάνιη στην αίθουσα άναμονής ο πιλότος και λέει δυνατά:

—Δέν φεύγω άν δέν μου αλλάξουν την μηχανή.

—'Υστερα από αρκετή ώρα, η συνοδος παρουσιάζεται και καλεί τους ταξιδιώτες να έπιδιδαθούν. 'Όταν πιά το άεροπλάνο είναι έτοιμο ν' άπογειωθεί, ένας έπιβάτης ρωτάει:

—'Αλλάξαν τόν κινητήρα;

—'Οχι...

—'Ο' άλλαξαν τότε το άεροπλάνο.

—'Ούτε.

—'Αλλάξαν τόν πιλότο.

● Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ: Πού βρίσκονται οι περισσότεροι άδάμαντες;

—'Ο μαθητής: Στο ένεχυροδανειστήριο.

● —ΑΣΤΑ, φίλε μου, έφαγα περίφημα χτές το βράδυ σ' ένα έστιάτοριο. 'Ασάκι, κοτόπουλο, δυο λογιάν κρασί, γλυκό, φρούτο. Κι δλα αυτά με έκισα μόνο δραχμές.

—'Αδύνατον, δέν τόν πιστεύω. Είναι ψέμα.

—Καλά, έστω, είναι ψέμα. Μη μου πής όμως πώς δέν ήταν οικονομικό!

Είναι πράγματι καταπληκτικά τα άποτελέσματα πού έπιτυγχάνονται στον

τομέα της γυναικείας καλλονής δια του «θαλάμου 'Οξυγόνου».

Αποκλ. χρήσις - Ειδική παραγγελία του Institut des Soins esthetiques

lania

Βουκουρεστίου 27 - Τηλ. 617.453

Σταυρόλεξο

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

- Κάτοικοι μιάς των δωδεκανήσων (αίτ.).
- Σπανίως παραμένουν έτσι τα φτηνά έμπορεύματα.
- Εν Φρυγία δαίμονες, ακόλουθοι της Κυβέλης εν Κρήτη, φύλακες του Διός δρέφους — Πρόθεσις.
- Συμπαραστάται των άκριτών μας (άρχη) — Δεμένος... γαλλιστί και άπ' την άναποδη.
- Με το «έν» γίνεται πολύ επικίνδυνον ήφαιστειον — Παλαιός χορός.
- Κόραι του Διός, νύμφαι των γλυκέων υδάτων (αίτ.) — Όπτικώς μία ποδοσφαιρική όμας.
- Άλλάζουν αναλόγως του φόρτου των πλοίων — Χαϊδευτικών γυναικείων όνοματος συνήθεις εϊς Ζάκυνθον (γεν.).
- Του μολυβδοεινίου χημικόν σύμβολον — Τέτια πουλιά δέν είναι άσφαλώς οι πελαργοί.
- Πόλις της Βυρτεμβέργης με περίφημον καθεδρικόν ναόν — 'Η γέννησίς του προσηγγέβη υπό του Θεού δι' άγγέλων Κυρίου.
- Άρθρον — Τέτιοι δρόμοι είναι αϊ λεωφόροι Συγγρού και Άλεξάνδρας.
- Σχεδόν όλα μυρίζουν — Ζωδιακός άστερισμός, αντίστροφος (αίτ.) — Ευωδιάζοντα σύμφωνα...προφερόμενα μαζί.
- Με αυτήν ασχολούνται οι όμάνιμοι μελετηταί της γρηαιότερας τάν ήπειρών (γεν.).

ΚΑΘΕΤΩΣ:

- 'Η τής ελληνικής ύπαιθρου ούδένα άρμόδιον συγκινεί.
- Πρόθεσις — Ένα γλυκό με όνομα ξενικό — Παραινετικόν.
- 'Η κάτοικος θαλασσινού κράτους (δημ.) — Τό θγάζει ή δεύτερα χορδή του βιολιού.
- Στρατιωτικόν παράγγελμα — 'Η αίτιατική μιάς νήσου του Σαρωνικού.

ΖΙΓΚ ΖΑΓΚ

Ο σκοπός του ενδιαφέροντος και διασκεδαστικού αυτού άτομικού, αλλά και όμαδικού παιχνιδιού, είναι να έπιτύχη κανείς όσο το δυνατόν μεγαλύτερη βαθμολογία στο σχηματισμό λέξεων.

Αρχίσετε λοιπόν από όποιαδήποτε γραμμή θέλετε και προχωρήσετε από το τετράγωνο αυτό σε όποιοδήποτε γειτονικό πάντοτε, τετράγωνο όριζόντιως, καθέτως ή διαγωνίως, προσπαθώντας να διαβάσετε την μεγαλύτερη λέξη πού μπορείτε να βρήτε.

Σημειώστε τώρα τη λέξη, πού βρήκατε και σβήστε στα τετράγωνα τα γράμματα πού μεταχειρισθήκατε. Ψάξτε τώρα για μίαν άλλη λέξη και συνεχίστε ως ότου δέν μπορείται να βρήτε άλλες.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

Για κάθε λέξη των δύο γραμμάτων μετρήσετε 1 βαθμό.

Για κάθε λέξη των 3 γραμμάτων μετρήσετε 3 βαθμούς.

Για κάθε λέξη των 4 γραμμάτων μετρήσετε 5 βαθμούς.

Για κάθε λέξη των 5 γραμμάτων μετρήσετε 7 βαθμούς.

Για κάθε λέξη των 6 γραμμάτων μετρήσετε 9 βαθμούς.

Για κάθε λέξη των 7 γραμμάτων μετρήσετε 11 βαθμούς.

Για κάθε λέξη των 8 γραμμάτων μετρήσετε 13 βαθμούς.

Για κάθε λέξη των 9 γραμμάτων μετρήσετε 15 βαθμούς.

Ε	Ρ	Ι	Λ	Η	Τ
Π	Κ	Α	Τ	Ι	Σ
Μ	Ι	Δ	Ι	Λ	Α
Λ	Α	Ι	Α	Ν	Η
Ο	Τ	Σ	Κ	Τ	Α
Π	Σ	Ι	Ξ	Υ	Π

Για κάθε λέξη των 10 γραμμάτων μετρήσετε 17 βαθμούς.
Και ούτω καθ' έξης, προσθέτοντας δύο πάντοτε βαθμούς για κάθε πρόσθετο γράμμα.
Προσθέστε τώρα το σύνολο των βαθμών πού μπορείτε να πετύχετε. Βαθμοί από 1-29 βαθμολογούνται με «ΜΕΤΡΙΑ». Βαθμοί από 30-35 βαθμολογούνται με «ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΛΑ». Βαθμοί από 36-40 βαθμολογούνται με «ΚΑΛΑ». Βαθμοί από 41-45 βαθμολογούνται με «ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ». Βαθμοί από 46 και ένω βαθμολογούνται με «ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ».

Μιλάει
ή σείρα
των...μικρών

Κάθε μέρα κρέμες από
ΑΝΘΟΣ ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΥ ΓΙΩΤΗ
Δύναμις - υγεία

Ένα εξαιρετικό προϊόν της Βιομηχανίας

ΓΙΩΤΗ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΤΡΟΦΩΝ Ι. ΓΙΩΤΗΣ Ο.Ε. ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΙΚΤΙΝΟΥ 3

Ζωντανά και δύναμη ταύρου

BOVRIL

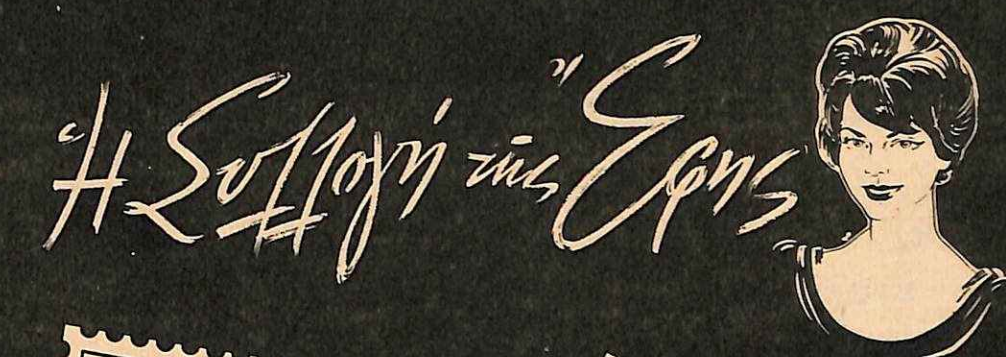
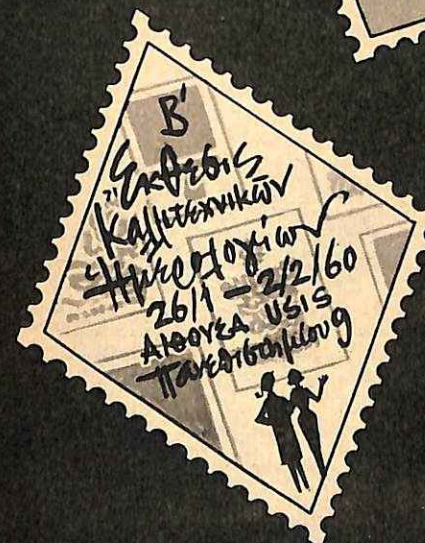
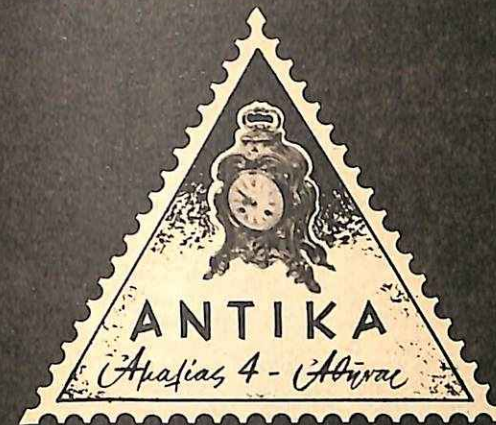
Τό BOVRIL είναι έκχύλισμα
βωδινού πλούσιο σε φυσικές
πρωτεΐνες και βιταμίνες
(σιδηρον, Βιταμίνες Β1, Β2, ΡΡ κ.τ.λ.)

1 κουταλάκι φτάνει

BOVRIL σαν ροφημα
BOVRIL μέσα στο φαγητό
BOVRIL στο σάντουιτς

ΕΞΑΦΑΝΙΖΕΙ ΤΙΣ ΚΟΜΜΑΡΕΣ - ΔΙΝΕΙ ΕΥΔΙΑΘΕΣΙΑ

Σταυρόλεξο

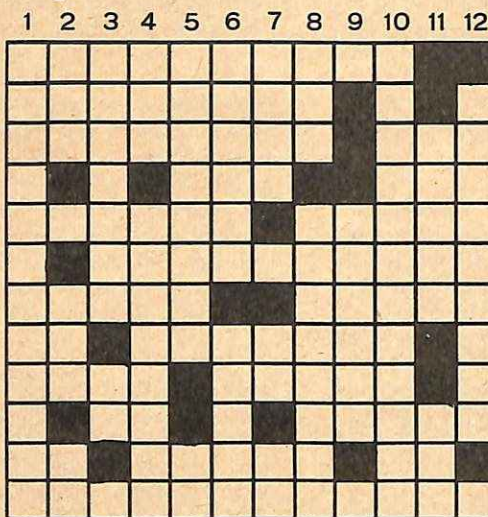

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1. Κάτοικοι μιάς τών δωδεκανήσων (αίτ.).
2. Σπανίως παραμένουν έτσι τὰ φτηνά έμπορεύματα.
3. Έν Φρυγία δαίμονες, ακόλουθοι τής Κυβέλης έν Κρήτη, φύλακες τού Διός δρέφους — Πρόθεσις.
4. Συμπαραστάται τών άκριτών μας (άρχικά) Δεμένος... γαλλιστί και άπ' την άνάποδη.
5. Με τó «έν» γίνεται πολύ επικίνδυνον ήφαιστειον — Παλαιός χορός.
6. Κόραι τού Διός, νύμφαι τών γλυκέων υδάτων (αίτ.) — Οπτικώς μία ποδοσφαιρική όμας.
7. Αλλάζουν άναλόγως τού φόρτου τών πλοίων Χαϊδευτικών γυναικειών όνόματος σύνθηες είς Ζάκυνθον (γεν.).
8. Τού μολυβδοανίου χημικόν σύμβολον — Τέτια πουλιά δέν είναι άσφαλώς οι πελαργοί.
9. Πόλις τής Βυρτεμβέργης με περίφημον καθεδρικόν ναόν — 'Η γέννησίς του προσηγγέλη υπό τού Θεού δι' άγγέλων Κυρίου.
10. 'Αρθρον — Τέτιοι δρόμοι είναι αί λεωφόροι Συγγρού και 'Αλεξάνδρας.
11. Σχεδόν όλα μυρίζουν — Ζωδιακός άστερισμός, αντίστροφως (αίτ.) — Ενώδιζοντα σύμφωνα...προφερόμενα μαζί.
12. Με αυτήν ασχολούνται οι όμάνυμοι μελετηταί τής γηραιότερας τών ήπειρών (γεν.).

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1. 'Η τής έλληνικής ύπαιθρου ούδένα άρμόδιον συγκινεί.
2. Πρόθεσις — 'Ένα γλυκό με όνομα ξενικό — Παρανεϊτικόν.
3. 'Η κάτοικος θαλακτικού κράτους (δημ.) — Τό θάζει ή δεύτερα χορδή τού βιολιού.
4. Στρατιωτικόν παράγγελμα — 'Η αίτιατική μιάς νήσου τού Σαρωνικού.

5. Οι τοιοῦτον βίον διάγοντες άποτελούν φυτώριον τού έγκλήματος (γεν.) — Μετοχής ούδέτερον.
6. 'Η δι' ώρισμένον χρονικόν διάστημα ύπηρεσία — Τό πίνουν συχνά οι στομαχικοί.
7. Οι βλαστοί τής είναι χρήσιμοι είς την καθαοπλεκτικήν — Άναφορική άντωνυμία (άρσ.) — 'Η γραφή τού 130.
8. Τό φυτόν... τών σταυρολέξων (γενική) — Πελοποννησιακού κόλπου ή αίτιατική (δημ.).
9. Αὐτός περιλαμβάνει τὰ κύρια γυμναστικά και άθλητικά σωματεία μας, ένάρθρος (άρχικά).
10. Μία διάσημη Γαλλίς συγγραφέας (1766 - 1817) - Σύνολον πραγμάτων χρησιμοποιούμενων διά τόν αυτόν σκοπόν, οίον εργαλείων, σκευών κλπ. άλλως σορτιμέντο (ιδίωμ.).
11. 'Απέδη ρυθμιστής τής πολιτικής καταστάσεως μετά τόν θάνατον τού Περικλέους (γεν.) — Παραπέμπει.
12. Αὐτοί έχουν ισχυροτάτους μύς.

ΖΙΓΚ ΖΑΓΚ

Ο σκοπός τού ένδιαφέροντος και διασκεδαστικού αυτού άτομικού, άλλα και όμαδικού παιχνιδιού, είναι ή έπιτύχη κανείς όσο τó δυνατόν μεγαλύτερη βαθμολογία στό σχηματισμό λέξεων.

Αρχίσετε λοιπόν από όποιαδήποτε γραμμή θέλετε και προχωρήσετε από τó τετράγωνο αυτό σε όποιαδήποτε γειτονικό πάντοτε, τετράγωνο όριζόντιος, κοθέτως ή διαγωνίως, προσπαθώντας να διαβάσετε την μεγαλύτερη λέξη πού μπορείτε να βρήτε. Σημειώσετε τώρα τη λέξη, πού βρήκατε και οθήσετε στα τετράγωνα τὰ γράμματα πού μεταχειρισθήκατε. Ψάξτε τώρα για μίαν άλλη λέξη και συνεχίστε έως ότου δέν μπορείται να βρήτε άλλες.

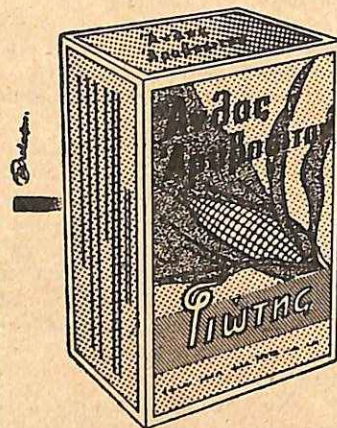
ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

Για κάθε λέξη τών δύο γραμμών μετρήσετε 1 βαθμό.
Για κάθε λέξη τών 3 γραμμών μετρήσετε 3 βαθμούς.
Για κάθε λέξη τών 4 γραμμών μετρήσετε 5 βαθμούς.
Για κάθε λέξη τών 5 γραμμών μετρήσετε 7 βαθμούς.
Για κάθε λέξη τών 6 γραμμών μετρήσετε 9 βαθμούς.
Για κάθε λέξη τών 7 γραμμών μετρήσετε 11 βαθμούς.
Για κάθε λέξη τών 8 γραμμών μετρήσετε 13 βαθμούς.
Για κάθε λέξη τών 9 γραμμών μετρήσετε 15 βαθμούς.

Για κάθε λέξη τών 10 γραμμών μετρήσετε 17 βαθμούς.
Και ούτω καθ' έξής, προσθέτοντας δύο πάντοτε βαθμούς για κάθε πρόσθετο γράμμα.
Προσθέστε τώρα τó σύνολο τών βαθμών πού μπορείτε να πετύχετε. Βαθμοί από 1-29 βαθμολογούνται με «ΜΕΤΡΙΚΑ».
Βαθμοί από 30-35 βαθμολογούνται με «ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΛΑ».
Βαθμοί από 36-40 βαθμολογούνται με «ΚΑΛΑ».
Βαθμοί από 41-45 βαθμολογούνται με «ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ».
Βαθμοί από 46 και άνω βαθμολογούνται με «ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ».

Μιλάει ή σείρα τών...μυρών

Κάθε μέρα κρέμες από ΑΝΘΟΣ ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΥ ΓΙΩΤΗ Δύναμις - υγεία

Ένα έξαιρετικό προϊόν τής Βιομηχανίας

“ΓΙΩΤΗ”

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΤΡΟΦΩΝ Ι. ΓΙΩΤΗΣ Ο.Ε. ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΙΚΤΙΝΟΥ 3

Ζωντάνια και δύναμη ταύρου BOVRIL

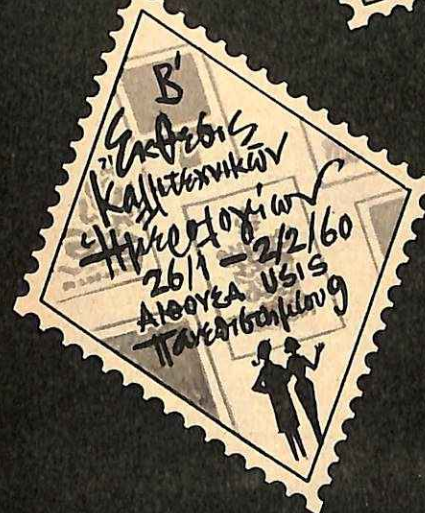
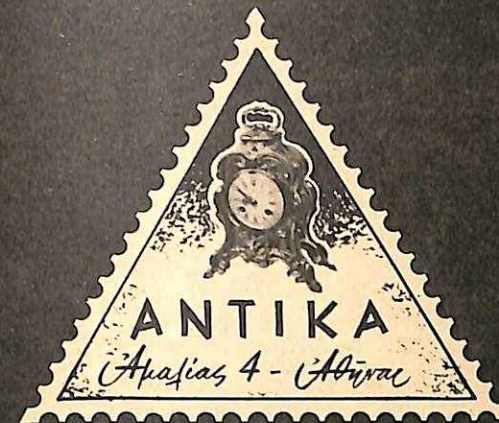
Τό BOVRIL είναι έκχύλισμα βωδινού πλούσιο σε φυσικές πρωτεΐνες και βιταμίνες (σιδηρον, βιταμίνες Β1, Β2, ΡΡ κ.τ.λ.)

1 κουταλάκι αρτάνει

BOVRIL σαν ροφημα BOVRIL μέσα στο φαγητό BOVRIL στο σάντουιτς

ΕΞΑΦΑΝΙΖΕΙ ΤΙΣ ΚΟΜΜΑΡΕΣ - ΔΙΝΕΙ ΕΥΔΙΑΘΕΣΙΑ

Η Συλλογή της Γης

ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ 7^{ης} ΤΕΧΝΗΣ

ΟΙ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΧΟΥΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΣΤΟΝ ΑΝΕΜΟΣΤΡΟΒΙΛΟ ΤΩΝ ΠΑΘΩΝ

Είναι η περίφημη ταινία «ROOM AT THE TOP», η οποία πήρε το πρώτο βραβείο περσού στο Φεστιβάλ των Καννών και απέσπασε ύμνους από την διεθνή κριτική.

Παντού όπου παίχθηκε η Έξοχη αυτή δημιουργία του σκηνοθέτου Τζακ Κλέυτον και παραγωγή του 'Οργανισμού 'Αρθουρ Ράινκ, έσημειωσε καταπληκτική επιτυχία. Γιατί είναι ένα φλογερό έρωτικό δράμα γεμάτο πάθος και έκσταση, τυρισμένο με τόλη, δύναμη και αλήθεια.

Σε καμιά ταινία ως τώρα το έρωτικό πάθος δεν δόθηκε με τόσο υπέροχο μεγαλείο, μια έρωτική ιστορία δεν έρμηκευτηκε με τόσο ρεαλισμό και δραματικότητα. Γι' αυτό δρόφωνα το παγκόσμιο κοινό και η διεθνής κριτική το χαρακτήρισαν ως το μεγαλύτερο αισθηματικό άριστούργημα.

Πρωταγωνιστούν η άβυσσος Σιμόν Σινιορέ, ο Λώρενς Χάρβεϊ και το τρίγωνο συμπληρώνει η Χάιντ Σίρς, η αξέχαστη απ' τη δημιουργία της «Η Χρυσή Παρθένος».

Θα την δούμε στους κινηματογράφους «Πάλλας» και «Αττικά».

Η Σιμόν Σινιορέ και ο Λώρενς Χάρβεϊ, όπως εμφανίζονται στην περίφημη ταινία «Στον άνεμοστρόβιλο των παθών».

ΚΑΛΗΜΕΡΑ ΑΘΗΝΑ

Μια ελληνική ταινία που δεν έχει τίποτα να ζηλέψει από το καλύτερο ξένο φιλμ. Με πρωταγωνιστές τα μεγαλύτερα όστρέα της ελληνικής όθνης, χαρίζει αξέχαστες ώρες χαράς και ευθυμίας.

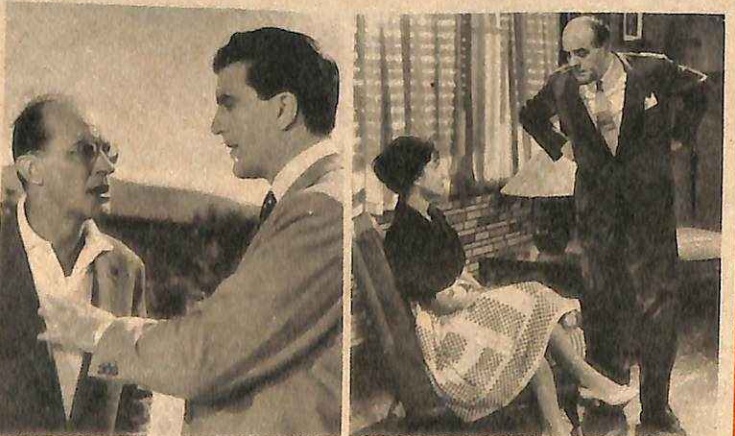
Καμιά ταινία ως τώρα δεν σκόρπισε τόσο κέφι, τόσο μπρίο, τόσο χαρά κ' ευθυμία, συνδυασμένα με τόσο γούστο και φινέτσα! Γι' αυτό είναι μια πραγματική απόλαυση και για τον πιο δύσκολο θεατή.

Ο Γιώργος Οικονομίδης θα σας συναρπάσει, ο Ντίνος 'Ηλιόπουλος θα σας γοητεύσει άλλη μια φορά κι ο Βασίλης Αβλάνιτης θα σκorpίσει από μέσα σας κάθε άκρεια. Μαζί τους πρωταγωνιστούν ένα δόκλορο έπιτελείο εκλεκτών ήθοποιων, όπως η Ξένια Καλογεροπούλου, η Ντέντυ Μαρτίνι, η Μάριον Σίβας, ο Κώστας Κούρτης, ο Νίκος Κούρκουλος, ο Σταύρος Ξενίδης και άλλοι. 'Επίσης το διεθνές φήμη χορευτικό ζευγάρι Γιάννης Φλερύ-Λίνα 'Αλμα εκτελεί διάφορα θαυμάσια χορευτικά νούμερα στην ταινία.

Κι όλα μεγαλα δόματα δίνουν μια ακόμη μεγαλύτερη εγγύηση για την εξαιρετική ποιότητα της ταινίας. Το σενάριο είναι γραμμένο από τον Γιάννη Μαρή, η σκηνοθεσία είναι του Γρηγόρη Γρηγορίου και η μουσική είναι του Μίμη Πλέσσα.

Με δυο λόγια: Είναι μια ελληνική ταινία που θα σημειώσει ένα φωτεινό σταθμό στην πορεία της ελληνικής παραγωγής.

Θα προβληθεί στους κινηματογράφους «Ορφέας», «Τιτάνια», «Ράδιο Σίτυ» και «Ανεσες».

ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ - ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ - ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ (Ανακοινώσεις)

Έδω
κι'
Έκει

■ Η ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ εταιρία του 'Ισραήλ έφάρμοξε μια πρωτότυπη μέθοδο για την προστασία των φυλινών τη-τεγραφικών στύλων. 'Επειδή με την πάροδο του χρόνου οι στύλοι σαπίζουν, ειδικό συνεργείο διαχειρίζεται με ένεσεις στον κορμό του ξύλου ένα αντιβιοτικό που αυξάνει την ανθεκτικότητά του γι' αρκετά χρόνια.

■ Η ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ κυβέρνηση απαγόρευσε εις τους παρακολουθώντας τας συνεδριάσεις του Κοινοβουλίου από τα θεωρεία τα προοριζόμενα διά το κοινό να χρησιμοποιούν κιάλια. «Το Μπούντεσταγκ δεν είναι θέατρο, αλλά Βουλή», έδωλε σχετικώς ένας βουλευτής.

ΤΙ ΛΕΝΕ:

Ο παντρεμένος ζή 'αν σκύλος και πεθαίνει σαν άνθρωπος' ο άνυπαντρος ζή 'αν άνθρωπος και πεθαίνει σαν σκύλος.

Καβάφης

Ένας ήλιος πτωχός είναι ήλιος. Ένας πλούσιος ήλιος είναι πλούσιος.

Κουρτελίν

Η συνείδηση συνήθως δεν μάς εμποδίζει να κάνουμε μια κακή πράξη, μάς εμποδίζει να την χαρούμε.

Τριστάν Μπερνάρ

Κάθε άνήφορος έχει και κατήφορο, κάθε στενοχώρια έχει κ' ένα τέλος.

Αραβική παροιμία

Είναι σκληρό το ν' αποτύχεις, αλλά είναι πιο σκληρό να μην προσπαθήσεις να πετύχεις.

Φρ. Ρούζεβελτ

■ Ο ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΣ πολίτης που καννέει 20 τσιγάρα την ημέρα πληρώνει στο δημόσιο το λιγώτερο 18 δολάρια το χρόνο υπό μορφή φόρου επί των καπνών, απεφάνθησαν οι αρμόδια αρχαι της πολιτείας της Νέας Υόρκης. Κατά συνέπειαν, σ' αυτήν την πολιτεία, τουλάχιστον, οι Αμερικανοί έχουν το δικαίωμα, εις το έξης, αν είναι καπνισται, να αφαιρούν απ' τη φορολογική τους δήλωση τα ποσά που ξόδεψαν για τσιγάρα.

ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ ΡΥΤΙΔΕΣ

Αδυνατίζετε; Δοσ θέλετε και όπου θέλετε χωρίς δίαιτα, χωρίς μασάζ, χωρίς φάρμακα και κίνδυνο, μισό κιλό σε κάθε θεραπεία από άμεσον Ιατρικήν επίθεσιν.

ΤΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ-ΦΥΣΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ Β. ΜΕΓΑΛΟΦΩΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 19

(2ος όροφος) ΤΗΛ. 612.728
Ανακοινού ότι εφαρμόζει αποκλειστικώς δια πρώτην φοράν την ΝΕΑΝ ΠΑΡΙΣΙΝΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΝ μέθοδον της ΠΛΗΡΟΥΣ ΞΕΦΑΝΙΣΕΩΣ ΤΩΝ ΡΥΤΙΔΩΝ, του διακοσμο-σάγονιού των Ροcheς του γηρασμέ-νου προσώπου. Αποτρίχωνσις ριζική, παθήδες, διαταραχαί του στήθους.

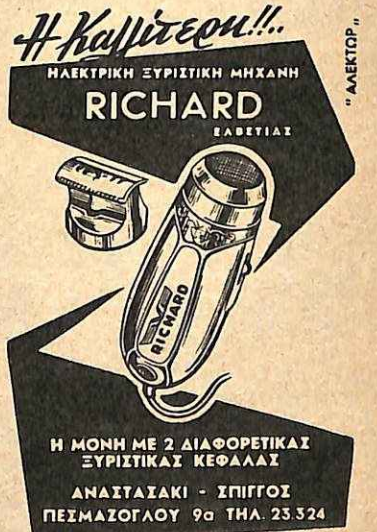

Με την ΚΑΜΕΛΙΑ μπορείτε να κυκλοφορήτε ελεύθερα, να πάτε στο ταξείδι σας, στην έκδρομή σας, χωρίς καμιά ενόχλησι.

Τιμή κυτίου Δρ. 12.50

Ζητήσατέ την εις όλα τα Φαρμακεία και Καταστήματα Καλλυντικών.

Ειδική συσκευασία τσάντας.

Η ΜΟΝΗ ΜΕ 2 ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑΣ ΣΥΡΙΤΙΚΑΣ ΚΕΦΑΛΑΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΙ - ΣΠΙΓΓΟΣ ΠΕΙΣΜΑΖΟΓΛΟΥ 9α ΤΗΛ. 23.524

Οδηγοί! —Ανομιετρήσατε την ευθύνη σας για την ασφάλεια των συνανθρώπων σας, των επιβατών σας, των πεζών.

—Μη παίζετε με τη ζωή σας και με τη ζωή των άλλων, που εμπιστεύονται τη ζωή τους, την ευτυχία των παιδιών τους στα χέρια σας.

Οργανισμός Προλήψεως Ατυχημάτων

ΤΙ ΛΕΝΕ Τ'ΑΣΤΡΑ

Για την εβδομάδα από 22 έως 27 Ιανουαρίου 1960

ΚΡΙΟΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 21 Μαρτίου-20 'Απριλίου
'Η υπερβολική καλωσύνη σας θα επηρεάσει αφάνταστα κάθε καινούργια σας προσπάθεια, ιδίως στον οικογενειακό τομέα. Εύνοϊκή ημέρα: Πέμπτη, αριθ. 8.

ΤΑΥΡΟΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 21 'Απριλίου-21 Μαΐου
Σταθίστε στο ύψος σας, δοσ κι αν οι άναποδίες της ζωής προσπαθήσουν να σας κλονίσουν. Έχετε με το μέρος σας την συμπαράσταση φίλων. Εύνοϊκή ημέρα: Δευτέρα, αριθ. 3.

ΔΙΔΥΜΟΙ. Για όσους γεννήθηκαν από 22 Μαΐου-21 'Ιουνίου
Τα πλεονεκτήματα που διαβλέπετε στον χαρακτήρα κάποιου προσώπου είναι καθαρά επιφανειακά και θα σας προσγειώσουν στην πραγματικότητα. Εύνοϊκή ημέρα: Σάββατο, αριθ. 4.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 22 'Ιουν.-22 'Ιουλίου
'Αφήσατε πολλές ευκαιρίες ανέμεταλλευτες και τώρα προσπαθείτε να δικαιολογήσετε την υπάγκουσα κατάσταση. Δείξτε ψυχραιμία. Εύνοϊκή ημέρα: Παρασκευή, αριθ. 7.

ΛΕΩΝ. Για όσους γεννήθηκαν από 23 'Ιουλίου-22 Αύγουστου
Μεγάλες οικονομικές επιτυχίες θα σας εγείλουν από το χρηματικό άδιέξοδο που σας έχουν φέρει μερικές καινούργιες εργασίες. Εύνοϊκή ημέρα: Τρίτη, αριθ. 9.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 23 Αύγ.-22 Σ)ρίου
Μην παρασύρεσθε σε φιλονικίες που δεν έχουν κανένα άλλο σκοπό παρά να επηρεάσουν άσχημα τις επαγγελματικές σας υποθέσεις. Εύνοϊκή ημέρα: Κυριακή, αριθ. 6.

ΖΥΓΟΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 23 Σ)μβρίου-22 'Οκτωβ.
'Ορισμένοι άνθρωποι του στενού σας περιβάλλοντος φθονούν τις επιτυχίες σας και προσπαθούν να παρεμβάλουν εμπόδια στη ζωή σας. Εύνοϊκή ημέρα: Τετάρτη, αριθ. 4.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 23 'Οκτ.-22 Ν)ρίου
Πρέπει να συγκεντρώσετε όλον σας το ενδιαφέρον στον τομέα που θέλετε να υποστηρίξετε περισσότερο. Προσέξτε πολύ τους φίλους σας. Εύνοϊκή ημέρα: Τρίτη, αριθ. 5.

ΤΟΞΟΤΗΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 23 Ν)ρίου-22 Δ)ρίου
Μην εκμυστηρεύεσθε τις κρυφές σας σκέψεις σε ανθρώπους που δεν πρέπει να τους έχετε εμπιστοσύνη, έπειτα από την προηγούμενη στάση τους. Εύνοϊκή ημέρα: Δευτέρα, αριθ. 8.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 22 Δ)ρίου-19 'Ιαν.
Οι δυνατότητες που θα σας παρουσιασθούν θα αντιμετωπίσουν την αντίδραση κάποιου προσώπου που προσπαθεί ν' αποκτήσει τη φι-λία σας. Εύνοϊκή ημέρα: Σάββατο, αριθ. 11.

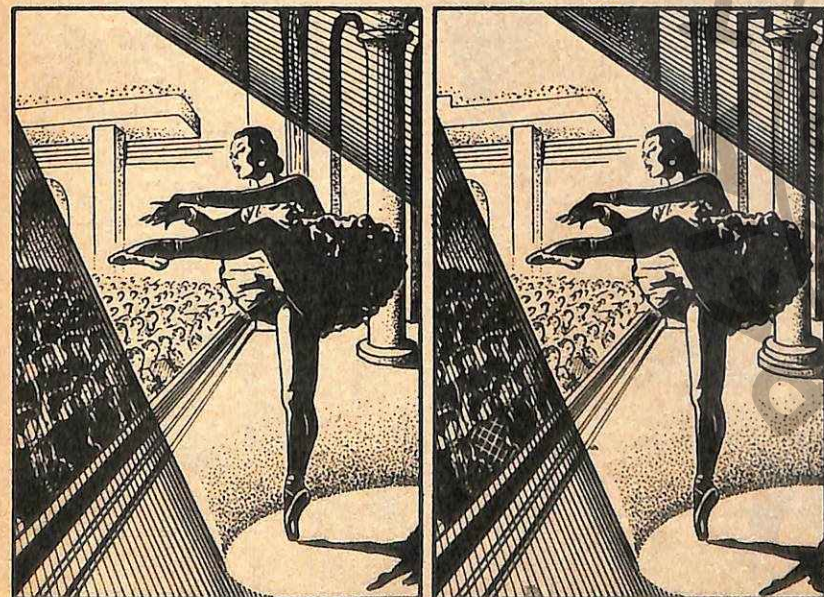

ΥΔΡΟΧΟΟΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 20 'Ιαν.-18 Φ)ρίου
Σε εφθίθε καλά την απήχρη που μπορεί να έχη μια τέτια απόφα-σή σας, πριν την εφαρμόσετε. Είναι προτιμώτερο να συμβουλευ-θήτε φίλο σας. Εύνοϊκή ημέρα: Τρίτη, αριθ. 10.

ΙΧΘΥΕΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 19 Φ)ρίου-20 Μαρτίου
'Ο υπερβολικά αδύνατος χαρακτήρας σας έχει γίνει και στο πα-ρελθόν αίτια μεγάλης παρεξηγήσεως. Προσπαθήστε να δείξετε σταθερότητα. Εύνοϊκή ημέρα: Πέμπτη, αριθ. 14.

Ποιές διαφορές

Το δεύτερο σκίτσο διαφέρει από το πρώτο σε 7 σημεία. Μπορείτε να τα βρήτε;

ΟΙ ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΕΛ. 50

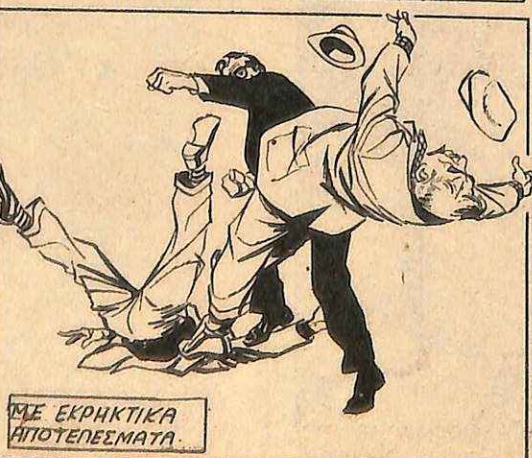
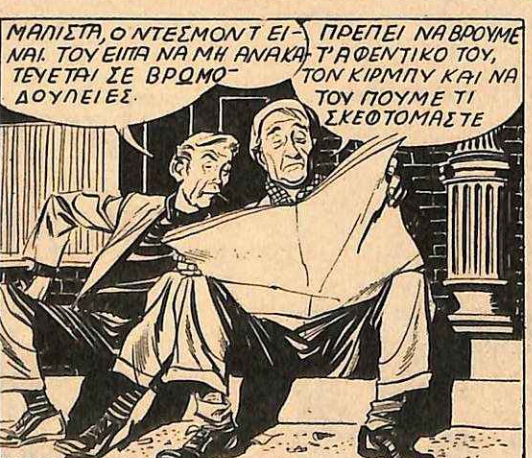
“Ο,τι χρειάζεται η όμορφιά σας για να αναδειχθῇ...!

- Η μεγαλύτερη διεθνής συλλογή ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ.
- Αποκλειστικές Κολώνιες (5 τύποι).
- Αποκλειστικές Λοσιόν (22 διαφορετικοί τύποι).
- Όλα τα Γαλλικά Αρώματα

ΣΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΤΟΥ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ
Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ
ΟΜΟΝΟΙΑ - ΤΗΛ. 532 - 631 - 5 (5 γραμμές)

Ο κ. Ουέλλς προσλαμβάνει ένα νέο οδηγό για ένα κυνήγι στην 'Αφρική. Έν τώ μεταξύ στέλνει μέσα σε ένα δέμα διαμάντια ενός εκατομμυρίου στην κόρη του, στην 'Αγγλία. Κατά τη διάρκεια του κυνηγιού ο Ουέλλς διαπιστώνει ότι ο νέος οδηγός του, ο «Λοχαγός Μαντόν» ή «Χασάπης», όπως τον αποκαλούν, του μοιάζει καταπληκτικά, με μόνη τη διαφορά ότι δεν έχει επίδεσμο στο μάτι. Κατά την διάρκεια του κυνηγιού ο κ. Ουέλλς σκοτώνεται από μια λεοπαρδάλη. Ο «Χασάπης», εκμεταλλευόμενος την ομοιότητά του με τον νεκρό, εμφανίζεται ως... Ουέλλς για να πάρη τα διαμάντια από την κόρη του, ή οποία ζητεί την βοήθεια του Κίμπυ, που αναγνωρίζει τον «Χασάπη». Αυτός ετοιμάζεται να σκοτώση τον Κίμπυ, αλλά επεμβαίνει ο Νέσμοντ και δέχεται αυτός τη σφαίρα, ενώ ο «Χασάπης» κατορθώνει και ξεφεύγει...

Ο κ. ΚΟΚΚΟΡΑΚΗΣ

- Έλα, όπου νάναι έρχεται πάλι ή εποχή του!
- Σε μερικές περιπτώσεις μάλιστα άρχισε ήδη, κάτι με τις βασιλό-πιττες, κάτι με τις μεγάλες τριήμερες εκδρομές.
- Η μεγάλη πληγή του κάθε συλλόγου, το αναγκαίον κακόν του κάθε σωματείου: Ο Δραστήριος.
- Χωρίς αυτόν (νομίζει) τίποτα δεν γίνεται.
- Χωρίς αυτόν (φρονεί) όλα θα πάνε στραβά.
- Τίποτα δεν μπορεί να άχθη εις πέρας, αν δεν αναμικθή αυτός, ο κ. Κοκκοράκης.
- Έχουμε, βέβαια, όλοι οι σύλλογοι, όλα τα σωματεία, όλες οι όργανώσεις, όπως κι όλες οι επιχειρήσεις, τους ειδικούς. Άνθρώπους σο-δαρούς, πεπειραμένους, ψημένους στις φουρτούνες και στις άναμπου-πούλες, που συνεπάγεται ή όργανωση οιασδήποτε τελέσεως σε τούτο τον δασικά άνοργάνωτο τόπο.
- Μά θες γιατί οι άνθρωποι κάποτε κουράζονται, θες γιατί λόγοι πο-λιτικοί ή συναισθηματικοί ή οικονομικοί ή άλλοι επιβάλλουν κάθε τόσο την άνανέωση των διαφόρων επιτροπών, πάντα, να πάρη ή εύχή, κάθε χρόνο, δγάνει στο προσκήνιο κ' ένας καινούργιος κ. Κοκκοράκης, για να μπερδέψη τα πράγματα και να μπουρδουκλώση την παράδοσή.
- Είναι ο φιλόπνοος, ο ένθουσιώδης, ο άεικίνητος, ο συνήθως παπα-τρέχας και κατ' έθος πολυλογάς.
- Πρώτη του δουλειά είναι να δγάλη όλους τους άλλους σκάρτους, να τους κάνει να τσακωθούν μεταξύ τους, κι αν είναι λίγο πιο συνεσταλ-μένοι να πάθουν κανένα σύμπλεγμα κατωτερότητας και να μαζευτούν όλωσδιόλου στο καδούκι τους. Ν' αναθέσουν, μ' άλλα λόγια, στον κ. Κοκκοράκη να ένεργήση έν λ ε υ κ ω...
- Τόν έχουμε που τόν έχουμε τον δικτατορίσκο μέσα μας, σε κάτι τέ-τιες ευκαιρίες είναι που τόν υποθάλουμε, μη τύχη και μαραθή...
- Με την κονκάρδα στο πέτο του, με τό περιβραχιόνιο στο μπράτσο του, με την εύλογία του προέδρου και τόν θαυμασμό της μικρής αώλης των ύποτακτικών, που έχει φροντίσει να σχηματίση στο μεταξύ, ο κ. Κοκκοράκης και πάλι θα διαπρέψη...
- Όλα τα ξέρει, σ' όλα κάτι έχει να πη, όλο και κάτι θα δρη να έ-πικρίνη...
- Ούτε ή επιτροπή αίθούσης, ούτε ή επιτροπή λαχείου, ούτε ή επιτρο-πή κοτιγιόν, ούτε ή επιτροπή προγράμματος, ούτε ή επιτροπή ύποδοχής, ούτε ο μαίτρ, ούτε ή όρχήστρα, ούτε τα γκαρσόνια ξέρουν να κάνουν τη δουλειά τους, ούτε ποτέ την έχουν ξανακάνει, ούτε ποτέ ξαναδόθηκε χορός, μέχρι τη στιγμή που άνεφάνη αυτός, ο περισπούδαστος φωστήρ, ο κ. Κοκκοράκης...
- Άν τόν άφηναν να παραστή σε έγχείρηση, ποιός ξέρει τί θα πρά-θαγαν οι νοσοκόμες κ' οι γιατροί; Άν τόν άφηναν να διευθύνη την τρο-χαία, είναι άπίθανο τό τί έμφυαλώσεις θα δημιουργούσε μόνο και μόνο για να πάη ύστερα ο ίδιος ν' άνεβη σ' ένα κασόνι και να κάνει τόν τρο-χονόμο!
- Κι όλα αυτά, πρὸς τί;
- Ω, ή ικανοποίηση του ξαπλώματος στην δερμάτινη πολυθρόνα του χάλ του ξενοδοχείου, ώρα τρεις πλέον της νυκτός!
- Ω, τα συγχαρητήρια των φίλων!
- Ω, οι κολακείες της μικρής αώλης: «Χωρίς αυτόν τί θα νινόμα-στε;». Ούτε χορός, ούτε κοτιγιόν, ούτε λαχείο! Και θα έφυγε θυμωμέ-νος και ο ύπουργός, διότι, φυσικά, και με τόν ύπουργόν ήσυχολήθη άπα-κλειστικά και μόνον αυτός, ο κ. Κοκκοράκης, ο μόνος ικανός και άντά-ξιος να άσχολήται με ύπουργόν...
- Πώς είπατε, κυρία μου;
- Πώς λέγεσθε;
- Κυρία Κοκκοράκη;
- Άδύνατον! Άν τό γυρίσουμε τό νόμισμα και άπλωθούμε λίγο πρὸς τις έπιτροπές κυριών, μαύρο φίδι που μάς έφαγε...
- Διότι, αν ο κ. Κοκκοράκης είναι ένας σ' αυτές τις περιπτώσεις, εί-ναι πολυμελείς συνήθως οι έπιτροπές των κυριών και πολλά έκκολά-πουν κοκκοτσέλια...
- Μά ποιός τολμάει, ποιός έχει τα θάρρος να τα θάλη με την Κα Κοκκοτσέλη;

Index

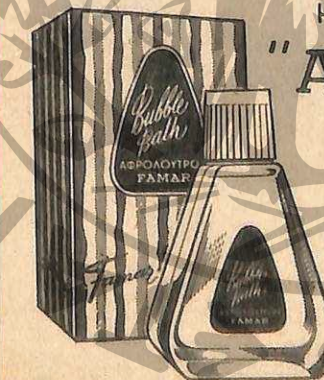
το λουτρό του 20^{ου} αιώνα

Ειδικό για σας και για την όμορφιά σας, κυρία μου.

Καταργήστε το άγριο σφουγγάρι και τό έρεδιστικό σαπούνι. Ξαπλώστε για 10 λεπτά στο λουτρό σας. Άφήστε τό BUBBLE BATH να περιποιηθ ή τό άπαλό σας δέρμα.

- Θα τό προφυλάξη από άλλεργίες και έρεδισμούς.
- Θα τό τονώσει και δά τό άρωματίση εύγενικά
- Θα τό περιβάλ η με τό προστατευτικό του πέπλο

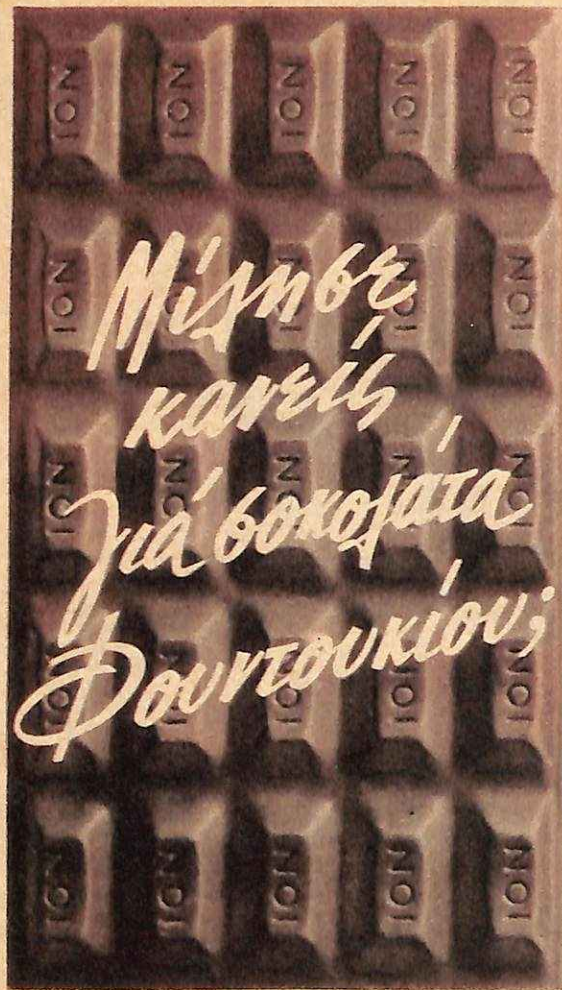
και κατόπιν κάθε εμφάνισί σας δά είναι και μία έπιτυχία!

"ΑΦΡΟΛΟΥΤΡΟΝ,"
FAMAR

Bubble Bath

Δέρμα βελούδινο-μαλλιά μεταξένια Ζητήστε τό σήμερα! Στο Φαρμα-κείο σας. Σε όλα τα καταστήματα καλλυντικών.

Μιά...
...και τον χειμώνα;

Βεβαίως! Και πιο πολύ μάλιστα, γιατί τον χειμώνα τα μάλλινα ρούχα απορροφούν τον ιδρώτα και διαπνέονται.

MUM

- Προλαμβάνει την κακοσμία του ιδρώτος, ολόκληρο το 24ωρο.
- Ρυθμίζει την εφίδρωση.
- Δεν έρεθίζει το δέρμα.
- Ακίνδυνο για τα ρούχα.

365 ημέρες φρεσκάδας με

MUM
ROLLETTE

Χαίρονται τη δυνατοριά σας

Νέο, μοναδικό ανταλλακτικό MUM ROLLETTE. Είναι τόσο εύκολο! Τοποθετήστε απλώς την περιστρεφόμενη σφαίρα επαλείφωσης από το άδαιο μπλουζάκι στο ανταλλακτικό. Έτσι αποκτάτε, στη μισή σχεδόν τιμή, ένα καινούργιο.

BRISTOL MYERS COMPANY - NEW YORK

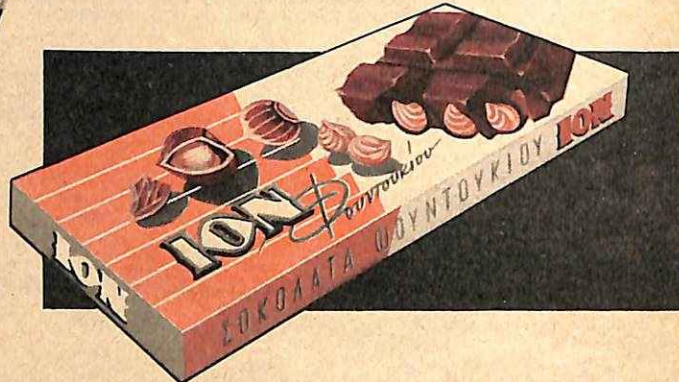
ΑΝΤ/ΠΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: Π. Α. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. ΦΑΜΑΡ

ΚΟΥΣΕΝΤΟΣ

Μια οδάρχει

Η ΣΟΚΟΛΑΤΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΟΥ

ION

ΠΡΟΪΟΝ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ

Όχι δια άνοστα φαγητά

- ✓ ΣΤΟ ΠΙΛΑΦΙ
- ✓ ΣΤΙΣ ΣΟΥΠΕΣ
- ✓ ΣΤΑ ΟΣΠΡΙΑ
- ✓ ΣΤΑ ΖΥΜΑΡΙΚΑ

Ρίξτε 1 κύβο ζωμού κόττας Κνόρρ

Knorr - ΕΛΒΕΤΙΑΣ

ΤΟ ΦΑΓΗΤΟ ΣΑΣ ΧΑΙΡΙΣΤΟΦΟΡΕΙ ΠΙΟ ΝΟΣΤΙΜΟ

ΛΥΣΕΙΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ: 1. ΚΑΡΠΑΘΙΟΥΣ. 2. Α. ΠΟΥΛΗΤΑ. 3. ΚΟΥΡΗΤΕΣ-ΑΝΑ. 4. Τ. Ε. Α. (Τάμν. Έβν. Ασφ.) — ΛΙΕ. 5. ΑΡΑΞΕΙ — ΠΟΛΙΚΑ. 6. ΝΑΛΙ-ΑΔΑΣ — ΠΙ. 7. ΙΣΑΛΑ — ΤΕΤΑΣ. 8. ΜΟ — Α-ΣΤΟΡΓΑ. 9. ΟΥΛΑ — ΙΣΑΛΑ. 10. ΑΙ — ΙΣΙΟΙ 11. ΙΑ — ΚΡΙΟΙ — ΜΡ (ΜΥΡΟ). 12. ΑΣΙΑΝΟΛΟΓΙΑΣ.

ΚΙΑΘΕΤΩΣ: 1. ΚΑΚΟΔΑΙΜΟΝΙΑ 2. ΑΠΟ — ΣΟΥ — ΑΣ. 3. ΡΟΥΜΑΙΝΙΑ — ΑΑ. 4. ΠΥΡ — ΣΑΛΑΜΙΝΑ. 5. ΑΛΗΤΕΙΑΣ — ΟΝ. 6. ΘΗΤΕΙΑ — ΤΙΛΙΟ. 7. ΠΙΤΕΡΑ — ΡΑ (ΠΙΣΟ). 8. ΟΑΣ — ΠΑΤΡΑΝΙΚΟ. 9. Ο «ΣΕΒΑΣ». 10. ΣΤΑΕΛ — ΤΑΚΙΜΙ. 11. ΝΙΚΙΑ — ΟΡΑ. 12. ΠΑΛΑΙΣΤΙΑΙ.

Ο ειδικός συνεργάτης μας επέτυχε με τον συλλισμό των λέξεων: ΕΠΙΧΙΡΗΤΗΣ — ΔΙΠΛΟΣΤΟΛΑΙ — ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ — ΛΙ-ΑΗ, σύνολον 50 βαθμών.

Καλύτερους ίσως συνδυασμούς να επιτύχουν αναγνώστες μας με δοκιμάς λέξεων σαν π.χ. ΠΟΤΑΜΙΑ — ΠΕΡΙΚΑΛΙ — ΤΣΙΑΝΑΚΙΑ — ΠΙΚΑΡ — ΣΙΚΑΛΙΑΣ — ΑΣΙΑΝ — ΚΡΑΤΙΔΙΑ — ΠΥΞΙΣ — Ε-ΚΑΤΗΣ κλπ.

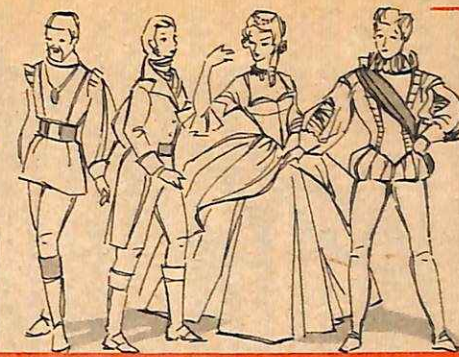
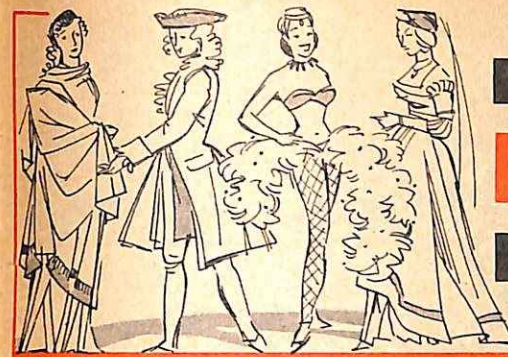
Το μικρό δόχτιλο του άνω χεριού της χειρουργίας είναι κατεβασμένο. 2. Τα μολύβια της στο πίσω μέρος είναι πιο φουντωτά. 3. Η σκιά της στο δάπεδο της σκηνής διαφέρει. 4. Η στενότητα της σκηνής και στο κάτω μέρος έχει διπλό κεντρικό δόχτιλο. 5. Στην ίδια κλίση, στην καρδιά, το προς τ' άνω μέρος θαλάσσιον είναι τετράγωνο. 6. Στο δάπεδο ο δάκτυλος έχει το στήθος του, στο άνω μέρος, κλιμακωτό αντί ίσιο. 7. Στους θεσμούς της πρώτης σειράς, η τρίτη γυναίκα έχει τ' άνω μέρος δεν φέρει μαύρο φόρεμα, όλα τα κορμιά.

ΚΑΘΕ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

Ειδήσεις, Κρίσεις, Τηλεγραφίες και Σχόλια

του κ. ΑΧ. ΜΑΜΑΚΗ

ΤΑ «ΩΡΓΙΣΜΕΝΑ ΝΕΙΑΤΑ» ΚΑΙ Η «ΔΩΔΕΚΑΤΗ ΑΥΛΑΙΑ»

Το «Εθνικό Θέατρο» παρουσιάζει, από το περασμένο Σάββατο, ένα έργο που άριθμη σκηνικό δύο μόλις τεσσάρων ετών και που έχει, εν τούτοις, επιτύχει στο μικρό αυτό χρονικό διάστημα να καταστήσει διάσημο τον δημιουργό του: Τον μόλις 30 ετών Άγγιλο συγγραφέα Τζών Όσμπορν. Στά «Ωργισμένα νειάτα» του βασικός ήρωας είναι ο Τζίμμι Πόρτερ, ένας νέος 25 ετών. Άνήσυχος τύπος, κυνικός, σαρκαστής, τυραννικός, βασανίζει τους γύρω του. Η ζωή δεν του έχει χαμογελάσει. Με τη γυναίκα του, την Άλison, —μία νέα κοπέλα από μεγαλοαστική οικογένεια, που την έκλεψε πριν τρία χρόνια και τώρα την ταλαιπωρεί— ζή σε κάποια επαρχιακή πόλη της Άγγλίας. Άλλοτε φοιτητής, μορφωμένος νέος, δεν έχει, εν τούτοις, καταφέρει τίποτε στη ζωή του. Διατηρεί τώρα με κόπο κάποιο μαγαζάκι και πουλάει καραμέλλες. Ένας φίλος και συγκάτοικος συντροφεύει το ζευγάρι στις άρες της ανίας και δέχεται κι αυτός τα ξεσπάσματα της ιδιομορφής διαθέσεως αυτοκαταστροφής που κατέχει τον Τζίμμι. Ο ιδιότυπος τυραννικός καταταλαιπωρεί κι αυτόν παράλληλα με τα βασανιστήρια που κάνει στη γυναίκα του. Κάποτε όμως έρχεται ημέρα που εκείνη επαναστατεί. Φεύγει για λίγο και μία φίλη της την υποκαθιστά στο σπιτικό τους. Όμως πολύ γρήγορα γυρίζει πάλι κοντά του, η παρείσακτη φεύγει και συνεχίζουν τη ζωή τους, μία ζωή που μέσα στην αργιωπή σκηνογραφία που κυλά, ο βασανιστής βασανίζεται πιο πολύ από εκείνους τους οποίους βασανίζει...

κά ένα πολύ ικανοποιητικό πίνακα έρμηνείας. Έρμηνείας που δεν μεταφέρει στη σκηνή μόνον τα εξωτερικά στοιχεία της ζωής πολλών νέων του καιρού μας, αλλά που δίνει παράλληλα, μέσα από τις φωνές που ταράζουν την παράσταση, όλο το εσωτερικό δράμα του Πόρτερ και των συντρόφων του. Ο Δημήτρης Παπαμιχαήλ πραγματοποιεί την καλύτερη ως σήμερα θεατρική επι-

ΕΝΑ στιγμιότυπο από «Τα καπέλλα» του Μάθου Κρίσπη, με την Βούλα Χαριλάου και τον Τρύφωνα Καρατζά.

τεύη του. Ίσως κάνη κάποια κατάχρηση φωνών και ώριμους φορές το εσωτερικό δράμα του δεν θάγει όσο θα έπρεπε ως τον θεατή. Άλλ' αυτό επηρεάζει ελάχιστα το κατά βάση πολύ ικανοποιητικό αποτέλεσμα της απόδοσής του. Η Νέλλα Άγγελιδου, που έχει επωμισθί τον δυσχερέστατο ρόλο της συζύγου, προσθέτει μία άλλη σημαντική δημιουργία στην καριέρα της που θυμίζει το περίφημο έκλεινο «Τριαντάφυλλο» του Τέννις Ουίλλιαμς, το οποίο την καθιέρωσε. Και η εξαιρετική επιτυχία της γίνεται ακόμη μεγαλύτερη όταν λάβη κανείς υπ' όψη του ότι ο ρόλος βασικά προϋποθέτει «ένενο». Για τον Λυκούργο Καλλέργη, η σύντομη σκηνή που αποδίδει είναι ένα παιχνίδι. Η παρουσία του όμως αναμφισβήτητα προσθέτει. Η Γκέλλυ Μαυροπούλου, εξ άλλου, βρίσκεται σε στιγμές δημιουργικής εφορίας και ικανοποιεί ιδιαίτερα. Μένει ο Στέλιος Βόκοιτις, που τον άφησα επίτηδες τελευταίο, για να υπογραμμίσω ότι η επιτυχία που σημειώνει είναι εντελώς ξεχωριστή.

Η «Δωδεκάτη Αύλαία»

Νειάτα κ' έδω. Όχι ίσως αποδοτικά όσο τα «Ωργισμένα», αλλά με έντονη τη διάθεση της ανανεώσεως, η έκδηλη την ποιότητα προσπάθεια, αλλά και με φανερά αυτή τη φορά την ροπή προς ξένα σύγχρονα ρεύματα και

πρότυπα. Η «Δωδεκάτη Αύλαία», ύστερα από το πρώτο της «παράν», που έδωσε τον Άπρίλιο του 1959, παρουσίασε την περασμένη Παρασκευή στο θέατρο «Φωτοπούλου» τρία ελληνικά μονόπρακτα νέων συγγραφέων. Αυτή τη φορά όμως δεν μπορούμε να πούμε ότι οι τρεις πνευματικοί παραγωγοί στάθηκαν τυχεροί. Τα μονόπρακτά τους δεν λένε συγγραφικά μεγάλα πράγματα, εκτός από το γεγονός ότι σχεδόν όλα φέρουν καταφανή ίχνη επηρεασμού από ξένες τεχνότητες. Το πρώτο μονόπρακτο, «Τα καπέλλα», είναι στατικός διάλογος δύο προσώπων που, όσο κι αν καθρεφτίζει στην εξέλιξη του την ταλαιπωρία του ανθρώπου κάτω από τις τεχνητές κοινωνικές διακρίσεις, δεν κατορθώνει συνολικά να προσελκύση τον θεατή. Ο Μ. Κρίσπη τοποθετεί, δέξαι, το θέμα του και κάνει αίσθητο τον συμβολισμό του, αλλά δεν πείθει σαν σκηνικός δημιουργός. Ο Λυκούργος Καλλέργης έκανε, ότι ήταν δυνατόν από σκηνοθετικής πλευράς, για να προβληθί το όσο ενεργητικό διέθετε το κείμενο και υπογράμμισε χαρακτηριστικά, ότι μπορούσε δημιουργικά να προβληθί. Από τους δύο έκτελεστές ξεχώρισε η Βούλα Χαριλάου, αν και σ' ένα κλίμα όχι της ιδιόσυγκρασίας της. Ο Τρύφων Καρατζάς επωμίσθηκε κάτι για το οποίο νομίζω ότι δεν διαθέτει τις ειδικές δυνατότητες.

Το μονόπρακτο Ζιγώα

Καλύτερο συγκριτικώς είναι το αποτέλεσμα του Βασίλη Ζιγώα με το μονόπρακτό του «Το προξενίδι της Αντιγόνης», το δεύτερο στο πρόγραμμα. Έδώ υπάρχουν έκδηλες ροπές Ιωνέσκο, υπάρχει περισσότερη δόση πρωτοπορίας και υπάρχει ακόμη ένα κλίμα υπερασιασμού και μία ατμόσφαιρα έμφωτική και μακάβρια, ανακατεμένα όμως και με δόσεις κωμικού στοιχείου. Άλλ' όλα αυτά μαζί δεν συνθέτουν συγκρασιακά κάτι το αξιόλογο. Έν τούτοις δεν μπορεί κανείς να μην εκτίμησθ την πρόθεση για κάτι έξω ά-

πο την «επατημένη». Εκτός αυτού, η ειδική μορφή του μονόπρακτου έδωσε την ευκαιρία στον κ. Βασιλιά να σημειώσει ένα πραγματικό σκηνοθετικό άθλο, με τον θαυμασμό και χαρακτηριστικό τρόπο που προέβλεπε την ιδιότητα τεχνολογία του κειμένου του Βασίλη Ζιγώα. Και οι έκτελεστές, όμως, αυτό ήταν ο ένας καλύτερος από τον άλλο. Τα πρώτα ανήκουν στον Σπύρο Κωνσταντόπουλο. Λαμπρός όμως ήταν και ο Διονύσιος Παγουλάκης, ικανοποιητικός ο Γιώργος Μοσχίδης και στον τόνο που έδωσε δημιουργικά ο κ. Βασιλιάς έπαιξαν επίσης η Μαρία Φωκά με τον Νίκο Δρυμιάο.

Το τρίτο μονόπρακτο

Μένουν οι «Ανίκητοι» του Θανάση Κωσταδάρα. Στο μονόπρακτο αυτό ελάχιστα είναι οι καλές στιγμές και οι άρετες του πολύ περιορισμένες. Άνεμεσα μάλιστα στα μειονεκτήματά του υπάρχει ένα βασικό: Η πλοκή δινεται πολύ μπερδεμένη. Ο θεατής, ύστερα από πολύ κόπο μπαίνει σε κάποιο νόημα και παρακολουθεί τον κεντρικό ήρωα —που απέδωσε με δημιουργική λιτότητα ο Στέφανος Ληναίος— στην πορεία του προς τη θυσία, όταν, κατά τον Ισπανικό εμφύλιο πόλεμο, στιγματίζεται άδικα για προδοσία του αγώνος. Ο κ. Γιαννίσης υπερασπίσθηκε όσο μπορούσε καλύτερα το ισχυρό κείμενο. Από τους έκτελεστές, εκτός από τον κύριο έρμηνευτή, θα πρέπει να μην ξεχάσουμε τον Διονύσιο Πάντζα, η Μαρία Ζαφειράκη και ο Γιώργος Μοσχίδης. Όμως θα μου επιτραπεί τελειώνοντας να σημειώσω συμπερασματικά ότι, παρά όλη τη σχετική άτυχία στον συγγραφικό τομέα, τα νειάτα της «Δωδεκάτης Αύλαίας» έδωσαν από υποκριτικής σκηνοθετικής πλευράς μία παράσταση που είναι να τη χαιρόμαστε. Τίποτε δεν σημαίνει ότι τα τρία εφετινά μονόπρακτα μειονεκτούν εν συγκρίσει με τα περασμένα. Η λαμπρή προσπάθεια πρέπει να συνεχισθ.

ΑΧ. ΜΑΜΑΚΗΣ

ΜΙΑ ΣΚΗΝΗ από τα «Ωργισμένα νειάτα» του Όσμπορν, εις την οποία εικονίζονται: η Νέλλα Άγγελιδου, ο Δ. Παπαμιχαήλ και η Γκέλλυ Μαυροπούλου.

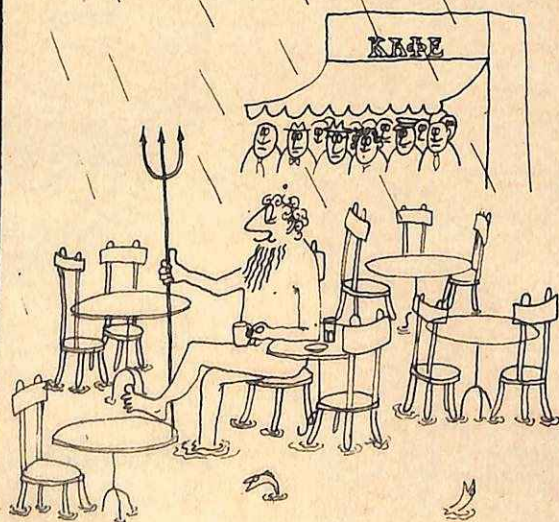
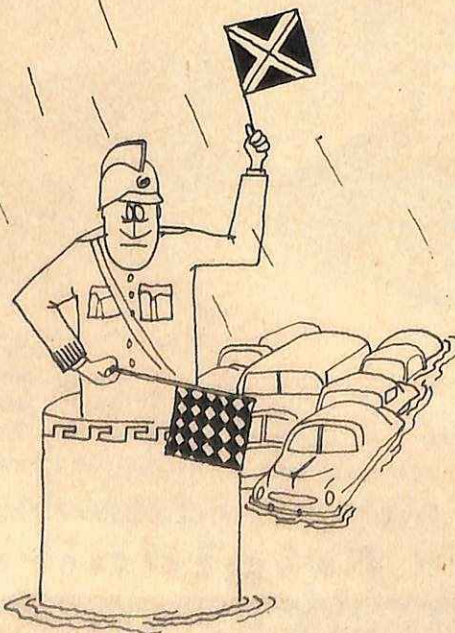
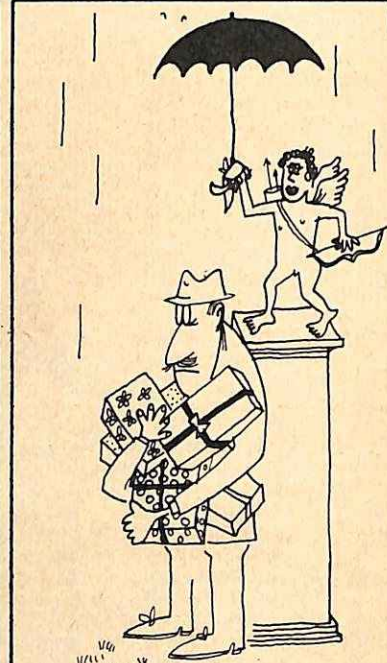
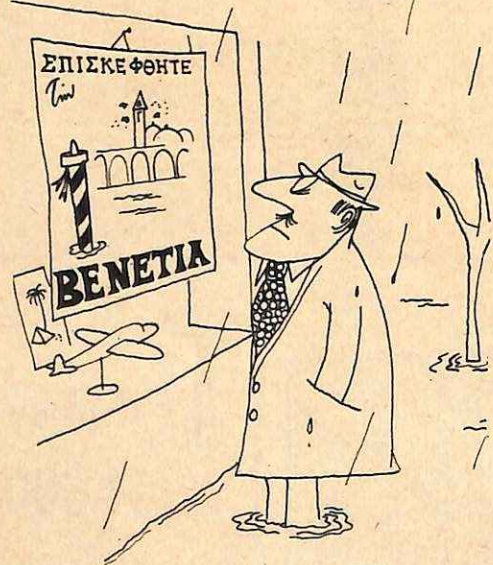
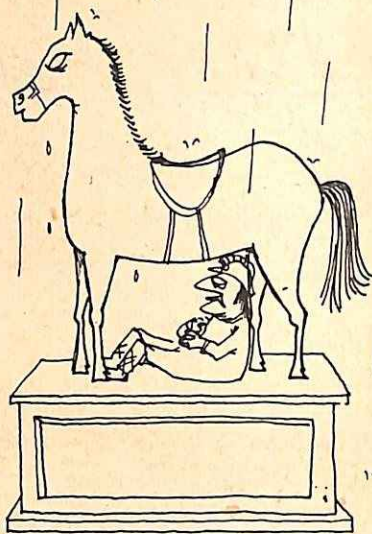
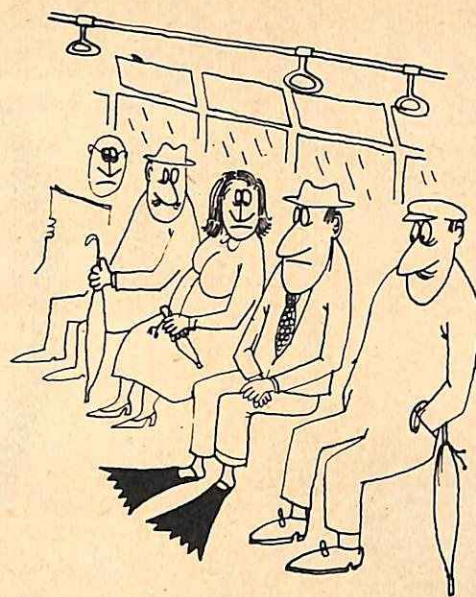

53

Χιούμορ

Η ΑΘΗΝΑ ΜΕ ΒΡΟΧΗ

του Κυριακόπουλου

ΑΣΤΗΡ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ-ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 38

ΜΕΓΑΡΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τηλεγραφική διεύθυνσις - ΣΤΕΛΑΤΕΝ

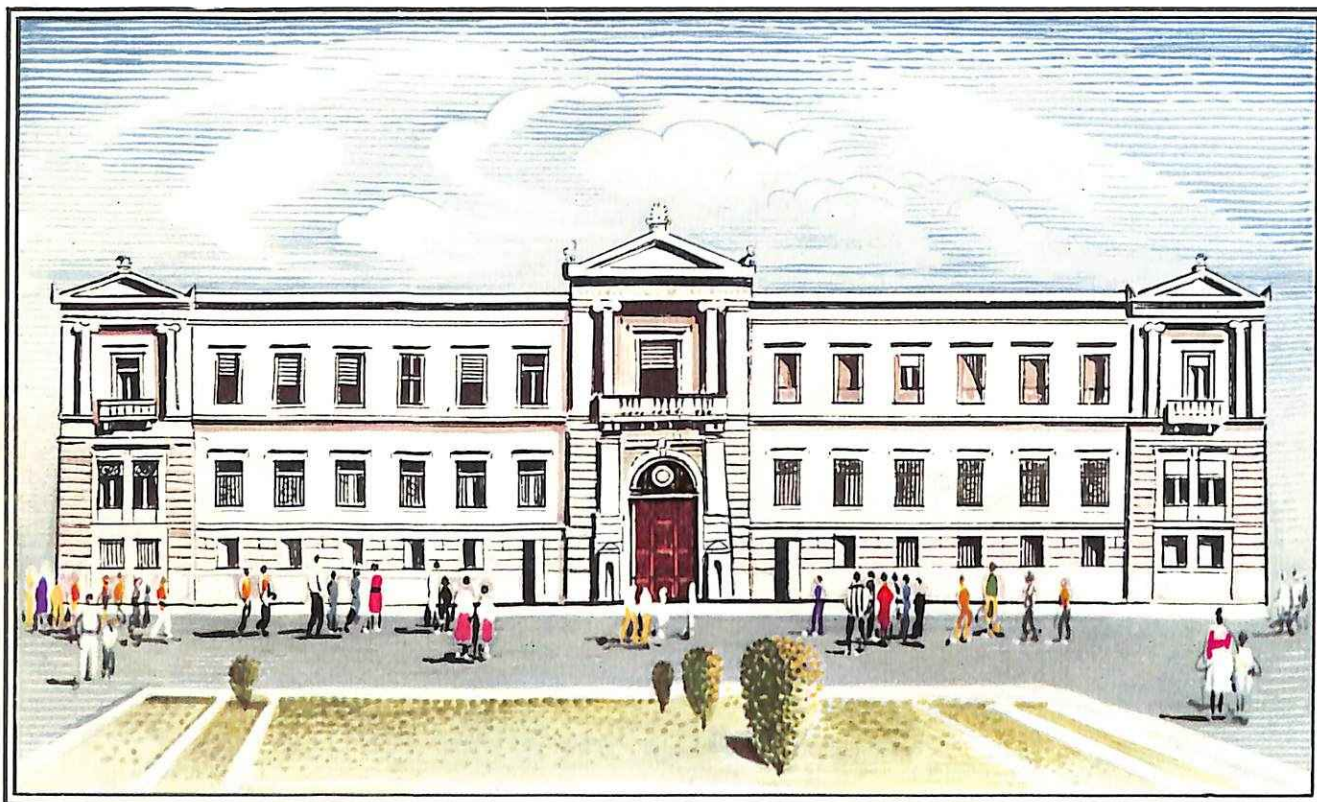
Τηλέφωνα: 30-721 (8 γραμμαί) 28-279, 33-431

ΠΑΝΤΟΣ ΚΛΑΔΟΥ

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ : Καθ' ὅσας τὴν χώραν ἐντὸς τῶν Ὑποκ/μάτων
τῆς ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΝ ΚΥΠΡῳ : Εἰς ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ, ΛΕΜΕΣΣΟΝ καὶ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΝ
ΕΝ ΑΙΓΥΠΤῳ : Εἰς ΚΑΪΡΟΝ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΝ καὶ ΠΟΡΤ-ΣΑΪΔ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΩΤΙΚΗΣ

ΠΛΕΟΝ ΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ
ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΞ ΤΗΣ ΛΑΪΚΗΣ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΩΣ
ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΙΣ ΕΙΣ ΠΑΣΑΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΝ